

لاویا - کِتابِ تَورات - بَخشٍ سِّوم

پیشگفتار

لاویا کِتابِ سِّوم تَورات آسته و نامِ امزی کِتاب از نام «لاوی» که یکی از طایفه های بنی اسرائیل آسته گِرفته شُده. لاویا دَخانه خُدا وظیفه های مُختلف داشت و خدمتگارای خانه خُدا بُود. دَامزی کِتاب بَلدِه پیشوایو دستورای مشخص دَده شُده تا اونا بنی اسرائیل ره دَعِبادتِ خُدا رهبری کنه. امچنان بَلدِه قَومِ خُدا هدایت های وجود دَرَه که اونا چی رقم میتنه یگ زندگی مقدّس داشته بشه.

اگه کِتابِ لاویا ره جم-بندی کنی، موضوعی که کلوتر از دِیگه موضوعها دیده مُوشہ قدوسیتِ خُدا آسته و ای موضوع باریار تِکرار شُده. خُدا امی احکام ره بَلدِه قَومِ خُو دَد تا قَومِ خُو ره تقدیس کنه.

دَ هفت فصلِ اولِ امزی کِتاب دَبارِه قُربانی های مُختلف دَتفصیل تشریح دَدَه شُده. بعد ازو دَ فصل های ۸ تا ۱۰ دَبارِه تقدیسِ هارون و باچه های شی نویشه شُده که اونا چی رقم خدمت پیشوایی ره شروع کد. باقی فصل های کِتاب دَبارِه قانونای پاک شُدو و احکامِ مُختلف آسته و دَبارِه عیدها و چیزای که دَخداوند

وَقْفٌ مُّوشِهٌ.

فهرِستِ عنوان‌ها

- قریانی سوختنی (۱:۱)
- هدیه غَلَّه و دانه (۲:۱)
- قریانی سلامتی (۱:۳)
- قریانی گناه (۱:۴)
- مُقرراتِ دَبَارِه جُرمانه (۱:۵)
- مُقرراتِ مُختلفِ دَبَارِه قُربانی‌ها و هدیه‌ها (۸:۶)
- قریانی خطأ (۱:۷)
- مُقرراتِ قُربانی سلامتی (۱۱:۷)
- مُقرراتِ دَبَارِه چربی و خُون (۲۲:۷)
- حق پیشوایو (۲۸:۷)
- مسح کدون هارون و باچه‌های شی بَلَدِه وظیفه پیشوایی (۱:۸)
- شروعِ خدمتِ پیشوایو (۱:۹)
- گناه ناداب و آپیهُو (۱:۱۰)
- هدایات‌ها بَلَدِه پیشوایو (۸:۱۰)
- خوراکِ پاک و ناپاک (۱:۱۱)
- پاکی خاتونو بعد از زیدو (۱:۱۲)
- مُقررات بَلَدِه مَرض‌های جلدی (۱:۱۳)

مُقررات د باره پوپنک (۴۷:۱۳)

قانون بلده پاک شدو از مرض کولی (۱:۱۴)

مُقررات د باره پوپنک زده‌گی خانه (۳۳:۱۴)

ناپاکی د وسیله آوى که از جسم بُر مُوشه (۱:۱۵)

مُقررات د باره روزِ کفاره (۱:۱۶)

هدایت د باره خون (۱:۱۷)

منع معامله چنسی نامشروع (۱:۱۸)

قانونای مُختلف (۱:۱۹)

مجازات بلده گناه های مُختلف (۱:۲۰)

مُقررات بلده پیشوایو (۱:۲۱)

د باره مقدس بُودون هدیه ها (۱:۲۲)

قُربانی که قبول نمُوشه (۱۷:۲۲)

د باره زمان های تعیین شده (۱:۲۳)

روزِ آرام (۳:۲۳)

عیدِ پَصَح و فطیر (۴:۲۳)

عیدِ نوبِر حاصلات (۹:۲۳)

عیدِ پنجاهم (۱۵:۲۳)

عیدِ شیپورها (۲۳:۲۳)

روزِ کفاره (۲۶:۲۳)

عیدِ چپری ها (۳۳:۲۳)

قانون د باره چراغدان و میز نان (۱:۲۴)
نان مقدس (۵:۲۴)
مجازات آدم کفرگوی (۱۰:۲۴)
سال آرام (۱:۲۵)
سال پنجماهم (۸:۲۵)
بازخرید ملک-و-زمی (۲۳:۲۵)
کومک بله غربیا (۳۵:۲۵)
د باره آزادی غلاما (۳۹:۲۵)
برکت بله کسای که اطاعت مونه (۱:۲۶)
جزای ناطعاتی (۱۴:۲۶)
بازخرید کسای که خود ره وقف کده (۱:۲۷)

^١ خُداوند مُوسی ره گُوی کد و از خَیِّمه مُلاقات قد شی گپ زَده گفت: ^٢ "قد بَنی إِسْرَائِيل توره گفته دَزوا بُگی، و ختیکه یَگو کس از مینکل شُمو دَخُداوند از چاربایا قُریانی تقديم مُونه، او قُریانی خُو ره از گَله يا از رمه گِرفته بیره.

^٣ اگه قُریانی ازو يگ قُریانی سوختنی از گَله بشه، او يگ نَرگاو بَيَعَيب ره تقديم کنه و او ره دَدان خَيِّمه مُلاقات بيره تاكه از طرفِ ازو دَحُضُور خُداوند قبول شنه. ^٤ او دست خُو ره دَسِر قُریانی سوختنی کش کنه و قُریانی ازو قبول مُوشه تا بَلَدِه شی كِفاره شنه. ^٥ بعد ازو نَرگاو ره دَحُضُور خُداوند حلال کنه و باچه های هارُون که پيشوايو آسته، خُون ره نزديك بيره و او ره دَچار دَور قُريانگاه که دَدان خَيِّمه مُلاقات آسته، پاش بِديه. ^٦ بعد ازو قُریانی سوختنی پوست شده ٹوٹه ٹوٹه شنه. ^٧ اوخته باچه های هارُون پيشوا دَبله قُريانگاه آتش روشو کنه و هيُزُم ره دَبله آتش بِچينه. ^٨ بعد ازو باچه های هارُون يعني پيشوايو، ٹوٹه های قُریانی ره قد کله و چربی شی دَبله هيُزُم که دَسِر آتش قُريانگاه آسته، دَترتیب بِيله؛ ^٩ ليکن حِصَه های داخلی و پیچه های شی ره قد آو بُشويه و پيشوا پگ شی ره دَبله قُريانگاه دِعنوان قُریانی سوختنی بُسوَزَنه؛ اي يگ هدِيه خاص و خوشبوی مَورِد پِسَند بَلَدِه خُداوند آسته.

^{١٠} اگه قُریانی ازو يگ قُریانی سوختنی از رمه بشه، چي گوسپو، چي بُز، باید نَر و بَيَعَيب بشه. ^{١١} و او ره باید دَطرفِ شمال قُريانگاه دَحُضُور خُداوند حلال کنه و باچه های هارُون يعني پيشوايو، خُون ازو ره دَچار دَور قُريانگاه پاش بِديه. ^{١٢} بعد ازو قُريانی ره قد کله و چربی شی ٹوٹه ٹوٹه کنه و پيشوا اونا ره دَبله هيُزُم که دَسِر آتش قُريانگاه آسته، دَترتیب بِيله. ^{١٣} ليکن حِصَه های داخلی و پیچه های شی ره قد آو بُشويه و پيشوا پگ حِصَه ها ره دَبله قُريانگاه بُسوَزَنه؛ اي يگ قُریانی سوختنی آسته، يگ هدِيه خاص و خوشبوی مَورِد پِسَند بَلَدِه خُداوند.

^{١٤} و اگه قُریانی ازو بَلَدِه خُداوند يگ قُریانی سوختنی از مُرَغَکو بشه، او قُریانی خُو ره از قُمری ها يا از کوتراها بيره. ^{١٥} پيشوا او ره دَقُريانگاه بيره و سر شی ره کنده دَبله قُريانگاه بُسوَزَنه، مگم خُون شی ره دَبغَلِ قُريانگاه خشپه کنه. ^{١٦} سَنگدو و چتلی شی ره بُر کده طرفِ شرقِ قُريانگاه پورته کنه، دَجای که خِگشتر آسته. ^{١٧} بعد ازو او ره از مينکل بال های شی چک کنه، ولے دُو چک نَکنه. اوخته پيشوا او ره دَبله هيُزُم که دَسِر آتش قُريانگاه آسته، بُسوَزَنه. اي يگ قُریانی سوختنی، يگ هدِيه خاص و يگ خوشبوی مَورِد پِسَند بَلَدِه خُداوند آسته.

هدیه غله-و-دانه

^۱ و غیتیکه یگو کس هدیه غله-و-دانه د خداوند میره، امُو هدیه از بہترین آرد بشه. او د بله ازو روغو شیو که و کندر ره د بله شی بیله. ^۲ اوخته او ره د پیش باچه های هارون، یعنی پیشوایو بیره و پیشوایو یک مشت امرو آرد ره قد روغو و پگ کندر شی بگیره و د عنوان نشانی هدیه غله-و-دانه د بله قربانگاه بسوئنه. ای یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی مورید پسند بله خداوند استه. ^۳ و باقی منده هدیه غله-و-دانه بله هارون و باچه های شی بشه؛ ای مقدّستین حصه از هدیه های خاص بله خداوند استه.

^۴ وختی هدیه غله-و-دانه ره که د تندر پخته شده تقدیم مونی، او از بہترین آرد بشه، چی ٹکی های فطیر که قد روغو گث شده، چی نان فطیر تُنگ-و-کَرَک که رُوی شی قد روغو چرب شده.

^۵ اگه هدیه غله-و-دانه تو د بله تاوه پخته شده بشه، او از بہترین آرد روغو گث شده و فطیر بشه. ^۶ او ره ٹوٹه ٹوٹه کو و د بله شی روغو شیو کو؛ ای یگ هدیه غله-و-دانه استه.

^۷ و اگه هدیه غله-و-دانه تو د کرایی پخته شده بشه، او از بہترین آرد قد روغو جور شنه. ^۸ هدیه غله-و-دانه ره که امزی چیزا جور شده بشه د خداوند بیر و او ره د پیشوای پیش کو و پیشوای او ره د قربانگاه ببره. ^۹ پیشوای یگ حصه هدیه غله-و-دانه ره گرفته د عنوان نشانی د بله قربانگاه بسوئنه. ای یگ هدیه خاص و یگ خوشبوی مورید پسند بله خداوند استه. ^{۱۰} و باقی منده هدیه غله-و-دانه بله هارون و باچه های شی بشه؛ ای مقدّستین حصه از هدیه های خاص بله خداوند استه.

^{۱۱} هدیه های غله-و-دانه که د خداوند تقدیم موشه، هیچ کدم شی قد خمیرمایه جور نشنن، چون شمو نباید خمیرمایه و عسل ره د عنوان هدیه خاص بله خداوند بسوئنید. ^{۱۲} شمو میتنید امُو چیزا ره د عنوان هدیه نوبیر حاصلات د خداوند بیرید، مگم اونا نباید د عنوان خوشبوی مورید پسند خداوند د بله قربانگاه تقدیم شنه. ^{۱۳} پگ هدیه های غله-و-دانه ره قد نمک نمکی کو؛ نمک عهد خدای خوره از هدیه غله-و-دانه دریغ نکو. پس قد تمام قربانی هاو- هدیه های خو نمک تقدیم کو.

^{۱۴} اگه یگ هدیه غله-و-دانه از نوبیر حاصلات د خداوند تقدیم مونی، خوشه های حاصل نوره بسی و د آتش بربو کده تقدیم کو ^{۱۵} و د بله شی روغو شیو کده کندر ره د سر شی بیل؛ ای یگ هدیه غله-و-دانه استه. ^{۱۶} و پیشوای

حِصَّه نشانی شی ره از غَلِه بِریو شُدَه و از روغون شی قد تمام کُنْدَر شی دَعِنوانِ هدیه خاص بَلَدِه خُداوند بُسوزَنَه.

قُربانی سلامتی

^٣ اگه قُربانی ازو يگ قُربانی سلامتی أسته و اگه او ره از گَلَه گاوو گِرفته میره، چي نَرَبَشه، چي ماده، باید بَعَيَّبَشه و او امُو حَيَوان ره دَحُصُورِ خُداوند تقدِيم کُنه. ^٤ او دِست خُوره دَسِرِ حَيَوانِ قُربانی خُوشَكَش کُنه و او ره دَدانِ خَيِّمه مُلاقات حلال کُنه. بعد ازو باچه های هارُون که پیشوایو آسته، خُون شی ره دَچارَدَورِ قُربانگاه پاش بِديه. ^٥ او از قُربانی سلامتی خُويگ هدیه خاص بَلَدِه خُداوند تقدِيم کُنه، يعني چربی که حِصَّه های داخِلِي ره مُوبوشنَه و تمام چربی ره که دَگِردوبرِ حِصَّه های داخِلِي آسته، ^٦ هر دُو گُرده ره قد چربی رُوى ازوا که دَنَزَديکِ پُشتِ کمر آسته و چِرگوشه ره که قد گُرده ها گِرفته مُوشَه. ^٧ اوخته باچه های هارُون اونا ره دَبلَه قُربانی سوختنَى که دَبلَه هِيَزمِ آتِشِ قُربانگاه آسته، بُسوزَنَه. إِي يگ هدیه خاص و يگ خوشبوی مَورِدِ پِسَند بَلَدِه خُداوند آسته.

^٨ و اگه قُربانی ازو بَلَدِه قُربانی سلامتی دَخُداوند از رمه آسته، چي نَرَبَشه، چي ماده، او باید يگ حَيَوان بَعَيَّب تقدِيم کُنه. ^٩ اگه او يگ گوسيپو ره دَعِنوانِ قُربانی خُو تقدِيم مُونَه، امُوره دَحُصُورِ خُداوند بِيره و دِست خُوره دَسِرِ قُربانی کش کده او ره دَدانِ خَيِّمه مُلاقات حلال کُنه. بعد ازو باچه های هارُون خُون شی ره دَچارَدَورِ قُربانگاه پاش بِديه. ^{١٠} او از قُربانی سلامتی چربی شی ره دَعِنوانِ هدیه خاص بَلَدِه خُداوند تقدِيم کُنه: تمام دُمِيه شی ره از استغونِ پُشتِ کمر جدا کُنه، چربی که حِصَّه های داخِلِي ره مُوبوشنَه و پِگِ چربی که دَگِردوبرِ حِصَّه های داخِلِي آسته، ^{١١} هر دُو گُرده ره قد چربی رُوى ازوا که دَنَزَديکِ پُشتِ کمر آسته و چِرگوشه ره که قد گُرده ها قَتَّى گِرفته مُوشَه. ^{١٢} اوخته پیشووا اونا ره دَبلَه قُربانگاه دَعِنوانِ هدیه خوراکی بُسوزَنَه. إِي يگ هدیه خاص بَلَدِه خُداوند آسته.

^{١٣} و اگه قُربانی ازو يگ بُز آسته، او امُوره دَحُصُورِ خُداوند بِيره و دِست خُوره دَسِر شی کش کده او ره دَدانِ خَيِّمه مُلاقات حلال کنه. بعد ازو باچه های هارُون خُون شی ره دَچارَدَورِ قُربانگاه پاش بِديه. ^{١٤} او امزُو قُربانی خُويگ هدیه خاص دَخُداوند بِيره، يعني چربی ره که حِصَّه های داخِلِي ره مُوبوشنَه و پِگِ چربی ره که دَگِردوبرِ حِصَّه های داخِلِي آسته، ^{١٥} هر دُو گُرده ره قد چربی رُوى ازوا که دَنَزَديکِ پُشتِ کمر آسته و چِرگوشه ره که قد گُرده ها قَتَّى گِرفته مُوشَه. ^{١٦} اوخته پیشووا اونا ره دَبلَه قُربانگاه دَعِنوانِ هدیه خوراکی بُسوزَنَه. إِي يگ هدیه خاص و خوشبوی مَورِدِ پِسَندِ خُداوند آسته. پِگِ چربی ها دَخُداوند تعلق دَره. ^{١٧} إِي يگ حُكمِ دايِمي دَتمامِ نسل های شُمو دَه جای که زِندگَي مُونيد آسته: شُمو هرگز چربی و خُون نَخُوريَد! ^{١٨}

^٤ خُداوند بسم قد مُوسى گپ زَدَه گفت: ^٢ “قد بَنَى إِسْرَائِيلَ نَقْلَ كَدَه بُكَى كَه، أَكَه يَكُوْسَ نَافَامِيدَه دَبَارِه كُدَمَ حُكَمِ خُداوند گُناه كَنه و چِيزَاي كَه نَبَايَدِ انجام دَدَه شُنَه، يَكَى ازوا رَه انجام بِديه، اينى مُقرَراتِ أَسْتَه:

^٣ اَكَه پِيشَوايِ كَه مَسَحَ شُدَه گُناه كَنه و قَوْمَ رَه مُجَرمَ جور كَنه، أَوْ بَايدِ بَلَدِه گُناه خُو يَكَ نَرَگَاوِ بَسَعَيْبَ رَه دَعِنَوانَ قُرِيانِي گُناه دَخُداوند تَقْدِيمِ كَنه. ^٤ أَوْ اَمُو نَرَگَاوِ رَه دَدانِ خَيِّمه مُلاقاتِ دَحُضُورِ خُداوند بَيرَه و دِسْتَ خُو رَه دَسِرِ نَرَگَاوِ كَش كَنه و أَوْ رَه دَحُضُورِ خُداوند حَلَالَ كَنه. ^٥ اوخته پِيشَوايِ مَسَحَ شُدَه يَكَ مِقدارِ خُونِ اَمْزُو نَرَگَاوِ رَه گِرفَته دَخَيِّمه مُلاقاتِ بَيرَه ^٦ و پِيشَوا كِلَكَ خُو رَه دَخُونِ غَوَّثَه كَده يَكَ مِقدارِ خُونِ رَه دَحُضُورِ خُداوند دَپِيشِ رُويِ پِرَده دَجَايِ مُفَدَّسِ هَفَتِ دَفعَهِ پَاشِ بِديه. ^٧ پِيشَوا يَكَ مِقدارِ اَمْزُو خُونِ رَه دَشَاخَايِ قُربَانِگَاهِ قُرِيانِي سَوْخَتَنِي كَه دَدانِ درِگَهِ خَيِّمه مُلاقاتِ آَسْتَه بُمَلَه و باقِي مَنَدِه خُونِ نَرَگَاوِ رَه دَبيَخِ قُربَانِگَاهِ قُرِيانِي سَوْخَتَنِي كَه دَدانِ خَيِّمه مُلاقاتِ آَسْتَه، شَيَوَ كَنه. ^٨ پِيشَوا تَامِ چَريَيِ نَرَگَاوِ قُرِيانِي گُناه رَه جَدا كَنه، يَعْنَى چَريَيِ كَه حِصَهِ هَايِ دَاخِلِيِ رَه مُوپَوشَنه و تَسَامِ چَريَيِ رَه كَه دَگَرِدوَبرِ حِصَهِ هَايِ دَاخِلِيِ آَسْتَه، ^٩ هَر دُو گُرَدَه رَه قَدِ چَريَيِ رُويِ ازوا كَه دَنَزِديَكِ پِشتِ كَمرِ آَسْتَه و چِگَرِگَوشَه رَه كَه قَدِ گُرَدَه هَا گِرفَته مُوشَه؛ ^{١٠} اَمُو رقمِيَكِه چَريَيِ نَرَگَاوِ قُرِيانِي سَلامَتِي جَدا مُوشَه. بَعْدِ اَزُو پِيشَوا اُونَا رَه دَبَلَه قُربَانِگَاهِ قُرِيانِي سَوْخَتَنِي بُسَوْزَنِه. ^{١١} لِيكِنِ پَوَستِ نَرَگَاوِ و تَامِ گَوَشَتِ شَيِ رَه قَدِ كَلَه و پَيَچَه و تَسَامِ حِصَهِ هَايِ دَاخِلِيِ و سَرِگَيِنِ شَيِ، ^{١٢} يَعْنَى تَامِ باقِي مَنَدِه نَرَگَاوِ رَه بَايدِ بُروِ ازِ خَيِّمهِگَاهِ دَيَكِ جَايِ پَاكِ، دَجَايِيِ كَه خَيِّشِتِرِ قُربَانِگَاهِ پَورَتَه مُوشَه، بُيرَه و أَوْ رَه دَبَلَه آَتِشِ هيَرِمِ دَرِ بِديه؛ أَرَى، دَجَايِيِ كَه خَيِّشِتِرِ قُربَانِگَاهِ پَورَتَه مُوشَه، دَأُونِجيِ دَرِ دَدَه شُنَه.

^{١٣} و اَكَه پِكِ جَمَاعَتِ إِسْرَائِيلَ خَطَا كَنه و اَمُو خَطَا ازِ نَظَرِ جَمَاعَتِ پَوشِيدَه بَشه، يَعْنَى اُونَا يَكِي ازِ كَارَايِ رَه انجام بِديه كَه مُطَابِقِ احْكَامِ خُداوند نَبَايَدِ انجام دَدَه شُنَه و اُونَا مُجَرمَ شُنَه، ^{١٤} وَخَتَى خَطَائِيِ كَه اُونَا كَده بَرَمَلا مُوشَه، جَمَاعَتِ بَايدِ يَكَ نَرَگَاوِ رَه دَعِنَوانَ قُرِيانِي گُناه بَيرَه و أَوْ رَه دَپِيشِ خَيِّمه مُلاقاتِ تَقْدِيمِ كَنه. ^{١٥} وَرِيشِ سَفِيدَايِ جَمَاعَتِ دَحُضُورِ خُداوند دِسْتَايِ خُو رَه دَسِرِ نَرَگَاوِ كَش كَنه و أَوْ رَه دَحُضُورِ خُداوند حَلَالَ كَنه. ^{١٦} اوخته پِيشَوايِ مَسَحَ شُدَه، يَكَ مِقدارِ خُونِ اَمْزُو نَرَگَاوِ رَه دَخَيِّمه مُلاقاتِ بَيرَه ^{١٧} و پِيشَوا كِلَكَ خُو رَه دَخُونِ غَوَّثَه كَده اَمْزُو خُونِ هَفَتِ دَفعَهِ دَحُضُورِ خُداوند دَپِيشِ رُويِ پِرَده پَاشِ بِديه. ^{١٨} پِيشَوا يَكَ مِقدارِ اَمْزُو خُونِ رَه دَشَاخَايِ قُربَانِگَاهِ قُرِيانِي سَوْخَتَنِي كَه دَدانِ خَيِّمه كَه دَمَنِه خَيِّمه دَحُضُورِ خُداوند آَسْتَه، بُمَلَه و باقِي مَنَدِه خُونِ رَه دَبيَخِ قُربَانِگَاهِ قُرِيانِي سَوْخَتَنِي كَه دَدانِ خَيِّمه مُلاقاتِ آَسْتَه، شَيَوَ كَنه. ^{١٩} وَتَامِ چَريَيِ شَيِ رَه گِرفَته دَبَلَه قُربَانِگَاهِ بُسَوْزَنِه. ^{٢٠} أَوْ اَمُو كَارِ رَه قَدِ اَمزَى نَرَگَاوِ كَنه

که قد نَرگاوِ قُربانی گُناه کُدد؛ آے عَبِّین کار ره قد امزى نَرگاو کنه. دَ امزى رقم پييشوا بلده ازوا كفاره مونه و اونا بخشيده موشه.^{٢١} بعد ازو امو نَرگاوِ قُربانی شُدَه ره از خَيمَه گاه بُرو بُبره و او ره دَر بِديه، امو رقم که نَرگاو اوَل ره دَر دَد. اي يگ قُربانی گُناه بلده جماعت آسته.

اگه يگ رهبر گُناه کنه و نافاميده يكى از کاراي ره انعام بِديه که مُطابيق تمام احکام خداوند، خُدای شى نباید انعام دَده شُنه و او مُجرم شُنه.^{٢٢} وختى گُناهى ره که کده بلده شى بَرَمَلا شُنه، او باید يگ ڭىكە بىعَيب ره دَ عنوان قُربانى خُو بيره^{٢٣} و دِست خُو ره دَ سِر ڭىكە کش کده او ره دَ امزُو جاي حلال کنه که قُربانى سوختنى ره دَ حُضور خداوند حلال مونه. اي يگ قُربانى گُناه آسته.^{٢٤} و پييشوا يگ مقدار خُون قُربانى گُناه ره قد كِلك خُو گِرفته دَ شاخاي قُربانگاه قُربانى سوختنى بُمله و باقى مندِه خُون ره دَ بَيْخ قُربانگاه قُربانى سوختنى شيو کنه.^{٢٥} و پِك چريي ازو ره رقم چريي قُربانى سلامتى دَ بِلَه قُربانگاه بُسوزَنَه. دَمَزى رقم پييشوا بلده گُناه امزُو رهبر كفاره مونه و او بخشيده موشه.^{٢٦}

اگه يگ نفر از مردمِ عام نافاميده گُناه کنه و يكى از کاراي ره انعام بِديه که مُطابيق احکام خداوند نباید انعام دَده شُنه، او مُجرم موشه.^{٢٧} وختى گُناهى ره که کده بلده شى بَرَمَلا مُوشه، او باید يگ بُزِ مادِه بىعَيب ره دَ عنوان قُربانى خُو بلده گُناهى که کده بيره^{٢٨} و دِست خُو ره دَ سِر قُربانى گُناه کش کده او ره دَمَزُو جاي حلال کنه که قُربانى سوختنى ره حلال مونه.^{٢٩} و پييشوا يگ مقدار خُون بُز ره قد كِلك خُو گِرفته دَ شاخاي قُربانگاه قُربانى سوختنى بُمله و باقى مندِه خُون ره دَ بَيْخ قُربانگاه شيو کنه.^{٣٠} او تمام چريي شى ره جدا کنه، امو رقم که چريي قُربانى سلامتى جدا موشه. و پييشوا او ره دَ بِلَه قُربانگاه دَ عنوان خوشبوی مورِد پِسند خداوند بُسوزَنَه. دَمَزى رقم پييشوا بلده امزُو نفر كفاره مونه و او بخشيده موشه.^{٣١}

اگه او نفر يگ گوسپو ره بلده قُربانى خُو دَ عنوان قُربانى گُناه ميره، او يگ ميش بىعَيب ره بيره^{٣٢} و دِست خُو ره دَ سِر قُربانى گُناه کش کنه و او ره دَ عنوان قُربانى گُناه دَمَزُو جاي حلال کنه که قُربانى سوختنى ره حلال مونه.^{٣٣} و پييشوا يگ مقدار خُون قُربانى گُناه ره قد كِلك خُو گِرفته دَ شاخاي قُربانگاه قُربانى سوختنى بُمله و باقى مندِه خُون شى ره دَ بَيْخ قُربانگاه شيو کنه.^{٣٤} او تمام چريي ازو ره جدا کنه، امو رقم که چريي گوسپون قُربانى سلامتى جدا موشه؛ و پييشوا او ره دَ بِلَه قُربانگاه دَ سِر هديههای خاص خداوند بُسوزَنَه. دَ امزى طریق پييشوا بلده ازو نفر بخاطر گُناهى که کده، كفاره مونه و او بخشيده موشه.^{٣٥}

مُقررات ڏ باره جُرمانه

^٥ اگه یَگو کس دَزی باره گناه کنه يعني آوازِ قسم دِهندہ ره پِشنوه و شاهدِ چیزی که دیده يا خبر دَره آسته و توره نگیه، او سَزای گناهِ خُوره مینگره.^٦ يا اگه کُدم کس ڏ یَگو چیزِ نجس ڏ که بُخوره، يعني ڏ لاشِ حیوانِ درِنده نجس، ڏ لاشِ چارپای نجس يا ڏ لاشِ خَزِنَدِ نجس، اگه بے خبر ام بَشه، او مجرم مُوشه.^٧ اگه یَگو کس ڏ نجسی انسان ڏ که بُخوره، هر رقم نجسی که میتنه انسان ره نجس کنه، حتی اگه بے خبر ام بَشه، وختیکه خبر مُوشه، او مجرم مُوشه.^٨ يا اگه یَگو کس از دان شی قسم ناسنچیده بُرُشنه، بلده کار بد يا بلده کارِ خُوب، يعني ڏ هر کارِ که یگ آدم ناسنچیده قسم بُخوره، اگه بے خبر ام بَشه، وختیکه خبر مُوشه، هر کُدم امزی قسم ها که بَشه او مجرم مُوشه.^٩ پس وختیکه یگ نفر ڏ یکی امزی چیزا مجرم مُوشه، او باید گناهی ره که کده، اقرار کنه و جُرمانهِ خُوره بخارطِ گناهی که کده ڏ خُداوند بیره؛ او یگ حیوانِ ماده ره از رمه، چی گوسپو بَشه، چی بُرُزِ عِنوانِ قربانی گناه بیره و پیشووا بلده ازو بخارطِ گناه شی کفاره کنه.^{١٠} اگه او آدم توان شی نموشه که یگ گوسپو بیره، او باید بلده جُرمانهِ خُوره بخارطِ گناهی که کده دُو قُمری يا دُو کَوتَر ڏ حُضُورِ خُداوند بیره؛ یگ شی ره ڏ عِنوانِ قربانی گناه و دیگه شی ره ڏ عِنوانِ قربانی سوختئي.^{١١} او باید اونا ره ڏ پیشووا بیره و پیشووا اول امو ره که بلده فربانی گناه آسته تقديم کنه. او سر شی ره تاو بِدیه، مگم از تَن شی جدا نکنه.^{١٢} او یگ مقدارِ خُونِ قربانی گناه ره گرفته ڏ بغل قربانگاه پاش بِدیه و باقی مَنِدِه شی ره ڏ بیخِ قربانگاه خشپه کنه. ای یگ قربانی گناه آسته.^{١٣} بعد ازو دوم شی ره ڏ عِنوانِ قربانی سوختئي ڏ مطابِقِ مقررات تقديم کنه. دَمزی رقم پیشووا بلده امزُو نفر بخارطِ گناهی که کده کفاره مونه و او نفر بخشیده مُوشه.

^{١٤} ليکن اگه توان شی نموشه که دُو قُمری يا دُو کَوتَر بیره، اوخته بلده قربانی خُوره بخارطِ گناهی که کده، او یگ ڏاهمِ ايفه بهترین آرد ره ڏ عِنوانِ قربانی گناه بیره، مگم او تباید ڏ بله ازو روغو شيو کنه و نه ام کُندر ڏ سر شی بيله، چراکه ای یگ قربانی گناه آسته.^{١٥} او باید آرد ره ڏ پیشووا بیره و پیشووا یگ مُشت شی ره ڏ عِنوانِ نشاني شی بِگیره و ڏ سرِ هديه هاي خاصِ خُداوند ڏ بله قربانگاه بُسوئنه. ای یگ قربانی گناه آسته.^{١٦} دَمزی رقم پیشووا بلده ازو بخارطِ گناهی که ڏ باره یکی امزی چیزا کده کفاره مونه و او آدم بخشیده مُوشه. باقی مَنِدِه آرد رقم هدیه غلے و دانه از پیشووا بَشه.^{١٧}

و خُداوند قد مُوسی گپ زَدَه گفت:^{١٨} "اگه یگ آدم خطَا کنه که نافامیده ڏ باره یکی از چیزای مُقدَّسِ خُداوند گناه کنه، اوخته او باید یگ قُوچ بے عَیب ره از رمه گرفته ڏ عِنوانِ جُرمانهِ خُوره ڏ خُداوند بيره؛ آرِزِش ازو برابر مِثقال

های نفره بشه که مطابق متقابل حیمه مقدس بلده جرمانه تعیین شده.^{۱۶} و دباره امو چیز مقدس که او گناه کده، باید توان بدهیه و پنج-یگ ام د بله شی اضافه کنه؛ او امو ره د پیشوا بدهیه و پیشوا قد قوچ جرمانه بلده ازو کفاره کنه و او بخشیده موشه.

^{۱۷} و اگه یکو کس گناه کنه و یکی از کارای ره انجام بدهیه که مطابق تمام احکام خداوند باید انجام دده شنه، باوجود که پی نبرده، او مجرم حساب موشه و سزای گناه خو ره مینگره.^{۱۸} او باید یگ قوچ بے عیب ره از رمه گرفته مطابق آرژش تعیین شده د عنوان جرمانه خو د پیشوا بیره و پیشوا بلده ازو بخاطر خطای که نافاید از شی سر زده، کفاره مونه و او بخشیده موشه.^{۱۹} ای یگ جرمانه یه، چون او واقعاً د حضور خداوند مجرم آسته.

^{۲۰} و خداوند قد موسی گپ زده گفت: "اگه یگ نفر گناه کنه و د ضد خداوند خیات کنه، یعنی او د همسایه خو د باره یکو امانت یا گرو دروغ بگیه، یا یکو چیزی ره دزی کنه یا مال همسایه ره د زور بگیره،^{۲۱} یا یکو چیزی گم شده ره که پیدا کده د باره شی دروغ بگیه و د باره یکی از کارای که انسان د وسیله شی گناهکار موشه قسم دروغ بخوره،^{۲۲} وختیکه او گناه کد و مجرم شد، او چیزی ره که دزی کده یا چیزی ره که د زور گرفته یا چیزی که د پیش شی امانت بوده یا چیزی گم شده ره که پیدا کده،^{۲۳} و یا چیزی ره که د باره شی قسم دروغ خورده، پک شی ره باید پس بدهیه و پنج-یگ ام د بله شی اضافه کنه. او امو چیز ره د صاحب شی د امزرو روز بدهیه که جرمانه خو ره میره.^{۲۴} او باید جرمانه خو ره بلده خداوند یگ قوچ بے عیب از رمه د مطابق آرژش تعیین شده، د عنوان جرمانه د پیشوا بیره.^{۲۵} و پیشوا بلده ازو د حضور خداوند کفاره مونه و او از هر کاری که کده بشه و د وسیله ازو مجرم شده بشه، بخشیده موشه."

مقررات مختلف د باره قربانی ها و هدیه ها

^{۲۶} و خداوند قد موسی گپ زده گفت: "د هارون و باچه های شی امر کده بگی: 'مقررات بلده قربانی سوختنی اینی استه: قربانی سوختنی باید تمام شاو تا صبح د بله آتشدان قربانگاه بمنه و آتش قربانگاه ام روشن بشه.^{۲۷} بعد ازو پیشوا باید کالای کتانی خو ره بپوشه و زیرپوشی کتانی ره د جان خو کنه و خگشتر قربانی سوختنی ره که د بله آتش قربانگاه سوختنده شده، جم کده د پالوی قربانگاه بیله.^{۲۸} بعد ازو کالای خو ره بُر کده، یگ کالای دیگه بپوشه و خگشتر ره بُر از حیمه گاه د یگ جای پاک ببره.^{۲۹} آتش بله قربانگاه باید د بله شی سوخته بوره و گل نشنه؛ پیشوا باید هر صبح د بله شی هیزم د بدهیه و قربانی سوختنی ره د بله شی د ترتیب بچینه و چربی قربانی

سلامتی ره ڏ بَلِه شی بُسوْزَنَه.^{١٣} آتشِ بَلِه قُربانگاه باید همیشه سوخته بوره و گُل نَشَنَه.

مُقررات بَلِه هدیه غَلَه-و-دانه اینی آسته: باچه های هارُون باید او ره ڏ حُضُور خُداوند ڏ پیشِ رُوی قُربانگاه تقدیم کنه.^{١٤} و پیشوا باید یگ مُشت بهترین آرد هدیه غَلَه-و-دانه و روغون شی ره قد پگِ کُندرِ که ڏ بَلِه هدیه غَلَه-و-دانه آسته بِگیره و ڏ عِنوان نشانی ڏ بَلِه قُربانگاه بَلِه خوشبوی مَوَرِدِ پَسَنِدِ خُداوند بُسوْزَنَه.^{١٥} باقی مَنِدِ شی ره هارُون و باچه های شی بُخوره؛ او ٻُدون خمیرمايه پُخته شُنَه و ڏ جای مُقدَّس خورده شُنَه؛ اُونا باید او ره ڏ حَولِ خَيِّمه مُلاقات بُخوره.^{١٦} او نباید قد خمیرمايه پُخته شُنَه؛ ما او ره ڏ عِنوان حق ازوا از هدیه های خاص خُو ڏزوا ڏ دیدیم؛ او کامِلاً مُقدَّس آسته، مثل قُربانی گناه و قُربانی جُرم.^{١٧} تمام باچه ها از مینکلِ اولاًد هارُون میتنه ازو بُخوره. ای حق دایمی ازوا ڏ تمام نسل های ازوا از هدیه های خاص خُداوند آسته. هر چیزی که ڏزوا ڏ که بُخوره مُقدَّس مُوشَه.^{١٨}

و خُداوند قد مُوسَى گپ زَدَه گفت:^{١٩} "هدیه که هارُون و باچه های شی از روزِ مَسَح شُدون خُو ڏ خُداوند تقدیم کنه اینی آسته: دَهْم حَصَّه یگ ایفه از بهترین آرد ڏ عِنوان هدیه غَلَه-و-دانه دایمی، نیم شی ره ڏ وختِ صُحَّ و نیم شی ره ڏ وختِ شام.^{٢٠} او باید قد روغو ڏ بَلِه تاوه پُخته شُنَه؛ او ره قد روغو گُث کده ٹوٹه ٹوٹه کُو و بِریو کده بَلِه هدیه غَلَه-و-دانه ڏ عِنوان خوشبوی مَوَرِدِ پَسَنِدِ خُداوند تقدیم کُو.^{٢١} پیشوای بُزرگ که از مینکلِ باچه های هارُون مَسَح شُده جانِشِین ازو مُوشَه، باید امی هدیه ره تقدیم کنه. ای حق دایمی خُداوند آسته و باید کامِلاً سوختنده شُنَه.^{٢٢} هر هدیه غَلَه-و-دانه پیشوا باید کامِلاً سوختنده شُنَه و نباید خورده شُنَه.^{٢٣}

و خُداوند قد مُوسَى گپ زَدَه گفت:^{٢٤} "قد هارُون و باچه های شی گپ زَدَه بُگی: مُقررات بَلِه قُربانی گناه اینی آسته: ڏ جای که قُربانی سوختنی حلال مُوشَه، قُربانی گناه ام باید ڏ امزُو جای ڏ حُضُور خُداوند حلال شُنَه. ای قُربانی کامِلاً مُقدَّس آسته.^{٢٥} پیشوای که او ره ڏ عِنوان قُربانی گناه تقدیم مُونه، او ره بُخوره؛ او باید ڏ جای مُقدَّس خورده شُنَه، یعنی ڏ حَولِ خَيِّمه مُلاقات.^{٢٦} هر کسی که ڏ گوشت ازو دِست میزنه باید تقدیم شُده بشَه، و اگه خُون ازو ڏ یَگو کالا بُپره، امو چیزی که ڏ بَلِه شی خُون پَرِیده باید ڏ یگ جای مُقدَّس شُشته شُنَه.^{٢٧} ظرفِ گلی که گوشتِ قُربانی ڏ منِه شی پُخته شُده باید میده شُنَه؛ ولے اگه ڏ ظرفِ برونزی پُخته شُده بشَه، امو ظرف باید خُوب پاک شُنَه و قد آو او شُشته شُنَه.^{٢٨} تمام باچه های پیشوا میتنه امزُو گوشتِ قُربانی بُخوره. ای قُربانی کامِلاً مُقدَّس آسته.^{٢٩} مگم هیچ قُربانی گناه که خُون شی ڏ خَيِّمه مُلاقات اورده مُوشَه تا ڏ جایگاهِ مُقدَّس کِفاره کنه، باید خورده نَشَنَه، بلکه ڏ آتش سوختنده شُنَه.

قُربانی خطا

۱ ای مُقررات بَلِدِه قُربانی خطایه، ای کامِلاً مُقدَّس آسته: ^۲ د جایی که قُربانی سوختنی ره حلال مُونه، قُربانی خطایم باید د اونجی حلال شنه و خون شی د چاره دور قُربانگاه پاش دده شنه. ^۳ تمام چربی شی باید تقدیم شنه: دُمِیه شی، چربی که حِصَه های داخلی شی ره مُوبوشنه، ^۴ هر دُو گُرده و چربی رُوى شی که د نزدیک پُشتِ کمر آسته و چِگرگوشه ره که قد گُرده ها باید گِرفته شنه. ^۵ پیشوا اونا ره د عنوان هدیه خاص بَلِدِه خداوند د سِر قُربانگاه بُسوژنه. ای یگ جُرمانه آسته. ^۶ پِگ اولادای پیشوایو که باچه بَشه میتنه ازو بُخوره؛ او باید د جای مُقدَّس خورده شنه. او کامِلاً مُقدَّس آسته. ^۷ قُربانی گناه رقم قُربانی خطایه و بَلِدِه ازوا یگ مُقررات آسته. پیشوای که د وسیله ازو کفاره مُونه، گوشت قُربانی ازو مُوشه. ^۸ امچنان پیشوای که قُربانی سوختنی یَگو کس ره تقدیم مُونه، او پوست امزُو قُربانی سوختنی ره که تقدیم کده بَلِدِه خود خُو بِگیره. ^۹ هر هدیه غَلَه-و-دانه که د تندور پُخته شنه و هر هدیه که د منه کَرایی یا د بَلِه تاوه پُخته شنه، دمزُو پیشوای تعلق میگیره که او ره تقدیم کده. ^{۱۰} و هر هدیه غَلَه-و-دانه که قد روغو گُث شده بَشه، از پِگ باچه های هارُون مُوشه و باید یگ برابر دزاو تقسیم شنه.

مُقرراتِ قُربانی سلامتی

۱۱ مُقررات بَلِدِه قُربانی سلامتی که یگ نفر د خداوند تقدیم مُونه اینی آسته: ^{۱۲} اگه او نفر امی قُربانی ره د عنوان شُکرگزاری تقدیم مُونه، او باید قد قُربانی شُکرگزاری ٹکی های فطیر روغو گُث شده، نان های فطیر تُنگ-و-کَرک که رُوى شی قد روغو چرب شده و نان های که از بہترین آرد آسته و قد روغو گُث شده، تقدیم کنه. ^{۱۳} قد امزی ٹکی ها قَتی او باید نان خمیرمایه تو ره قد قُربانی شُکرگزاری سلامتی خُو تقدیم کنه. ^{۱۴} امزی ٹکی ها از هر هدیه یگ ٹکی د عنوان هدیه بِلند کدنی د خداوند تقدیم کنه؛ و ای د پیشوای تعلق میگیره که خون قُربانی سلامتی ره پاش میدیه. ^{۱۵} گوشت قُربانی شُکرگزاری سلامتی امزُو نفر باید د روز قُربانی شی خورده شنه و هیچ چیزی ازو ره تا صبح باقی نیله. ^{۱۶} ولے اگه قُربانی ازو یگ نذر یا قُربانی داوطلبانه بَشه، د روزی که قُربانی خُو ره تقدیم مُونه، باید او ره بُخوره و باقی مَنِدِه شی د صَبَاح امزُو روز خورده شنه. ^{۱۷} لیکن باقی مَنِدِه گوشت قُربانی باید د روز سِوْم د آتش سوختنده شنه. ^{۱۸} و اگه گوشت قُربانی سلامتی ازو د روز سِوْم خورده شنه، او قبول نمُوشه و کسی ام که او ره قُربانی کده بَلِدِه شی حساب نمُوشه؛ او نَجِس شده و کسی که ازو بُخوره سزای گُناه خُو ره مینگره. ^{۱۹} گوشتی که د یَگو چیزی نَجِس ڈکه مُخوره، نباید خورده شنه، بلکه د آتش سوختنده شنه. پِگ کسای که شَرعاً پاک آسته میتنه ازو گوشت بُخوره. ^{۲۰} لیکن کسی که از گوشت قُربانی سلامتی که د خداوند تقدیم شده مُخوره د حالیکه هنوز

نَجِسْ أَسْتَهُ، أُو نَفْرَ بَايْدَ ازْ قَوْمَ حُوْ قَطْعَ شُنْهَ . ٢١ مَثَلًاً أَكَهْ كَسَ دَيَّكَوْ چِيزِي نَجِسْ دَكَهْ مُوْخُورَهْ، چِي دَنَجِسْسِي إِنْسَانَ، چِي دَحَيْوَانَ نَجِسْ يَا هَرَ چِيزِي نَجِسْ وَ مُرْدَارِ دِيَگَهْ وَ بَعْدَ اَزْوَ ازْ گَوْشَتِ قُرْبَانِي سَلَامَتِي كَهْ دَحُداَونَدْ تَقْدِيمَ شُدَهْ مُوْخُورَهْ، أُو نَفْرَ بَايْدَ ازْ مَنِيهْ قَوْمَ حُوْ آخَ شُنْهَ . ”

مُقرَّاتِ دَبَارَهْ چَرَبَیْ وَ خُون

و خُداوند قد مُوسى گپ زَدَه گفت: ^{۲۳} "قد بنى إِسْرَائِيلَ گپ زَدَه بُكَّى: شُمُو هِيَچْ چَربِى گَاو، گُوسِپُو و بُزْ رَه نَبَاید بُخُورِيد. ^{۲۴} چَربِى حَيَوانَ خُودِمُرَدَه و چَربِى حَيَوانَى كَه دَوْسِيلَه جَانَورِ دَرِنَدَه كُشْتَه شُدَه، مِيتَنَه بَلَدَه هَر كَارِ إِسْتِفَادَه شُنَه، ليَكِنْ هَرَگَزْ أَوْ رَه نَخُورِيد. ^{۲۵} هَر كَسَى كَه از چَربِى حَيَوانَى بُخُورَه كَه ازو يِگْ هَدِيه خَاصَ بَلَدَه خُداوند تَقْدِيمَ شُدَه، او نَفَرَ بَايَدَ از مَنِه قَوْمَ خُواخَ شُنَه. ^{۲۶} شُمُو هِيَچْ رقمَ خُونَ رَه دَهِيَچْ جَاي بُود-و باشَ خُو نَخُورِيد، چَى از مُرَغَّكَو بَشَه، چَى از حَيَوانَا. ^{۲۷} هَر كَسَى كَه خُونَ مُوخُورَه، هَر رقمَ شَى كَه بَشَه، او نَفَرَ بَايَدَ از مَنِه قَوْمَ خُواخَ شُنَه. ^{۲۸}

حق پیشوایو

خُداوند قد مُوسیٰ کَپ زَدَه گُفت: ^{۲۹} "قد بَنِی إِسْرَائِيلَ كَپ زَدَه بُكَّى، هُرْ كَسِيٰ كَه قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو رَه دَخُداوند تَقْدِيمِ مُونَه، أَوْ بَايدَ از قُرْبَانِي سَلَامَتِي خُو يَكْ هَدِيه دَخُداوند بَيْرَه." ^{۳۰} أَوْ بَايدَ قد دِسْتَايِ خُود خُو هَدِيهَهَاي خاصِ خُداوند رَه بَيْرَه؛ أَوْ چَرْبَى رَه قد سِينَه بَيْرَه تَا سِينَه دَعِنْوَانِ هَدِيه بِلَندَ كَدَنَى دَحُضُورِ خُداوند بِلَندَ شُنَه. ^{۳۱} و پِيشْوا چَرْبَى رَه دَبِلَه قُربَانِگَاه بُسْوَزَنَه، مَكْمَنِه از هَارُون و باچَه هَاهِي شَيْ بَشَه. ^{۳۲} أَوْ رَانِ رَاستَ رَه از قُربَانِي سَلَامَتِي خُو دَعِنْوَانِ هَدِيه دَپِيشْوا بِدِيه. ^{۳۳} و از مِينَكَلِ باچَه هَاهِي هَارُون هَرْ كَسِيٰ كَه خُون و چَرْبَى قُربَانِي سَلَامَتِي رَه تَقْدِيمِ مُونَه، رَانِ رَاستَ حقِ ازْوُ مُوشَه، ^{۳۴} چَرا كَه ما سِينَه بِلَندَ شُدَه و رَانِ تَقْدِيمِ شُدَه رَه از بَنِي إِسْرَائِيلَ از قُربَانِي هَاهِي سَلَامَتِي ازْوا گِرفَتِيم و أُونَا رَه دَهارُون پِيشْوا و باچَه هَاهِي شَي دَعِنْوَانِ حقِ دَايِمي از طَرَفِ بَنِي إِسْرَائِيل دَديم. ^{۳۵}

امی حق هارون و حق باچه های شی از هدیه های خاص خُداوند آسته دَ روزی که مُوسیٰ اُونا ره پیش آورد تا بحیث پیشوای دَ خُداوند خدمت کُنه، ^{۳۶} چون خُداوند حُکم کد که امی حق از بنی اسرائیل دَزوا دَده شُنَه دَ روزی که اُونا مَسَح شُد. ای حق دایمی ازواد تمام نسل های ازوا آسته. ^{۳۷} ایمی مُقررات بَلَدِه قُریانی سوختنی، بَلَدِه هدیه غَلَه-و-دانه، بَلَدِه قُریانی گُناه، بَلَدِه قُریانی خطا، بَلَدِه قُریانی تقدیس-و-تعیین و بَلَدِه قُریانی سلامتی آسته ^{۳۸} که خُداوند د

موسیٰ ڏ بِلَه کوه سِینا امر کد، ڏ روزی که ڏ بِلَه کوه سِینا مُوسیٰ ڏ بَتْنی إِسْرَائِيل حُكْم کد که قُرْبَانَی های خُو ره بَلَدَه خُداوند بِيرَه.

مسَح کدونِ هارُون و باچه های شی بَلَدَه و ظِلِفَه پیشوایی

۱ خُداوند قد مُوسیٰ گپ زَدَه گُفت: ^۲ ”هارُون و باچه های شی ره قد کالا های پیشوایی، روغونِ مَسَح، نَرَگَاوِ قُرْبَانَی گُناه، دُو قُوچ و یگ ٹُکری نانِ فَطِیر گِرفته بِيرَ ^۳ و پِگِ جماعت ره ڏ دانِ درِگه خَيْمَه مُلاقات جَم کُو.“ ^۴ پس مُوسیٰ امُورِ رقم کد که خُداوند دَزشی امر کُدد و جماعت ڏ دانِ درِگه خَيْمَه مُلاقات جَم شُد. ^۵ اوخته مُوسیٰ ڏ جماعت گُفت: ”اینی کاری آسته که خُداوند آمر کده و باید انجام دَدَه شُنَه.“ ^۶ پس مُوسیٰ هارُون و باچه های شی ره پیش اُورد و اُونا ره قد آو غُسل دَد. ^۷ بعد اُزو پیرو ره ڏ جانِ هارُون کد و کمرسته ره ڏ کمر شی بسته کده چَپَن ره دَز شی پوشند و ایفود ره ڏ بِلَه پِگِ ازوا ڏزشی دَد و بَنَد ایفود ره ڏ بِلَه شی بسته کده ایفود ره ڏ وسیله بَنَد ڏ جانِ اُزو سخت کد. ^۸ بعد اُزو سِینه-بَنَد ره ڏ بِلَه سِینه هارُون بسته کد و اُوريم و تُمِيم ره ڏ مَنَه سِینه-بَنَد ایشت. ^۹ ڏ آخر، لُنگی ره ڏ سر شی دَد و ڏ پیشِ رُوی لُنگی، نشانِ طِلَّای نیمتاجِ مُقدَّس ره نَصَب کد، امُورِ رقم که خُداوند ڏ مُوسیٰ امر کُدد. ^{۱۰} اوخته مُوسیٰ روغونِ مَسَح ره گِرفت و خَيْمَه مُقدَّس و تمامِ چیزای ره که ڏ مَنَه شی بُود مَسَح کد تقَدِيس کد. ^{۱۱} او یگ مِقدار روغونِ مَسَح ره هفت دفعه ڏ بِلَه قُربانگاه پاش دَد و قُربانگاه و تمامِ آسباب شی ره قد لَگَند و پایه شی مَسَح کد تا اُونا ره تقَدِيس کنه. ^{۱۲} بعد اُزو یگ مِقدار روغونِ مَسَح ره ڏ سِرِ هارُون شیو کده اُو ره مَسَح کد تا اُو ره ام تقَدِيس کنه. ^{۱۳} و مُوسیٰ باچه های هارُون ره پیش اُوردہ پیرونا ره ڏزاوا پوشند، کمربَنَد ها ره ڏ کمرِ ازوا بسته کد و کوله ها ره ڏ سِرِ ازوا ایشت، امُورِ رقم که خُداوند ڏ مُوسیٰ امر کُدد. ^{۱۴} بعد اُزو مُوسیٰ نَرَگَاوِ قُرْبَانَی گُناه ره پیش اُورد و هارُون و باچه های شی ڏ سِر نَرَگَاوِ قُرْبَانَی گُناه ِبَسَت کشید. ^{۱۵} اوخته مُوسیٰ نَرَگَاوِ ره حلال کد و از خُون شی گِرفته قد کِلک خُو ڏ شاخای چارِ شِنگِ قُربانگاه مَلِيد و قُربانگاه ره پاک کد و باقی مَنَدِه خُون ره ڏ بِیخِ قُربانگاه شیو کده اُو ره تقَدِيس کد تا ڏ بِلَه شی کِفاره کنه. ^{۱۶} بعد اُزو مُوسیٰ تمامِ چربی ره که ڏ بِلَه حِصَه های داخِلی بُود قد جِگرگوشه و دُو گُرده و چربی ازوا گِرفت و ڏ بِلَه قُربانگاه سوختند. ^{۱۷} مِگم پوست و گوشت و سرگینِ نَرَگَاوِ ره بُرو از خَيْمَه گاه ڏ آتش سوختند، امُورِ رقم که خُداوند ڏ مُوسیٰ امر کُدد. ^{۱۸} بعد اُزو مُوسیٰ قُوچِ قُرْبَانَی سوختنی ره پیش اُورد و هارُون و باچه های شی ڏ سِر اُزو ِبَسَت کشید. ^{۱۹} و مُوسیٰ اُو ره حلال کد و خُون شی ره ڏ چارَدَورِ قُربانگاه پاش دَد. ^{۲۰} وختیکه قُوچِ ڏ حِصَه های مُختلف ٹوٹه ٹوٹه شُد، مُوسیٰ کَلَه و ٹوٹه ها ره قد چربی شی سوختند. ^{۲۱} و غَيْتِیکه حِصَه های داخِلی و پیچه های شی قد آو شُشته شُد، مُوسیٰ تمامِ قُوچ ره ڏ

بِلَهْ قُرْبَانِگَاه سوختَنَد. إِي يَكْ قُرْبَانِي سوختَنَى دَعِنْوَانِ خوشُبُوي مَورِدِ پِسَنْدِ خُداونَد بُود، يَكْ هَديَه خاص بِلَهْ خُداونَد، امُورِقَم كَه خُداونَد دَمُوسِي امَرِ كُدُّ. ^{٢٢} و مُوسِي قُوچِ دَوْم ره يَعْنِي قُوچِ مَراَسِمِ تعِيَّن-و-تقْدِيسِ پِيشْوايَو ره نزِدِيكَ أَورَد و هارُون و باچه های شی دَسِرِ ازُو ام دِستِ كَشِيد. ^{٢٣} اوخته مُوسِي اُو ره حلال كَد و يَكْ مِقدارِ خُون شی ره گِيرْفَتَه دَنَرِمِي گُوشِ راست و دَشَسَتِ دِستِ راست و دَشَسَتِ پَاي راستِ هارُون مَليَد. ^{٢٤} بعد ازُو مُوسِي باچه های هارُون ره نزِدِيكَ أَورَد يَكْ مِقدارِ خُون ره دَنَرِمِي گُوشِ راستِ ازوا و دَشَسَتِ دِستِ راستِ ازوا و دَشَسَتِ پَاي راستِ ازوا مَليَد و باقِي مَنِدَه خُون ره دَچارَدَورِ قُرْبَانِگَاه پاشَ دَد. ^{٢٥} بعد ازُو چربِي، دُمبَه، تمام چربِي بِلَهْ حِصَه های داخِلِي، چِكْرَگوشه و هر دُو گُرْدَه ره قد چربِي ازوا و ران راست گِيرْفت ^{٢٦} و از مَنِه ٹُكْرِي نان فَطِيرَ كَه دَحُضُورِ خُداونَد بُود، يَكْ ٹُكِي فَطِيرَ و يَكْ نان روغَنِي و يَكْ نان تُنْكِ-و-كَكْرَك ره گِيرْفت و اُونا ره دَبِلَه چربِي و ران راست ايشَت. ^{٢٧} و مُوسِي بِلَهْ ازوا ره دَبِلَه دِستَاي هارُون و دَبِلَه دِستَاي باچه های شی ايشَت و اُونا امُورِ چيزَا ره دَعِنْوَانِ هَديَه بِلَند كَدَنَى دَحُضُورِ خُداونَد بِلَند كَد. ^{٢٨} اوخته مُوسِي اُونا ره از دِستَاي ازوا گِيرْفت و دَبِلَه قُرْبَانِگَاه دَسِرِ قُرْبَانِي سوختَنَى ايشَتَه دَرَ دَد. إِي قُرْبَانِي مَراَسِمِ تعِيَّن-و-تقْدِيسِ پِيشْوايَو دَعِنْوَانِ خوشُبُوي مَورِدِ پِسَنْد بُود، يَكْ هَديَه خاص بِلَهْ خُداونَد. ^{٢٩} بعد ازُو مُوسِي سِينِه قُوچِ ره گِيرْفت و او ره دَعِنْوَانِ هَديَه بِلَند كَدَنَى دَحُضُورِ خُداونَد بِلَند كَد؛ امي حِصَه از قُوچِ قُرْبَانِي مَراَسِمِ تعِيَّن كَدوَنِ پِيشْوايَو تقْسيِمِ مُوسِي بُود، امُورِقَم كَه خُداونَد دَمُوسِي امَرِ كُدُّ. ^{٣٠} دَآخِر، مُوسِي يَكْ مِقدارِ روغونِ مَسَح و يَكْ مِقدارِ خُونِي ره كَه دَبِلَه قُرْبَانِگَاه بُود گِيرْفت و دَبِلَه هارُون و كالا های شی و دَبِلَه باچه های شی و كالا های ازوا پاشَ دَد. دَامَزِي رقم هارُون ره قد كالا های شی و باچه های شی ره قد كالا های ازوا تقْدِيسَ كَد.

^{٣١} اوخته مُوسِي دَهارُون و باچه های شی گُفت: "گوشت ره دَدانِ درَگَه خَيمَه مُلَاقَات جوش بِدِيد و قد نانِي كَه دَمَنِه ٹُكْرِي قُرْبَانِي مَراَسِمِ تعِيَّن-و-تقْدِيسِ پِيشْوايَو آستَه، دَامُونجِي بُخُورِيد، امُورِقَم كَه ما امَرِ كَده گُفْمَ: هارُون و باچه های شی او ره بُخُورِه. ^{٣٢} و باقِي مَنِدَه گوشت و نان ره دَآتِش بُسُوزَنِيد. ^{٣٣} شُمو از دَانِ خَيمَه مُلَاقَات بِلَهْ هفت روز بُرُو نَرَوِيد تا روزِي كَه دَورُونِ تعِيَّن شُدون شُمو پُورَه شُنَه، چُون هفت روز دَرَرِ مِيَكِيرَه كَه شُمو تعِيَّن شُنِيد. ^{٣٤} امُورِقَم كَه إِمروزِ انجام دَدَه شُدَّ، خُداونَد امَرِ كَده كَه انجام دَدَه شُنَه تا بِلَهِ شُمو كِفارَه شُنَه. ^{٣٥} پَس شُمو بِلَهِ هفت شاو و روز دَانِ درَگَه خَيمَه مُلَاقَات بِمِنِيد و چِيزِي ره كَه خُداونَد امَرِ كَده دَجاِي بِيرِيد؛ نَشَنَه كَه بُمِريَد، چُون امي رقم دَزِ مه امَرِ شُدَّه. ^{٣٦} پَس هارُون و باچه های شی پِلَه چِيزِي ره كَه خُداونَد دَوسيِله مُوسِي امَرِ كُدُّ، دَجاِي أَورَد.

شروع خدمت پیشوایو

۹ و ایطور شد که د روز هشتم موسی هارون و باچه های شی ره و ریش سفیدای اسرائیل ره کوی کد و د هارون گفت: "یگ گوسله نر بلده قربانی گناه و یگ قوچ بلده قربانی سوختنی که هر دوی شی بے عیب بشه بکیر و اونا ره د حضور خداوند تقدیم کو و قد بنی اسرائیل گپ زده بکی، یگ که بلده قربانی گناه بکیرید و یگ گوسله و یگ باره که هر دوی شی یگ ساله و بے عیب بشه بلده قربانی سوختنی و یگ نرگاو و یگ قوچ ره بلده قربانی سلامتی، تا د حضور خداوند قربانی شنه؛ قد امزیا قتی یگ هدیه غله و دانه که قد روغو گث شده بشه ام بیبرید، چون امروز خداوند دز شمو ظاهر موشه." پس اونا چیزای ره که موسی امر کدد، د پیش خیمه ملاقات آورد و تمام جماعت نزدیک آمد د حضور خداوند ایسته شد. اوخته موسی گفت: "اینی کارای آسته که خداوند دز شمو امر کده که انجام بدهید و بزرگی-و-جلال خداوند دز شمو ظاهر موشه."

۱۰ و موسی د هارون گفت: "د پیش قربانگاه بیه و قربانی گناه و قربانی سوختنی خو ره تقدیم کده بلده خود خو و بلده قوم خو کفاره کو؛ امچنان قربانی قوم ره تقیم کو و بلده ازوا کفاره کو، امو رقم که خداوند امر کده." اوخته هارون د پیش قربانگاه آمد و گوسله قربانی گناه ره که بلده خود شی بود، حلال کد. و باچه های هارون خون قربانی ره د پیش ازو آورد و او کلک خو ره د خون غوطه کده د شاخای قربانگاه متلید و باقی منده خون ره د بیخ قربانگاه شیو کد. بعد ازو چری و گردها و چگرگوشیه قربانی گناه ره د بلله قربانگاه سوختند، امو رقم که خداوند د موسی امر کدد. ^{۱۱} لیکن گوشت و پوست شی ره برو از خیمهگاه د آتش در دد. ^{۱۲} بعد ازو هارون قوچ قربانی سوختنی ره حلال کد و باچه های هارون خون قربانی ره د پیش ازو آورد و او خون ره د چاردور قربانگاه پاش دد. ^{۱۳} و اونا قربانی سوختنی ره ٹوٹه ٹوٹه قد کله شی قتی د هارون آورد و او اونا ره د بلله قربانگاه سوختند. ^{۱۴} او حصه های داخلی و پیچه ها ره ششت و اونا ره د بلله قربانی سوختنی د سر قربانگاه سوختند. ^{۱۵} بعد ازو هارون قربانی قوم ره پیش آورد. او بزر قربانی گناه ره که بلده قوم بود گرفته حلال کد و او ره د عنوان قربانی گناه رقم قربانی اولی تقدیم کد. ^{۱۶} او قربانی سوختنی ره ام پیش آورد و او ره د مطابق مقررات تقدیم کد. ^{۱۷} بعد ازو هدیه غله و دانه ره پیش آورد و یگ مُشت ازو ره گرفته علاوه از قربانی سوختنی صبح د بلله قربانگاه سوختند. ^{۱۸} اوخته هارون نرگاو و قوچ قربانی سلامتی ره که از طرف قوم بود حلال کد و باچه های هارون خون قربانی ره داشتی دد و او خون ره د چاردور قربانگاه پاش دد. ^{۱۹} بعد ازو اونا چری نرگاو و قوچ ره قد دمبه، چری های که حصه های داخلی ره مُپوشنه، هر دو گرده و چگرگوشیه ره گرفت ^{۲۰} و چری ها ره د بلله سینه ها ایشت و هارون چری ها ره د بلله قربانگاه سوختند، ^{۲۱} مگم سینه ها و ران راست ره د عنوان هدیه بلنند کدند که د حضور خداوند بلنند کد، امو رقم

که مُوسىٰ امر کدد.

۲۲ اوخته هارون دستای خُوره سُون قوم باله کده اونا ره برکت دد و ازی که تقدیم کدون قربانی گناه، قربانی سوختنی و قربانی سلامتی ره خلاص کدد، از قربانگاه تا آمد.^{۲۳} دامزو غیت موسى و هارون دخیمه ملاقات داخل شد و غیتیکه بُرو آمد قوم ره برکت دد. اوخته بُزرگی-و-جلال خداوند دپگ قوم ظاهر شد^{۲۴} و یگ آتش از حضور خداوند بُرو آمدہ قربانی سوختنی و چربی ره که دبله قربانگاه بُود قورت کد. وختیکه قوم امو واقعه ره دید، اونا چیغ زَدہ روی دخاک افتند.

گناه ناداب و آبیهُو

۱۰ باچه های هارون ناداب و آبیهُو هر دُوی شی آتشدان خُوره گرفته دمیه شی آتش آندخت و دبله آتش بُخور خوشبوی پاش دد و آتش غیر مجاز ره دخضور خداوند تقدیم کد که دزوا او رقم امر نشدد.^۱ اوخته یگ آتش از حضور خداوند بُرو آمدہ اونا ره قورت کد و اونا دخضور خداوند مُرد.^۳ و موسى دهارون گفت: "اینمی چیزی استه که خداوند گفته،

د وسیله کسای که نزدیک مه مییه ما نشو میدم که ما مقدس استم،

و د نظر پگ مردم ما بُزرگی-و-جلال پیدا مونم."

مگم هارون چپ مند.^۴ اوخته موسى میشائیل و ایلصفان باچه های عزیشیل کاکای هارون ره کُوی کده دزوا گفت: "پیش بیید و جنازه های بِرارون خُوره از پیش جایگاه مقدس د بُرون خیمه‌گاه بُرید." پس اونا نزدیک آمد و از کالا های ازوا گرفته اونا ره از خیمه‌گاه بُرو بُرد، امو رقم که موسى گفتند.^۵ بعد ازو موسى دهارون و باچه های شی العازار و ایتمار گفت: "مُوبای خُوره جنگل ایله نکنید و نه ام جاغه خُوره چک کنید؛ نشنه که شمو ام بُرمید و قارو-غَصَبِ خُدا دبله تمام جماعت نازل شنی. مگم بِرارون شُمو یعنی تمام قومِ اسرائیل بلده آتشی که خداوند رَبی کده دُو بِرار شُمو ره نابُود کد، ماتم میگیره.^۶ شُمو از درگه خیمه ملاقات بُرو نَرَوید، نشنه که بُرمید، چراکه روغون مسح خداوند د سر شُمو استه." پس اونا د مطابق گفته موسى عمل کد.

هِدایت ها بَلِدِه پیشوایو

^٨ خُداوند قد هارون گپ زَدَه گفت: "تو و باچه های تو که قد تو آسته، وختیکه دَخِیمِه مُلاقات داخل مُوشید، شرابِ انگور و یا شرابِ قَوَى وُچی نکنید، نَشْنَه که بُمُرید. ای یگ حُکمِ دایمی بَلِدِه تمامِ نسل های شُمو آسته.

^٩ شُمو باید بَینِ مُقدَّس و غَيْرِ مُقدَّس و بَيْنِ پاک و نَجِس فرق کنید ^{١١} و باید دَبَنَی إسرائیل تمامِ احکامی ره تعليم بِدید که خُداوند دَوسیله مُوسی دَزوا گفته."

^{١٢} اوخته مُوسی دَهارون و باچه های باقی مَنَدِه شی، العازار و ایتمار گفت: "هدِیه غَلَه-و-دانه باقی مَنَدِه ره از هدیه های خاصِ خُداوند بِگیرید و او ره بِدُونِ خمیر مایه پُخته کده دَپالوی قُربانگاه بُخورید، چراکه او كامِلاً مُقدَّس استه. ^{١٣} او ره دَیگ جای مُقدَّس بُخورید، چراکه ای حقِ از تو و باچه های تو از هدیه های خاصِ خُداوند آسته، چون امی رقم دَز مه آمر شده. ^{١٤} ولے سِینه بِلند شده و رانِ تقدِیم شده ره تو و باچه های تو و دُخترون تو دَیگ جای پاک بُخورید، چون آمیا حقِ از تو و حقِ بچکیچای تو از قُربانی سلامتی بَنَی إسرائیل آسته. ^{١٥} اونا رانِ تقدِیم شده و سِینه بِلند شده ره قد چرسی هدیه های خاص بیره تا دَعنوانِ هدِیه بِلند کَدَنَی دَحُضُورِ خُداوند بِلند شُنَه. آمیا دَعنوانِ حقِ دایمی از تو و بچکیچای تو آسته، امُو رقم که خُداوند آمر کده."

^{١٦} اوخته مُوسی دَباره بُزِ قُربانی گُناه پُرسان کد و بَی بُرد که سوختنده شُدَه. او دَبَلَه العازار و ایتمار باچه های باقی مَنَدِه هارون قار شده گفت: ^{١٧} "چرا قُربانی گُناه ره دَیگ جای مُقدَّس نَخورید، چون او كامِلاً مُقدَّس آسته؟ او دَز شُمو دَدَه شُدَه که گُناهِ جماعت ره باله کنید و بَلِدِه ازوا دَحُضُورِ خُداوند کِفاره کنید. ^{١٨} اینه، خون ازو دَمَنَه جایگاهِ مُقدَّس اوُرده نَشَد. شُمو باید او ره دَجایگاهِ مُقدَّس مُخورید، امُو رقم که آمر کده بُودم."

^{١٩} اوخته هارون دَمُوسی گفت: "اینه، امروز اونا قُربانی گُناه خُو و قُربانی سوختنی خُو ره دَحُضُورِ خُداوند تقدِیم کد، ولے باز ام دَبَلَه مه امی رقم واقعه آمد. پس اگه امروز ما قُربانی گُناه ره مُخوردم، آیا ای دَنظرِ خُداوند خوب معلوم مُوشد؟" ^{٢٠} وختی مُوسی امی دلیل ره شِنید، دَنظر شی خُوب معلوم شد.

خوراکِ پاک و ناپاک

^{١١} خُداوند قد مُوسی و هارون گپ زَد و دَزوا گفت: ^٢ "قد بَنَی إسرائیل گپ زَدَه بُگی، اینیا حیواناتی آسته که

شُمو از مینکلِ پگِ حیوانای رُوی زمی خورده میتیید: ^۳ هر حیوان که سُم شی شق بشه، یعنی دوشق بشه و نشقار کُنه، از مینکلِ حیواناً او ره میتینید بخورید. ^۴ لیکن از مینکلِ حیوانای که نشقار مونه یا سُم شی دوشق آسته، اینیا ره تَخورید: اُشنُر ره، چُون او نشقار مونه، ولے سُم شی دوشق نییه؛ او بلدِه شُمو نَجس آسته. خرگوش کوهی ره، چُون او نشقار مونه، ولے سُم شی دوشق نییه، او بلدِه شُمو نَجس آسته. ^۵ تولی ره، چُون او نشقار مونه، ولے سُم شی دوشق نییه؛ او بلدِه شُمو نَجس آسته. ^۶ خُوك ره، چُون او سُم شی دوشق آسته، یعنی کاملاً دوشق آسته، ولے نشقار نَمُوكُنه؛ او بلدِه شُمو نَجس آسته. ^۷ شُمو از گوشت امزی حیواناً تَخورید و دَلاش امزیا دست نَزَنید؛ امیا بلدِه شُمو نَجس آسته. ^۸ از مینکلِ پگِ زندهجانای که دَآ او آسته، اینیا ره میتیید بخورید یعنی هر زندهجان که دَآ او آسته و شاپر و فلس دَره، چی دَ دریا ها بشه، چی دَ نَهَر ها، اونا ره میتینید بخورید. ^۹ لیکن پگِ زندهجانای که شاپر و فلس نَدره، چی دَ دریا ها و چی دَ نَهَر ها، از مینکلِ تمام زندهجانای ریزه آوى، و تمام جاندارای دیگه که دَآ او آسته، اونا بلدِه شُمو مُردار آسته. ^{۱۰} و ازی که اونا بلدِه شُمو مُردار آسته، از گوشت ازوا نباید بخورید و لاش های ازوا ره ام مُردار حساب کُنید. ^{۱۱} حُلَاصه، هر چیزی که دَآ ها آسته و شاپر و فلس نَدره، اونا بلدِه شُمو مُردار آسته. ^{۱۲} از مینکلِ مُرغَکو اینیا ره مُردار حساب کُنید. امیا نباید خورده شُنه، چُون امیا مُردار آسته: بُرگ، ^{۱۳} لاشخور، لاشخور رِيشتو، ^{۱۴} شاهین، باشه هر رقم شی که بشه، ^{۱۵} زاغ هر رقم شی که بشه، ^{۱۶} شترمُرغ، کلهخورَک، مُرغ دریایی، باز هر رقم شی که بشه، ^{۱۷} بُوم ریزگَك، قاز، بُوم کَنه، ^{۱۸} بُوم سفید، قوطو، بُرگِج دریایی، ^{۱۹} لَکَلَگ، کُلَنَگ هر رقم شی که بشه، پُوبُوك و شاوپَرگ چرمی.

^{۲۰} تمام اوخلی های بالدار که قد پایای خُوا راه میگرده بلدِه شُمو مُردار آسته. ^{۲۱} لیکن از مینکلِ زندهجانای بالدار که قد چارپای راه میگرده، اونای ره که بلدِه قرت زَدو دَ روی زمی دَ پایای خُوا مفصل دَره، میتیید بخورید. ^{۲۲} از جمله ازوا اینیا ره میتیید بخورید: مَلَخ هر رقم شی که بشه، مَلَخ جنگلی هر رقم شی که بشه، چیرچیرَک هر رقم شی که بشه و مَلَخ سَوزه هر رقم شی که بشه. ^{۲۳} لیکن دیگه اوخلی های بالدار که پای دَره بلدِه شُمو مُردار آسته. دَ وسیله چیزای که دَ زیر ذکر مُوشه شُمو نَجس مُوشید و هر کسی که دَ لاش ازوا دست بِزنَه، تا شام نَجس مُونه و ^{۲۴} هر کسی که کُدم حِصَه لاش ازوا ره باله کده بُبره، او باید کالای خُوا ره بُشویه و او تا شام نَجس مُونه: هر ^{۲۵} حیوان که سُم شی دوشق بشه، ولے کاملاً دوشق نَیشه و یا نشقار نَکُنه، او بلدِه شُمو نَجس آسته؛ هر کسی که دَ لاش ازوا دست بِزنَه نَجس مُوشه. ^{۲۶} از مینکلِ تمام حیوانای که قد چارپای راه میگرده، پگِ حیوانای که قد چمبل خُوا راه میگرده بلدِه شُمو نَجس مُوشه. ^{۲۷} هر کسی که دَ لاش ازوا دست بِزنَه تا شام نَجس مُونه. ^{۲۸} و هر کسی که لاش ازوا ره باله کده بُبره، او باید کالای خُوا ره بُشویه و او تا شام نَجس مُونه. اونا بلدِه شُمو نَجس آسته.

از مینکل زندهجانای ریزه که د روی زمی د حركت آسته، اینیا بلدہ شمو نجس آسته: کور موش، موش، سوسما^{۲۹}
 هر رقم شی که بشه، چلپاسه، کوڈی کله، کوڈی، کوڈی ریگی و سوسما^{۳۰} ریزگک. اینیا از مینکل پگ^{۳۱}
 زندهجانای که د روی زمی د حركت آسته، بلدہ شمو نجس آسته؛ هر کسی که د لاش ازوا دست بزنہ تا شام نجس^{۳۲}
 مومنه. و د بلہ هر چیزی که یکی امزیا بعد از مردون خوبقته، امو چیز نجس موش، چی یگو چیز از چیو بشه^{۳۳} یا
 از تکه یا از چرم یا از پلاس. هر چیزی که بشه و بلدہ هر کاری که استفاده شنے او باید د آو ایشته شنے و تا شام^{۳۴}
 نجس مومنه؛ بعد ازو پاک موشه. و اگه یکی امزیا د منه یگو ظرف گلی بوفته، هر چیزی که د منه ازو بشه^{۳۵}
 نجس موشه و ظرف ره ام باید میده کنید. د بلہ هر خوارکی که خورده موشه، اگه آو امزو ظرف بربزه، او خوارک^{۳۶}
 نجس موشه و هر وچی کدنی که وچی موشه و د منه امزو رقم ظرف بشه ام نجس موشه. د بلہ هر چیزی که یکی^{۳۷}
 از لاش های ازوا بقته، او نجس موشه، چی تندرور بشه، چی دیگدو، باید میده شنے؛ اونا نجس آسته و بلدہ شمو^{۳۸}
 نجس باقی مومنه. لیکن اگه لاش د چشممه یا د نور که آو دز شی جم موشه بوفته، او پاک آسته. مگم کسی که^{۳۹}
 د لاش ازوا دست بزنہ، او نجس موشه. اگه یگ حصیه لاش ازوا د بلہ تخمی که بلدہ کشت کدو جدا شد بوفته،^{۴۰}
 تخم ها پاک باقی مومنه. لیکن اگه د بلہ تخم کشت کدنی آو زده شده بشه و یگ حصیه لاش ازوا د بلہ ازوا^{۴۱}
 بوفته، تخم ها بلدہ شمو نجس آسته.

اگه یگ حیوان که گوشت شی بلدہ شمو خوردنی آسته بُمره، هر کسی که د لاش ازو دست بزنہ، او تا شام نجس^{۴۲}
 مومنه. هر کسی که از لاش ازو بخوره، او باید کالای خو ره بُشویه و او تا شام نجس مومنه. و هر کسی که^{۴۳}
 لاش ازو ره باله کده ببره، او باید کالای خو ره بُشویه و او تا شام نجس مومنه. پگ زندهجانای ریزه که د روی^{۴۴}
 زمی د حركت آسته، اونا مُدار آسته؛ اونا نباید خورده شنے. هر زندهجان ریزه که قد روی کوره خو خزک مونه،^{۴۵}
 هر زندهجان ریزه که قد چارپای راه میگرده و هر زندهجان ریزه که پایای کلو دره، یعنی تمام زندهجانای ریزه که د^{۴۶}
 روی زمی د حركت آسته، اونا ره تخورید چون اونا مُدار آسته. شمو خودون ره د وسیله امی زندهجانای ریزه که^{۴۷}
 د حركت آسته مُدار نکنید. آرے، شمو خودون ره قد ازوا نجس نکنید و د وسیله ازوا ناپاک نشنید، چون ما^{۴۸}
 خداوند، خدای شمو آستم. پس خودون ره تقدييس کنید و مقدس بشيد، چراکه ما مقدس آستم. پس خودون ره د^{۴۹}
 وسیله زندهجانای ریزه که د روی زمی د حركت آسته، ناپاک نکنید. ما خداوندی آستم که شمو ره از سرزمين^{۵۰}
 مِصر بُرو آوردم تا خدای شمو بَشم؛ پس شمو باید مقدس بشيد، چراکه ما مقدس آستم.

اینمی قانون د باره حیوانا و مرغکو و تمام زندهجانای آسته که د آو ها حركت مونه و د باره پگ زندهجانای ریزه^{۵۱}
 که د روی زمی د حركت آسته، تا شمو بین نجس و پاک و بین حیوانای که خورده موشه و حیوانای که خورده^{۵۲}

نَمُوشَه فرقِ بَتَّنَيْد . ”

پاکی خاتونو بعد از زیدو

١٢ خُداوند قد مُوسى گپ زَدَه گفت: ”قد بَنَى إِسْرَائِيلَ گپ زَدَه بُكَى، وَخَتِيكَه يِكَ خَاتُونَ شِكَامَتُو مُوشَه وَيِكَ باچَه دَنْيَا ميره، اوْ هفت روز ناپاک مُومنه، امُورِمِ رقم که دَغَيْتَ عادَتِ ماهوار خُوناپاک مُوشَه. دَرُوزِ هشَتم گوشتِ إضافي نِلغَه باید خَتنَه شُنَه. مُدَتِ پاک شُدونِ خُونرِيزِ امزُو خاتُونَ سَى وَسَه روزَ أَسْتَه؛ اوْ باید دَهِيجِ چِيزِ مُقدَّسِ دِستِ نَزَنَه وَدَ جَايِگَاهِ مُقدَّسِ داخِلِ شَنَنَه تا وَخَتِيكَه روزاَيِ پاک شُدونِ ازُو تَكمِيلَ شُنَه. اَكَه اوْ يِكَ دُخْترَ دَنْيَا بيره، اوْ دُو هفته ناپاک مُومنه، رقمِ وَخَتِ عادَتِ ماهوار خُونَه؛ وَمُدَتِ پاک شُدونِ خُونرِيزِ ازُو شَصَتِ وَشَشِ روزَ أَسْتَه. وَخَتِيكَه روزاَيِ پاک شُدونِ ازُو بَلَدِه باچَه يا دُخْتر تَكمِيلَ شُدَه، اوْ باید يِكَ بارِه يِكَ سالَه ره بَلَدِه قُربَانِي سوختَنَى وَيِكَ كَوتَرِ يا قُمرِي ره بَلَدِه قُربَانِي پاک شُدو دَدانِ درِگَه حَيَّمِه مُلاقاتِ دَپِيشَوا بيره. پِيشَوا اُونَا ره دَحُصُورِ خُداوند تَقدِيمِ كُنَه وَبَلَدِه ازُو كِفارَه كُنَه؛ اوْختَه اوْ از خُونرِيزِ خُوناپاک مُوشَه. اينَمِي قانُونَ بَلَدِه خاتُونَى اَسْتَه که نِلغَه مِيزَيه، چَيِ باچَه، چَيِ دُخْتر. ليِكِن اَكَه اوْ تَوانِ يِكَ بارِه ره نَدَشَتَه بَشَه، اوْ باید يِكَ جورِه قُمرِي يا دُو چُوچَه كَوتَرِ ره گِرفَته بيره، يِكَ شَى ره بَلَدِه قُربَانِي سوختَنَى وَدِيكَه شَى ره بَلَدِه قُربَانِي پاک شُدو. اوْختَه پِيشَوا بَلَدِه ازُو كِفارَه كُنَه وَاوِ پاک مُوشَه. ”

مُقرَراتِ بَلَدِه مَرَضَهای جَلدِي

١٣ خُداوند قد مُوسى و هارُون گپ زَدَه گفت: ”وَخَتِيَ دَپُوسَتِ جِسمِ يِكَ نَفَرِ آماَسِ، دَانَه يَا لَكِه روْشَو پِيدَا شُنَه وَاوِ دَپُوسَتِ جِسمِ شَى رقِمِ مَرَضِ كولِي بَشَه، اوْ باید دَپِيشَوا يَا دَپِيشِ يِكَي از باچَه هَاي شَى که پِيشَوا اَسْتَه اَورَده شُنَه. پِيشَوا امُورِمِ ره که دَپُوسَتِ جِسمِ ازُو نَفَرِ پِيدَا شُده، توْخَ كَنه. اَكَه مُويِ دَامِزُو جَاي مَرَضِ سَفِيدِ شُده بَشَه وَامِ مَعْلُومِ شُنَه که مَرَضِ غَوْجَتَرِ از پُوسَتِ جِسمِ شَى اَسْتَه، اوْختَه اوْ مَرَضِ كولِي اَسْتَه. پس وَخَتِيكَه پِيشَوا اوْ ره معَايِنه کد باید اوْ ره ناپاکِ اعلانَ كُنَه. ولَى اَكَه امُولَكِه روْشَو دَپُوسَتِ جِسمِ شَى سَفِيدِ بَشَه وَامِ مَعْلُومِ شُنَه که از پُوسَتِ غَوْجَتَرِ نِبيَه وَمُويِ شَى امِ سَفِيدِ نَشَدَه، اوْختَه پِيشَوا امُورِنَفَرِ ره بَلَدِه هَفتِ روزِ نِگَاهَ کَنه. پِيشَوا دَرُوزِ هَفْتَمِ اوْ ره بَسَمِ معَايِنه کُنَه وَاَكَه دَيدَ که امُورِمِ رَضِ جَاي-دَجَاي اَسْتَه وَدَرُويِ پُوسَتِ تِيتِ نَشَدَه، اوْختَه پِيشَوا اوْ ره بَلَدِه هَفتِ روزِ دِيِگَه نِگَاهَ کُنَه. پِيشَوا دَرُوزِ هَفْتَمِ اوْ ره بَسَمِ توْخَ کُنَه؛ اَكَه مَرَضِ كِمرَنَگَ

شُدَه بَشَه وَ رُوْيِ پُوسْت تِيت نَشَدَه بَشَه، پِيشَوا أُوره پاکِ إعلان كُنه؛ أُورقَط دانه آستَه. اوخته أُونَفَر بَايد كالاي خُوره بُشويه وَ پاکِ حِساب مُوشَه. ^{١٧} ولَى اگه دانه دَرُوْيِ پُوسْت تِيت شُنَه بعد ازُو كَه خود ره بَلَدِه پاکِ إعلان شُدَه دَپِيشَوا نِشو دَدَه، اوخته أُوبَايد بَسَم خود ره دَپِيشَوا نِشو بِديه. ^{١٨} وَپِيشَوا أُوره تُوخ كُنه. اگه دانه دَرُوْيِ پُوسْت تِيت شُدَه بَشَه، پِيشَوا بَايد أُوره ناپاکِ إعلان كَنه؛ أُومَرَضِ كولى آستَه.

^٩ وَخَتيكَه يَكُوْ كَس دَمَرَضِ كولى گِرفَتار مُوشَه، أُوبَايد دَبِيرِ پِيشَوا أُوره دَشَه. ^{١٠} اوخته پِيشَوا أُوره تُوخ كَنه وَ اگه دَپُوسْت شَى اماسِ سَفِيد بَشَه وَ مُوى امْزُو جَاي ره سَفِيد كَده بَشَه وَ گَوشَتِ خَام دَاماًس مَعْلُوم شُنَه، ^{١١} او دَپُوسْت جَسم شَى يَكِ مَرَضِ كولى پِيشَرَفَته آستَه. پِيشَوا بَايد أُوره ناپاکِ إعلان كَنه وَ او ره نِگاه نَكَه، چراکَه او ناپاک آستَه. ^{١٢} اگه مَرَضِ كولى دَپُوسْت كَلو تِيت شُدَه بَشَه، دَاندَازَه كَه تمامِ پُوسْت نِفَر مَريض ره از سر تا پاي پوشَنَده بَشَه، يَعْنى تا جَاي كَه پِيشَوا دِيدَه مِيتَه، ^{١٣} اوخته پِيشَوا أُوره تُوخ كَنه وَ اگه مَرَضِ كولى تمامِ جَسم شَى ره پوشَنَده بَشَه، پِيشَوا أُوره پاکِ إعلان كَنه، چراکَه تمامِ جَسم شَى سَفِيد شُدَه، او پاک آستَه. ^{١٤} ليڪِن اگه گَوشَتِ خَام دَپُوسْت شَى مَعْلُوم شُنَه، او ناپاک آستَه. ^{١٥} پِس پِيشَوا گَوشَتِ خَام ره تُوخ كَنه وَ او ره ناپاکِ إعلان كَنه. گَوشَتِ خَام ناپاک آستَه، چُون او مَرَضِ كولى يَه. ^{١٦} ولَى اگه گَوشَتِ خَام دُوبَاره سَفِيد شُنَه، او بَايد بَسَم دَبِيرِ پِيشَوا بُوره وَ پِيشَوا أُوره معاينَه كَنه؛ اگه امُوره مَرَضِ دَسَفِيدَي تَبَدِيل شُدَه، اوخته پِيشَوا أُوره پاکِ إعلان كَنه؛ او پاک آستَه.

^{١٧} اگه دَپُوسْت يَكُوْ كَس بَيْخَ كَله بُر شُدَه بَشَه وَ خُوب شُدَه بَشَه، ^{١٩} مَكَم دَجَاي بَيْخَ كَله اماسِ سَفِيد يا لَكِه روشنَه سَفِيد مايل دَسُرَخِي پِيدَا شُنَه، او بَايد دَپِيشَوا نِشو دَدَه شُنَه. ^{٢٠} وَپِيشَوا أُوره تُوخ كَنه وَ اگه مَعْلُوم شُدَه كَه لَكِه غَوْجَتَر از پُوسْت آستَه وَ مُوى شَى ام سَفِيد شُدَه، اوخته پِيشَوا أُوره ناپاکِ إعلان كَنه؛ اى مَرَضِ كولى آستَه كَه از بَيْخَ كَله بُر شُدَه. ^{٢١} ولَى اگه پِيشَوا أُوره معاينَه كَنه وَ مُوى بَلَه لَكِه سَفِيد نَبَشَه وَ غَوْجَتَر از پُوسْت ام نَبَشَه بَلَكِه كَم رَنَگ بَشَه، اوخته پِيشَوا أُوره بَلَدِه هَفَت روز نِگاه كَنه. ^{٢٢} اگه لَكِه دَپُوسْت تِيت شُدَه، اوخته پِيشَوا أُوره ناپاکِ إعلان كَنه. او مَرَضِ كولى آستَه. ^{٢٣} ليڪِن اگه لَكِه دَيَگ جَاي مَنَدَه بَشَه وَ دَپُوسْت تِيت نَشَدَه بَشَه، او داغِ بَيْخَ كَله آستَه. اوخته پِيشَوا أُوره پاکِ إعلان كَنه.

^{٢٤} وَخَتيكَه دَجِسِم يَكُوْ كَس پُوسْت مُوسَزَه وَ گَوشَتِ جَاي سَوختَگَي لَكِه سَفِيد يا سَفِيد مايل دَسُرَخِي جور مُوشَه، ^{٢٥} پِيشَوا بَايد او ره تُوخ كَنه. اگه مُوى بَلَه لَكِه سَفِيد شُدَه بَشَه وَ لَكِه غَوْجَتَر از پُوسْت مَعْلُوم شُنَه، اوخته او مَرَضِ كولى آستَه كَه از جَاي سَوختَگَي بُر شُدَه؛ پِس پِيشَوا بَايد او ره ناپاکِ إعلان كَنه، چُون او مَرَضِ كولى آستَه. ^{٢٦} ولَى اگه پِيشَوا او ره معاينَه كَنه وَ بِنَگَرَه كَه دَلَكِه مُوى سَفِيد وجود نَدرَه وَ غَوْجَتَر از پُوسْت نِبيَه وَ كَم رَنَگ آستَه، اوخته

پیشوا او ره بَلِدَه هفت روز نِگاه کنه.^{۲۷} و دَ روزِ هفتم پیشوا بسم او ره توخ کنه؛ اگه لَکه دَ پوست تیت شُدَه بَشه،^{۲۸} پیشوا او ره ناپاک اعلان کنه. او مَرَضِ کولی آسته.^{۲۹} ولے اگه لَکه دَ یگ جای باقی مَنَدَه بَشه و دَ پوست تیت نَشُدَه بَشه و کم رنگ بَشه، اوخته پیشوا او ره پاک اعلان کنه، چون او داغ سوختگی آسته.

اگه یَگَه مرد يا خاتُو دَ بِلَه سر يا زِناق خُو مَرَضِ جلدی دَشته بَشه،^{۳۰} پیشوا امُو مَرَضِ ره توخ کُنه و اگه او غُوجتر از پوست معلوم شُنَه و مُوي زَرد بِرِیگ دَزشی بَشه، پیشوا او ره ناپاک اعلان کُنه، چراکه او کَلِي آسته، يعني مَرَضِ کولی سر يا زِناق.^{۳۱} ولے اگه پیشوا امُو مَرَضِ کَلِي ره توخ کُنه و معلوم شُنَه که غُوجتر از پوست نِبِيه و مُوي سیاه دَزشی وجود نَدرَه، اوخته پیشوا امُو نفر ره که مَرَضِ کَلِي گِرفته بَلِدَه هفت روز نِگاه کُنه.^{۳۲} و دَ روزِ هفتم پیشوا بسم امُو مَرَضِ کَلِي ره توخ کنه؛ اگه کَلِي تیت نَشُدَه بَشه و مُوي زَرد دَزشی وجود نَدَشته بَشه و غُوجتر از پوست معلوم نَشُنَه،^{۳۳} اوخته امُو نفر باید مُوي خُو ره کَل کنه، ولے جای کَلِي-گِرفته ره کَل نَكْنَه و پیشوا او ره بَلِدَه هفت روزِ دِیگَه نِگاه کنه.^{۳۴} دَ روزِ هفتم پیشوا بسم جای کَلِي گِرفته ره توخ کنه. اگه کَلِي دَ پوست تیت نَشُدَه بَشه و غُوجتر از پوست معلوم نَشُنَه، اوخته پیشوا باید او ره پاک اعلان کنه. او نفر باید كالالی خُو ره بُشُویه و او پاک مُوشه.^{۳۵} لیکن اگه بعد از پاک اعلان شُدون شی، کَلِي دَ پوست تیت نَشُنَه،^{۳۶} پیشوا باید او ره معاینه کنه. اگه کَلِي دَ پوست تیت شُدَه بَشه، بَلِدَه پیشوا لازم نِبِيه که مُوي زَرد ره بُپاله، او نفر ناپاک آسته.^{۳۷} ولے اگه دَ نظر شی کَلِي دَ یگ جای مَنَدَه بَشه و مُوي سیاه ام از شی بُر شُدَه، اوخته کَلِي جور شُدَه و او نفر پاک آسته. پس پیشوا باید او ره پاک اعلان کنه.

اگه یَگَه مرد يا خاتُو دَ پوست جِسم خُو لَکه لَکه سفید دَشته بَشه،^{۳۸} پیشوا باید او ره معاینه کنه. اگه لَکه ها دَ پوست جِسم شی سفید کم رنگ بَشه، او لَکِه بَه ضَرَر آسته که دَ پوست بُر شُدَه؛ او نفر پاک آسته.

اگه یَگَه مرد مُوي سر شی رفتَه بَشه، او کَل شُدَه، ولے پاک آسته.^{۳۹} اگه مُوي ازُو از پیشانِه شی رفتَه بَشه، پیشانِه ازُو کَل شُدَه، ولے او پاک آسته.^{۴۰} لیکن اگه دَ سِرِ کَل ازُو یا دَ پیشانِه کَل شی لَکِه سفید مایل دَ سُرخی بَشه، اوخته او مَرَضِ کولی آسته که از سِرِ کَل شی یا از پیشانِه کَل شی بُر شُدَه.^{۴۱} پیشوا باید او ره توخ کنه. اگه اماسِ امزُو لَکه دَ سِرِ کَل ازُو یا دَ پیشانِه کَل شی سفید مایل دَ سُرخی بَشه، رقمِ مَرَضِ کولی دَ پوستِ جِسم، اوخته او نفر کولی گِرفته يه و ناپاک آسته. پیشوا باید او ره ناپاک اعلان کُنه، چون مَرَضِ کولی دَ سِرِ ازُو آسته.^{۴۲}

کسی ره که مَرَضِ کولی گِرفته بَشه، او باید جاغِه خُو ره چَك کُنه، مُوي سر خُو ره جنگل ايله بِديه و تَيَّنه حصَّه رُوي خُو ره پُوٹ کنه و چِيغ زَدَه بُكَيَه: 'ناپاک آسَتُم! ناپاک!^{۴۳}' او تا زمانی ناپاک مُومَنه که دَ مَرَضِ کولی گِرفتار

آسته؛ او ناپاک آسته. او باید تنها زندگی کنه و جای بود-و-باش ازو بُرو از خیمه‌گاه بَشه.

مُقررات د باره پوپنک

اگه پوپنک زَدگی دِیگ کالا معلوم شنه، چي دِیگ کالاي پَشمی يا کالاي کتاني،^{٤٨} يا دِیگ چوغ يا تارِ کتاني يا پاشم، يا دِچرم يا دِهر چيزی که از چرم جور شده بَشه،^{٤٩} و امو پوپنک زَدگی سوزديل يا سُرخديل بَشه، چي دِکالا يا دِچوغ يا دِتار يا دِچرم يا دِهر چيزی که از چرم جور شده بَشه، او يگ پوپنک زَدگی آسته و باید دِپيشوا نشو دَده شنه.^{٥٠} اوخته پيشوا امو پوپنک زَدگی ره توخ کنه و امو چيزی پوپنک زَدگی ره بلده هفت روزِ نگاه کنه.^{٥١} دِروزِ هفتم بسم امو پوپنک زَدگی ره توخ کنه. اگه پوپنک دِکالا، يا دِچوغ يا دِتار يا دِچرم، بلده هر کاري که امو چرم استفاده مُوشه، تيت شده بَشه، او پوپنک زَدگی مُضر آسته؛ او چيز ناپاک آسته.^{٥٢} پس پيشوا باید امو کالا ره بُسوزنَه چي پوپنک زَدگی دِچوغ بَشه يا دِتار يا دِپاشم يا دِكتان يا دِهر چيز چرمى، چراكه امو پوپنک زَدگی مُضر آسته؛ او حتماً باید دِآتش سوختنَه شنه.^{٥٣} ليکن اگه پيشوا بِنگره که امو پوپنک زَدگی دِکالا يا دِچوغ يا دِتار يا دِهر چيز چرمى که بَشه تيت نَشده،^{٥٤} اوخته پيشوا امر کنه که امو چيز پوپنک زَده ره بُشویه و او ره بلده هفت روزِ دیگه نگاه کنه.^{٥٥} پيشوا امو چيز پوپنک زَده ره که شُشته شُد بسم توخ کنه. اگه رنگِ پوپنک زَدگی تغيير نکده بَشه، حتی اگه پوپنک زَدگی تيت ام نَشده بَشه، او ناپاک آسته. او ره دِآتش بُسوزنَ، چي پوپنک زَدگی دِروي شى بَشه، چي دِپشت شى.^{٥٦} ولی اگه پيشوا بِنگره که پوپنک زَدگی بعد از شُشتو کم رنگ شده، اوخته امو پوپنک زَدگی ره از کالا يا از چرم يا از چوغ يا از تار پاره کده جدا کنه.^{٥٧} اگه پوپنک زَدگی بسم دِکالا يا چوغ يا تار يا هر چيز چرمى که بَشه معلوم شنه، اوخته او پوپنک زَدگی آسته که دُوباره بُر شده. پس امو چيز پوپنک زَده ره دِآتش بُسوزنَه.^{٥٨} ولی اگه امو کالا يا چوغ يا تار يا هر چيز چرمى که بَشه بعد از شُشتو پوپنک زَدگی شى گُم شنه، اوخته او باید بسم شُشته شنه و او پاک آسته.

ای مُقررات د باره پوپنک زَدگی آسته، چي دِکالاي پَشمی يا کتاني بَشه، چي دِچوغ يا دِتار يا دِهر چيز چرمى،^{٥٩} تا پاکي يا ناپاکي ازوا اعلان شنه.”

قانون بلده پاک شدو از مَرضِ کولي

١٤ خُداوند قد مُوسى گپ زَده گفت:^{٦٠} “ای مُقررات بلده نفرِ کولي گرفته دِروزِ پاک شدو شى آسته؛ او باید دِ

دېر پیشوا آورده شنه^۳ و پیشوا از خیمه‌گاه بُرو رفته او ره معاینه کنه. اگه نفر کولی گرفته از مَرض کولی شَفا پیدا کدد، پیشوا امر کنه تا بلده امزُو نفر که باید پاک شنه دُو مُرغَک زِنده پاک، يك ٹوٹه چیو سَرو، چوغ سُرخ رنگ و علف زوفا گرفته بیره.^۴ و پیشوا امر کنه که يكی امزُو مُرغَکو ره دیگ طرف گلی دَبَله آوتازه بُکشه.^۵ اوخته مُرغَک زِنده ره قد چیو سَرو و چوغ سُرخ رنگ و علف زوفا گرفته دَخون مُرغَکی که دَبَله آوتازه کُشته شده، غوٹه کنه.^۶ بعد ازو پیشوا خُون ره دَبَله کسی که باید از مَرض کولی پاک شنه هفت دفعه پاش بِدیه و او ره پاک إعلان کنه؛ و مُرغَک زِنده ره دَصحراء ايله بِدیه.^۷ امُونفر که باید پاک شنه كالاي خُوره بُشويه، تمام مُوى خُوره کل کنه و قد آو غُسل بِگيره؛ اوخته او پاک حساب مُوشه. بعد ازو او میتنه دَخیمه‌گاه داخل شنه، ليکن تا هفت روز باید بُرو از خیمه خُوبمنه.^۸ و دَرُوز هفتم او باید تمام مُوى خُوره کل کنه: مُوى سر، ریش و قاش ره. وختیکه تمام مُوى خُوره کل کد، او باید كالاي خُوره بُشويه و جان خُوره قد آو غُسل بِدیه؛ اوخته او پاک آسته.

دَرُوز هشتم او باید دُو باره نَر بے عَيَّب و يك گوسپون میش يك ساله بے عَيَّب ره قد هدیه غَلَه-و-دانه که سه مَنَک بهترین آرد روغو گث شده و يك لوگ روغو بشه، گرفته بیره.^۹ و پیشواي که او ره پاک مُونه، امُونفر ره که باید پاک شنه قد امزی چیزا قتی دَحُضُور خُداوند دَدان درگه خیمه مُلاقات بیره.^{۱۰} اوخته پیشوا يكی امزُو باره‌گون نَر ره بِگيره و او ره قد امزُو لوگ روغو دَعنوان جُرمانه تقديم کنه و اونا ره دَعنوان هدیه بِلند کَدَنی دَحُضُور خُداوند بِلند کنه.^{۱۱} باره ره باید دَجای مُقدَّس حلال کنه، دَامُزو جای که قربانی گناه و قربانی سوختنی حُضُور خُداوند بِلند کنه.^{۱۲} بعد ازو پیشوا يك مقدار از خُون قربانی جرم بِگيره و دَنَر می گوش راست کسی که باید پاک شنه و دَشَست دِست راست و دَشَست پای راست شی بُمله.^{۱۳} امچنان پیشوا يك مقدار روغو ره از لوگ روغو بِگيره و دَآلَغَه دِست چَپ خُوشیو کنه.^{۱۴} بعد ازو پیشوا كِلک راست خُوره دَروغونی که دَآلَغَه دِست چَپ شی آسته غوٹه کنه و روغو ره قد كِلک خُوره هفت دفعه دَحُضُور خُداوند پاش بِدیه.^{۱۵} و پیشوا يك مقدار روغونی ره که دَآلَغَه شی باقی مَنَدَه دَنَر می گوش راست کسی که باید پاک شنه و دَشَست دِست راست و دَشَست پای راست دَبَله خُون قربانی جرم بُمله.^{۱۶} باقی مَنَدَه روغو ره که دَآلَغَه پیشوا آسته دَسِر کسی که باید پاک شنه بُمله و دَامزی رقم دَحُضُور خُداوند بلده ازو کفاره کنه.^{۱۷} بعد ازو پیشوا قربانی گناه ره تقديم کنه و بلده کسی که باید از ناپاکی خُوپاک شنه کفاره کنه. بعد از قربانی گناه پیشوا قربانی سوختنی ره حلال کنه،^{۱۸} و او ره قد هدیه غَلَه-و-دانه قتی دَبَله قربانگاه تقديم کنه؛ دَامزی رقم پیشوا بلده امزُو نفر کفاره کنه و او پاک مُوشه.

ولے اگه امُونفر نادار بشه و توان شی ره نَدَشته بشه، او باید يك باره نَر ره دَعنوان جُرمانه گرفته بیره تا بِلند^{۲۱}

شُنَه و بَلَدِه اُزوْ كِفاره كنه؛ امچنان يگ مَنَك بِهٽَرِين آرد ره كه قد روغۇ گُث شُدە بَشَه بَلَدِه هَدِيَه غَلَّهـوـدانه قد يگ لوگ روغۇ،^{۲۲} و دُو قُمرى يا دُوكَوتَر، هر كُدَم شى ره كه دِسْت أُورَدَه تَبَنِسْت گِرْفَتَه بِيرَه: يگ شى ره بَلَدِه قُربَانِي گُناه و دِيَكِه شى ره بَلَدِه قُربَانِي سوختَنِي.^{۲۳} او دِرْوزِ هَشَتم بَايدُونا ره بَلَدِه پاك شُدُون خُو دِيرِ پِيشَوا دِدانِ درِگَه خَيِّمه مُلَاقَات دَحُضُورِ خُداونَد بِيرَه.^{۲۴} و بِيشَوا بارِه قُربَانِي جُرم و لوگ روغۇ ره بِكِيرَه و أُونَا ره دَعْنَوَانِ هَدِيَه بِلَند كَدَنِي دَحُضُورِ خُداونَد بِلَند كَنَه.^{۲۵} او خَتَه قُربَانِي جُرم ره حَلَال كَنَه و بِيشَوا يگ مِقدَار خُونِ قُربَانِي جُرم ره گِرْفَتَه دَنَرِمى گُوشِ راستِ كَسِي كَه بَايدُونا ره بَلَدِه پاك شُنَه و دَشَستِ دِسْتِ راستِ و دَشَستِ پاي راست شى بُملَهـ.^{۲۶} بعد اُزوْ پِيشَوا يگ مِقدَار روغۇ ره دَأَلَغِه دِسْتِ چَپ خُو شِيو كَنَه^{۲۷} و قد كِلَكِ راست خُو يگ مِقدَار روغۇنى ره كَه دِسْتِ چَپ شى آستَه دفعَه دَحُضُورِ خُداونَد پاش بِديَهـ.^{۲۸} و بِيشَوا يگ مِقدَار امْزُو روغۇ ره كَه دِسْتِ شى آستَه دَنَرِمى گُوشِ راستِ امْزُو كَسِي كَه بَايدُونا ره بَلَدِه پاك شُنَه و دَشَستِ دِسْتِ راستِ و دَشَستِ پاي راست شى بُملَهـ، دَجَايِي كَه خُونِ قُربَانِي جُرم مَلِيدَه سُدـ.^{۲۹} و باقِي مَنَدِه روغۇ ره كَه دِسْتِ پِيشَوا آستَه دَسِرِ كَسِي كَه بَايدُونا ره بَلَدِه شُنَه شِيو كَنه و بَلَدِه اُزوْ دَحُضُورِ خُداونَد كِفاره كنه.^{۳۰} بعد اُزوْ پِيشَوا يكى امْزُو دُو قُمرى يا دُوكَوتَر ره تَقْليِيم كَنهـ، هر كُدَم شى ره كَه دِسْت أُورَدَه تَبَنِسْتَه بَشَهـ:^{۳۱} يگ شى ره بَلَدِه قُربَانِي گُناه و دِيَكِه شى ره بَلَدِه قُربَانِي سوختَنِي قد هَدِيَه غَلَّهـوـدانهـ. دَامَزِي رقم پِيشَوا بَلَدِه كَسِي كَه بَايدُونا ره بَلَدِه پاك شُدُون دَحُضُورِ خُداونَد كِفاره مُونَهـ.

^{۳۲} اي مُقرَرات بَلَدِه كَسِي آستَه كَه مَرَضِ كولى دَرَه و چِيزَاي ره كَه بَلَدِه پاك شُدُون شى ضَرُورَت آستَهـ، دِسْتِ آورَدَه نَبِيَتنَهـ.

مُقرَرات دَبارِه پَويَنَك زَدَگِي خانَه

^{۳۳} خُداونَد قد مُوسَى و هارُون گپ زَدَه گُفت: ^{۳۴} "وَخَتَى دَسَرْزِمِينِ كِنْعَانَ كَه ما أُو ره دَعْنَوَانِ مُلْكِيَتِ بَلَدِه شُمُو مِيدِيُمِ داخِل شُدِيدَ و ما بَلَايِ پَويَنَك ره دِيَگ خانَه دَمُلَكَى كَه شُمُو صَاحِب شى مُوشِيدِ رَبِيِّ مُونَمـ،^{۳۵} صَاحِبِ خانَه بَايدَ رفَتَه دَپِيشَوا خَبَر دَدَه بُكِيهـ، فِكَرِ مُونَم كَه يِكَو چِيزِ رقمِ پَويَنَك زَدَگِي دَخَانَه مَه آستَهـ.^{۳۶} او خَتَه پِيشَوا اَمَر كَنَهـ كَه پِيشَوا اَز دَاخِل شُدُون شى بَلَدِه مَعَايِنه كَدونِ پَويَنَك زَدَگِي خانَه ره خَالِي كَنَهـ، تَشَنَه چِيزَاي كَه دَخَانَه آستَهـ ناپاكِ اَعلَان شُنَهـ. بعد اُزوْ پِيشَوا بورَه تا خانَه ره مَعَايِنه كَنَهـ.^{۳۷} أُو پَويَنَك زَدَگِي ره توخ كَنَهـ و اَكَه پَويَنَك دَ دِيَوالِي خانَه قد لَكَه هَاي سَوْزِدِيل و سُرْخَدِيل بَشَهـ و اَز رُؤُى دِيَوالِ غَوْجَتَر مَعْلُوم شُنَهـ،^{۳۸} او خَتَه پِيشَوا اَز خانَه بُر شُدَه دَدانِ درِگَه بورَه و خانَه ره بَلَدِه هَفَت روز بَسَتَه كَنهـ.^{۳۹} دَرْوزِ هَفَتُم پِيشَوا بَسِمِ بِيَهـ و توخ كَنَهـ. اَكَه پَويَنَك دَ دِيَوالِي خانَه تَيَت شُدَدـ،^{۴۰} پِيشَوا اَمَر كَنَهـ كَه سَنَگَاي امْزُو جَايِ پَويَنَك زَدَگِي ره كَنَدَه كَنَهـ و بُرُو اَز شَارِ دِيَگ جَايـ

نپاک بِندَزه.^{٤١} بعد اُزو مَنِه خانه ره از هر طرف شى تراش كنه و خاكى ره كه تراش كده بُرو از شار دِيگ جاي نپاک پورته كنه.^{٤٢} بعد اُزو اونا سنگای دِيگه ره گِرفته دَ جاي سنگای كنده شده بيله و خاكِ نَو گِرفته خانه ره سِنگل كُنه.^{٤٣} ولے اگه پويَنك بسم دَ خانه پيدا شُنه و بعد از كندون سنگا و تراش كدو و سِنگل كدون خانه بسم تيت شُنه،^{٤٤} اوخته پيشوا باید آمده خانه ره معانيه كُنه؛ اگه پويَنك زَدگى دَ خانه تيت شُدد، او پويَنك مُضبر آسته كه دَ خانه پيدا شُده؛ او خانه نپاک آسته.^{٤٥} پس امو خانه باید چَهه شُنه و سنگای شى و چيوای شى قد تمام خاكِ امزُو خانه بُرو از شار دِيگ جاي نپاک پورته شُنه.^{٤٦} هر كسى كه دَ مَنِه امزُو خانه دَ روزاَي كه بسته يه داخل شُنه،^{٤٧} و هر كسى كه دَزُو خانه خاو كُنه باید كالاي خُو ره بُشویه و هر كسى كه دَ مَنِه اُزو خانه چيزى بُخوره باید كالاي خُو ره بُشویه.

ليکِن اگه پيشوا بييه و خانه ره معانيه كُنه و بِنگره كه بعد از سِنگل كدون خانه پويَنك زَدگى دَ خانه تيت نَشده، اوخته پيشوا باید خانه ره پاك اعلان كنه، چراكه او از پويَنك پاك شُده.^{٤٨} بَلَدَه پاك شُدون خانه او باید دُو مُرغَك، چيو سَرو، چوغ سُرخ رَنگ و علفِ زوفا بِكيره.^{٤٩} يكى امزُو مُرغَك ره دِيگ ظرفِ گَلى دَ بَلَه آوِ روان بُكشه^{٥٠} و چيو سَرو، علفِ زوفا و چوغ سُرخ رَنگ ره قد مُرغَك زِنده گِرفته دَ حُون مُرغَك كُشته شده و دَ آوِ روان غوطه كُنه و هفت دفعه دَ امزُو خانه پاش بِديه.^{٥١} دَ امزى رقم خانه ره قد حُون مُرغَك و آوِ روان وقد مُرغَك زِنده، چيو سَرو، علفِ زوفا و چوغ سُرخ رَنگ پاك كُنه.^{٥٢} اوخته امو مُرغَك زِنده ره بُرو از شار دَ صحراء ايله بِديه. دَ امزى طِيق او بَلَدَه خانه كفاره مُونه و خانه پاك مُوشه.^{٥٣}

اینمى مُقررات بَلَدَه هر رقم مَرض كولى،^{٥٤} بَلَدَه كَلى گِرفتَگى،^{٥٥} بَلَدَه پويَنك كالا و خانه،^{٥٦} بَلَدَه آماس كَدَگى،^{٥٧} بَلَدَه بِيخ كَله و لَكِه روشو آسته،^{٥٨} تا پَي بُيرِيد كه چى وخت يگ چيز پاك آسته و چى غَيت نپاک.

اینمى مُقررات دَ بارِه مَرض هاي كولى-و-پويَنك زَدگى آسته.“

نپاکى دَ وسِيله آوي كه از جِسم بُر مُوشه

١٥ ^١ خُداوند قد مُوسى و هارون گپ زَدَه گُفت: ^٢ “قد بنى إسرائيل گپ زَدَه دَزوا بُكَى، وختىكه يَكُو مَرد از جِسم خُو آوريزى دَره، او بخاطر آوريزى خُوناپاک آسته.^٣ نپاکى آوريزى شى اينى آسته: چى آو از جِسم شى جاري بَشه، چى آو دَ جِسم شى ايسْتَه بَشه، او باعِثِ نپاکى اُزو مُوشه.^٤ نفرى كه آوريزى دَره دَ هر جاگه كه خاو كُنه، امو

جاگه ناپاک مُوشه و دَبِلَه هر چیزی که بِشینه، امُو چیز ام ناپاک مُوشه.^۵ هر کسی که دَجاگه ازو دست بِزنَه، او
 باید کالای خُوره بُشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مُومنه.^۶ هر کس دَبِلَه چیزی بِشینه که نفرِ
 آوریزی دار دَبِلَه ازو شِشْتُد، او باید کالای خُوره بُشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مُومنه.^۷ و هر کسی
 که دَجَسِ نفرِ آوریزی دار دست بِزنَه باید کالای خُوره بُشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مُومنه.^۸ و اگه
 نفرِ آوریزی دار دَبِلَه يگ شخص پاک تُف کُنه، او نفرِ پاک باید کالای خُوره بُشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام
 ناپاک مُومنه.^۹ هر زِین يا پالون که نفرِ آوریزی دار دَبِلَه شی بِشینه، ناپاک مُوشه.^{۱۰} هر کس چیزی ره که دَتَنی ازو
 نفر بُوده دست بِزنَه، او تا شام ناپاک مُومنه؛ و هر کسی که امُو چیزا ره باله کُنه، او باید کالای خُوره بُشویه و قد
 آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مُومنه.^{۱۱} دَجانِ هر کسی که نفرِ آوریزی دار دست بِزنَه و دست خُوره قد آو
 نششته بشه، امُو کس باید کالای خُوره بُشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مُومنه.^{۱۲} دَهر ظرفِ گلی
 که نفرِ آوریزی دار دست بِزنَه، او باید میده شُنه، ولے اگه ظرفِ چوبی بشه، او باید قد آو شُشته شُنه.^{۱۳} وختیکه نفرِ
 آوریزی دار از آوریزی خُوراک شُد، او باید هفت روز ره بَلدِه پاک شُدون خُو حِساب کُنه و کالای خُوره شُشته جِسم
 خُوره قد آو رَوان غُسل بِدیه؛ اوخته او پاک مُوشه.^{۱۴} دَرُوزِ هشتم او باید دُو قُمری يا دُو کوتَر ره گِرفته دَحُضُورِ
 خُداوند دَدانِ درگه خَیِمه مُلاقات بِبیه و اونا ره دَپیشوا بِدیه.^{۱۵} و پیشوا اونا ره تقدیم کُنه: يگ شی ره بَلدِه قُربانی
 گُناه و دِیگِه شی ره بَلدِه قُربانی سوختنی. دَامزی رقم پیشوا بَلدِه ازو بخاطرِ آوریزی شی دَحُضُور خُداوند کِفاره
 مُونه.^{۱۶}

وختیکه از يگ مرد آو منی إنزال مُوشه، او باید تمامِ جِسم خُوره قد آو غُسل بِدیه، و او تا شام ناپاک مُومنه.^{۱۷}

و هر کالای چرمی که دَبِلَه شی آو منی ریخته بشه باید قد آو شُشته شُنه و او تا شام ناپاک مُومنه.^{۱۸}

وختیکه يگ مرد قد يگ خاتُو خاو کُنه و آو منی شی إنزال شُنه، هر دُوی ازوا باید قد آو غُسل بِگیره و اونا تا
 شام ناپاک مُومنه.^{۱۹} وختیکه يگ خاتُو خون‌ریزی دَرَه و خُونریزی جِسم شی عادتِ ماهوار استه، او بَلدِه هفت روز دَ
 ناپاکی عادتِ ماهوار خُوره مُومنه. هر کسی که دَزُو دست بِزنَه، او تا شام ناپاک مُومنه.^{۲۰} دَبِلَه هر چیزی که امُو
 خاتُو دَدورونِ ناپاکی خُوره کُنه و يا بِشینه، امُو چیز ناپاک مُوشه.^{۲۱} هر کسی که دَجاگه ازو دست بِزنَه، او باید
 کالای خُوره بُشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مُومنه.^{۲۲} و هر کس دَچیزی که او دَبِلَه شی شِشْتُد
 دست بِزنَه، امُو کس باید کالای خُوره بُشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مُومنه،^{۲۳} چی دَجاگه ازو يا دَ
 بَلدِه هر چیزی که او میشینه؛ امی که او دَمزُو چیز دست بِزنَه، او تا شام ناپاک مُومنه.^{۲۴} اگه يگ مرد قد امزُو خاتُو
 خاو کنه و ناپاکی ازو دَامزُو مرد ملِیده شُنه، امُو مرد بَلدِه هفت روز ناپاک مُومنه و هر جاگه که او دَبِلَه شی خاو

کنه، اُمو جاگه ناپاک مُوشه.

۲۵ آگه يگ خاتو بَلِدِه روزای گلو خُونریزی دَرَه بَغَير از عادتِ ماهوار خُو یا خُونریزی شی بعد از دَورَه عادتِ ماهوار بَند نَشَدَه، دَ تمامِ روزای خُونریزی شی ناپاکی اُزو إدامه دَرَه، رقمِ روزای عادتِ ماهوار شی. اُو ناپاک آسته.^{۲۶} دَ بَلِه هر جاگه که اُو دَ روزای خُونریزی خُو خاو کُنه، رقمِ جاگه عادتِ ماهوار شی بَلِدِه اُزو حِساب مُوشه و دَ بَلِه هر چیزی که اُو بِشینه، اُمو چیز ناپاک مُوشه، رقمِ ناپاکی عادتِ ماهوار شی.^{۲۷} و هر کسی که دَ امْزُو چیزا دست بِزَنَه، او ناپاک مُوشه. پس اُو بَايد کالای خُو ره بُشوبه و قد آو غُسل بِكِيره و او تا شام ناپاک مُومنه.^{۲۸} ولے اگه او از خُونریزی خُو پاک شُدَه بَشه، او بَايد هفت روز ره بَلِدِه خُو حِساب کُنه و بعد اُزو پاک مُوشه.^{۲۹} دَ روزِ هشتم، او بَايد دُو قُمری یا دُو كَوتَر ره بِكِيره و اُونا ره دَ دِير پیشوا دَ دان درگه خَيِمه مُلاقات بِيره.^{۳۰} اوخته پیشوا يگ شی ره بَلِه قُربانی گُناه و دِيكِه شی ره بَلِه قُربانی سوختنی تقدیم کُنه. دَمزی رقم پیشوا بَلِدِه اُزو بخاطرِ ناپاکی خُونریزی شی دَ حُضورِ خُداوند كِفاره مُونه.

۳۱ پس بَنَى إسرائیل ره از ناپاکی های ازوا باخبر کُو، نَشَنَه که جایگاه مَرَه که دَ مِينَكِلِ ازوا آسته ناپاک کُنه و دَ ناپاکی خُو بُمُره.^{۳۲}

۳۲ ای مُقررات بَلِدِه کسی آسته که آوريزی دَرَه، يا بَلِدِه کسی که اوِ منَى از شی إِنزال مُوشه و دَ وسِيله اُزو ناپاک مُوشه؛^{۳۳} امچنان ای مُقررات بَلِدِه خاتُونی آسته که بخاطرِ عادتِ ماهوار ناجور آسته، بَلِدِه کسی که إِنزال مُوشه، چی مرد، چی خاتُون و بَلِدِه مردی که قد خاتُون ناپاک خاو مُونه.

مُقررات دَ بارِه روزِ كِفاره

۱۶ خُداوند قد مُوسی بعد از فَوتِ دُو باچه هارُون که اُونا دَ حُضورِ خُداوند نزدیک شُد و مرد، توره گفت.^۱ خُداوند دَ مُوسی گفت: " دَ بِرار خُو هارُون بُكَي که دَ مُقدَّسَتِرين جای دَ داخِلِ پرده دَ پیشِ رُوي جای كِفاره که دَ بَلِه صندوقِ شهادت آسته، هر وخت داخِل نَشَنَه؛ اگه نَه، اوِ مُومُره، چراکه ما دَ آور دَ بَلِه جای كِفاره ظاهر مُوشم.^۲ هارُون دَ مُقدَّسَتِرين جای دَ ايئي طِيقه داخِل شُنَه؛ اوِ يگ تَرگاو بَلِدِه قُربانی گُناه و يگ فُوج بَلِدِه قُربانی سوختنی بِيره.^۳ اوِ پیرونِ مُقدَّسِ كَتَانَى ره بُپوشَه و زِيرپوشَى كَتَانَى ره دَ جان خُو كَده كَمرَبَستِه كَتَانَى ره دَ گِرَد كَمر خُو بَستَه كُنه و لُونگَى كَتَانَى ره دَ سر خُو بَيلَه؛ ايئميا كالاهاي مُقدَّس آسته. اوِ بَايد جِسم خُو ره قد آو غُسل بِدِيه و بعد اُزو

أونا ره بُپوشه.^٥ أو امچنان از جماعتِ بنی إسرائیل دُو ڻکه ره بَلِدِه قُربانی گناه و يگ قُوج ره بَلِدِه قُربانی سوخته گِرفته بيره.^٦ اوخته هارُون تَرگاو قُربانی گناه ره که بَلِدِه خود شى آسته تقديم کُنه و بَلِدِه خود خُو و بَلِدِه خانوار خُوكِفاره کُنه.^٧ بعد ازو دُو ڻکه ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ دان درگه خَيْمَه مُلاقات حاضر کُنه.^٨ و هارُون دَ بَلِه امزُو دُو ڻکه پِشك پورته کُنه، يگ پِشك بَلِدِه خُداوند و يگ پِشك بَلِدِه عَزازيل.^٩ اوخته هارُون ڻکه ره که پِشك خُداوند دَ بَلِه شى بُر شُده پِيش بيره و دَ عنوان قُربانی گناه تقديم کُنه.^{١٠} ولے ڻکه که پِشك عَزازيل دَ بَلِه شى بُر شُده باید زِنده دَ حُضُورِ خُداوند آورده شُنه تا هارُون دَ بَلِه شى كِفاره کُنه و او ره بَلِدِه عَزازيل دَ بِبابو رَئي کُنه.

^{١١} بعد ازو هارُون تَرگاو قُربانی گناه ره که بَلِدِه خود شى آسته پِيش بيره و بَلِدِه خود خُو و خانوار خُوكِفاره کُنه. او باید تَرگاو قُربانی گناه ره که بَلِدِه خود شى آسته حلال کُنه؛^{١٢} او يگ آتشدان پُر از قوغ آتش ره از قُربانگاه که دَ حُضُورِ خُداوند دَ بَلِه آتش پورته کُنه تا دُود بُخور خوشبوی سیده شُده بِكِيره و دَ داخلِ پرده بيره.^{١٣} اوخته او بُخور خوشبوی ره دَ حُضُورِ خُداوند دَ بَلِه آتش پورته کُنه تا دُود بُخور خوشبوی جاي كِفاره ره که دَ بَلِه صندوقِ شهادت آسته بُپوشنه؛^{١٤} اگه نه، او مُومره. بعد ازو يگ مقدار خُون تَرگاو ره بِكِيره و قد كِلك خُو دَ طرفِ شرقِ جاي كِفاره پاش بِديه و يگ مقدار خُون ره هفت دفعه دَ پِيشِ رُوي جاي كِفاره قد كِلك خُو پاش بِديه.^{١٥} ڻکه قُربانی گناه ره که بَلِدِه قوم آسته باید حلال کُنه و خُون شى ره دَ داخلِ پرده بيره و قد خُون ازو امو کار ره کُنه که قد خُون تَرگاو کُدد، يعني خُون ره دَ بَلِه جاي كِفاره و دَ پِيشِ رُوي جاي كِفاره پاش بِديه.^{١٦} دَ امزى رقم او باید بَلِدِه جاي مُقدس، بخارطِ ناپاکى های بنى إسرائیل و خطاهای ازوا دَ مُطابيق تمام گناههای ازوا كِفاره کُنه؛ و او بَلِدِه خَيْمَه مُلاقات که قد ازوا دَ مينكلِ ناپاکى های ازوا جای-د-جای آسته، عينِ کار ره انجام بِديه.^{١٧} هيجِ كس دَ مَنِه خَيْمَه مُلاقات نَبَشه و ختيكه هارُون بَلِدِه كِفاره کدو دَ جاي مُقدس داخلِ مُوشه تا زمانی که او بَلِدِه خود خُو، بَلِدِه خانوار خُو و بَلِدِه پِشكِ جماعتِ إسرائیل كِفاره کده بُرو مبييه.^{١٨} بعد ازو هارُون بُر شُده دَ بِير قُربانگاه که دَ حُضُورِ خُداوند آسته بوره و بَلِدِه قُربانگاه كِفاره کُنه. او يگ مقدار خُون تَرگاو و خُون ڻکه ره بِكِيره و دَ شاخاي چار شِنگِ قُربانگاه بُمله.^{١٩} و يگ مقدار خُون ره قد كِلك خُو هفت دفعه دَ بَلِه قُربانگاه پاش بِديه و او ره از ناپاکى های بنى إسرائیل پاك کده تقديس کُنه.

^{٢٠} وختيكه هارُون از كِفاره کدو بَلِدِه جاي مُقدس، بَلِدِه خَيْمَه مُلاقات و بَلِدِه قُربانگاه خلاص شُد، اوخته او ڻکه زِنده ره پِيش بيره.^{٢١} او هر دُو دِست خُو ره دَ سِر ڻکه زِنده کش کُنه و تمام شراره های بنى إسرائیل ره قد تمام خطاهای ازوا دَ مُطابيق تمام گناههای ازوا إقرار کُنه و أونا ره دَ سِر ڻکه ايشهه ڻکه ره دَ دِستِ يگ آدم مُشخص دَ بِبابو رَئي کُنه.^{٢٢} اوخته ڻکه پِشكِ گناههای ازوا ره دَ سِر خُوكِرفته دَ يگ منطقه دُور افتدہ مُوريه. پس امو ڻکه باید دَ بِبابو ايله شُنه.^{٢٣} بعد ازو هارُون دَ خَيْمَه مُلاقات داخلِ شُنه و كالاي کتاني ره که دَ وختِ داخلِ شُدو دَ جاي مُقدس پوشيد،

بُر کده ڏ امونجي بيله.^{٢٤} اوخته او جسم خوره ڏ يگ جاي مقدس قد آو غسل بدие و كالاهاي خود خوره بپوشه. بعد ازو بُرو بييه و قرباني سوختني خود ره و قرباني سوختني قوم ره تقديم کده بلده خود خوره بلده قوم ڪفاره کنه.^{٢٥} او چري قرباني گناه ره باید ڏ بله قربانگاه بسوزن.^{٢٦} و کسي که ڻکه ره بلده عازيل ايله کده باید كالاي خوره بشويه و جسم خوره قد آو غسل بدие؛ اوخته او ميتنه که ڏ خيمه گاه داخل شنه.^{٢٧} نرگاو قرباني گناه و ڻکه قرباني گناه که خون ازوا بلده ڪفاره کدو ڏ جاي مقدس اورده شد، باید از خيمه گاه بُرو بُرده شنه و پوست و گوشت و سرگين ازوا ڏ آيش سوختنده شنه.^{٢٨} کسي که اونا ره مسوزن باید كالاي خوره بشويه و جسم خوره قد آو غسل بدие؛ بعد ازو او ميتنه که ڏ خيمه گاه داخل شنه.

^{٢٩} اينمي بلده شمو يگ قانون دايimi آسته: ڏ روزِ داهم ماه هفت شمو خودون ره پرهيز کنيد و هيج کار نکنيد، نه باشنده اصلی و نه بيگنه که ڏ مينكل شمو زندگی مونه،^{٣٠} چون ڏ امزى روز بلده شمو ڪفاره موشه تا شمو ره پاک کنه؛ و شمو از پگ گناههای خوره حصوري خداوند پاک موشيد.^{٣١} اي يگ روز کاملاً آرام بلده شمو آسته، پس خودون ره پرهيز کنيد. اي يگ قانون دايimi آسته.^{٣٢} پيشواي که مسح و تقديم شده تا ڏ جاي آته خوره عنوان پيشوا خدمت کنه، او باید ڪفاره کنه. او باید كالاهاي کتاني يعني كالاهاي مقدس ره بپوشه^{٣٣} و بلده مقدسرين جاي و خيمه ملاقات ڪفاره کنه و بلده قربانگاه ڪفاره کنه و بلده پيشوايو و تمام جماعت قوم إسرائيل ڪفاره کنه.^{٣٤} اي باید بلده شمو يگ قانون دايimi بشه که بلده بنى إسرائيل سال يگ دفعه بلده پگ گناههای ازوا ڪفاره شنه. پس موسى امو رقم کد که خداوند دزشي امر کدد.

هدایت ڏ باره خون

^{٤١} خداوند قد موسى گپ زده گفت: ^{٤٢} "قد هارون و باچه هاي شي و پگ بنى إسرائيل گپ زده، دزوا بگي، اينمي چيزی آسته که خداوند امر کده موغې: ^{٤٣} هر کس که از قوم إسرائيل کدم نرگاو، گوسپو يا بُز ره ڏ خيمه گاه و يا بُرو از خيمه گاه حلal کنه و او ره ڏ دان درگه خيمه ملاقات نيره تا ڏ عنوان قرباني بلده خداوند ڏ پيش روی جايگاه خداوند تقديم شنه، او بلده امزرو نفر قتل حساب موشه. او خون ريختنده و باید از قوم خوره قطع شنه.^{٤٤} اي قانون بلده ازى آسته که بنى إسرائيل بعد ازى قرباني هاي خوره که ڏ ببابو تقديم موشه گرفته بيره يعني اونا ره بلده خداوند ڏ دان درگه خيمه ملاقات ڏ دير پيشوا بيره و اونا ره ڏ عنوان قرباني سلامتی ڏ خداوند تقديم کنه.^{٤٥} و پيشوا خون قرباني ره ڏ قربانگاه خداوند ڏ پيش درگه خيمه ملاقات پاش بدие و چري ره ڏ عنوان خوشبوی موږ پسندي خداوند بسوزن.^{٤٦} اونا قرباني هاي خوره دير پيشوا بيله خدايون بُز مائند تقديم نکنه که قد پيروي ازوا خودون ره فاحشه

جور کده. ای باید بلدِه ازواَة تمام نسل های ازواَیگ قانونِ دائمی بشه.^۸

^۹ علاوه ازی دَزْوا بُنگی، هر کسی که از قومِ اسرائیل یا از بیگنه های که دَمینکل ازواَ زِندگی مونه، قربانی سوختنی یا قربانی دیگه تقدیم کُنه و او ره دَدان درگه خیمه ملاقات نیره تا او ره دَخداوند قربانی کُنه، او نفر باید از قومِ خو قطع شنه.

^{۱۰} و هر کسی که از قومِ اسرائیل یا از بیگنه های که دَمینکل ازواَ زِندگی مونه خون بُخوره، ما رُوی خو ره دَضِد امزُو نفرِ که خون خورده قرار میدیم و او ره از مینکل قوم شی قطع مُونم، ^{۱۱} چراکه زِندگی جاندار دَخون بَنداسته و ما خُون ره دَز شُمو دَدیم تا دَبَلِه قربانگاه بلدِه زِندگی خو کفاره کُنید؛ چون فقط خُون آسته که بلدِه زِندگی کفاره میتنه. ^{۱۲} امزی خاطر ما دَبَنی اسرائیل مُوگیم: دَمینکل شُمو هیچ کس نباید خُون بُخوره، نه شُمو و نه ام بیگنه های که دَمینکل شُمو زِندگی مونه.

^{۱۳} هر کسی که از بَنی اسرائیل یا از بیگنه های که دَمینکل ازواَ زِندگی مونه کُدم حیوان یا مُرغَک ره که خورده مُوشِه شِکار مونه، او باید خُون شی ره بِریزَنَه و تَی خاک کُنه، ^{۱۴} چراکه زِندگی هر جاندار خُون شی آسته، یعنی خُون زِندگی شی آسته. امزی خاطر دَبَنی اسرائیل گفتم: شُمو باید خُون هیچ جاندار ره نَخورید، چراکه زِندگی هر جاندار خُون شی آسته؛ هر کسی که او ره بُخوره از قوم قطع مُوشِه.

^{۱۵} و هر کسی که گوشتِ حیوانِ خودمُرده یا گوشتِ حیوانی ره که تَوسُطِ دیگه حیوان کُشته شده بُخوره، چی باشِنده آصلی بشه، چی بیگنه، او باید کالای خو ره نَشویه و قد آو غُسل بِگیره و او تا شام ناپاک مُونه؛ بعد ازو پاک مُوشِه. ^{۱۶} ولے اگه کالای خو ره نَشویه و جسم خو ره قد آو غُسل نَدیه، او جزای گناهِ خو ره مِینگره.

منع رایطه های جنسی نامشروع

^{۱۷} خداوند قد مُوسی گپ زَدَه گفت: ^۲ "قد بَنی اسرائیل گپ زَدَه دَزْوا بُنگی: ما خداوند، خُدای شُمو آستم. دَمطابق کارای مردم سرزمین مِصر که شُمو دَأونجی زِندگی مُوكدید، رفتار نَكْنید و دَمطابق کارای مردم سرزمین کِنَعَن که ما شُمو ره دَأونجی مُويِّرم، ام رفتار نَكْنید؛ شُمو از قانون های ازواَ پَيَروی نَكْنید. ^۴ شُمو احکام ازمه ره دَجای بِيرید و قانون ازمه ره نِگاه کُنید و دَمطابق ازواَ رفتار کُنید؛ ما خداوند، خُدای شُمو آستم. ^۵ پس احکام و قانون مَرَه نِگاه کُنید، چون کسی که اُونا ره دَجای بِيره دَوسیله ازواَ زِنده مُونه. ما خداوند آستم.

^٦ هیچ کس قد نزدیکانه خُو نزدیکی نَکُنَه که شرمگاهِ اُزو ره بَپَرَدَه گُنَه. ما خُداوند آسُم.

^٧ شرمگاهِ خاتونِ آتِه خُو ره یعنی شرمگاهِ آبِه خُو ره بَپَرَدَه نَکُو؛ او آبِه تُو آسته، پس شرمگاهِ شی ره بَپَرَدَه نَکُو.

^٨ شرمگاهِ خاتونِ آتِه خُو ره بَپَرَدَه نَکُو؛ او آبرُوی آتِه تُو آسته.

^٩ شرمگاهِ خوار خُو ره بَپَرَدَه نَکُو، چی دُختر آتِه تُوبَشَه، چی دُختر آبِه تُو، چی ذَامِرُو خانه تَوَلُّد شُدَه بَشَه و چی ذَجَای دِیگَه.

^{١٠} شرمگاهِ دُختر باچه خُو یا دُختر دُختر خُو ره بَپَرَدَه نَکُو، چراکه بِعِزَّتِی ازوا بِآبُرُوی خود تُو آسته.

^{١١} شرمگاهِ دُختر خاتونِ آتِه خُو ره که از آتِه تُو پَیَدا شُدَه بَپَرَدَه نَکُو، چراکه او خوار تُو آسته.

^{١٢} شرمگاهِ خوارِ آتِه خُو ره بَپَرَدَه نَکُو، چراکه او نزدیکانه آبِه تُو آسته.

^{١٣} شرمگاهِ خوارِ آبِه خُو ره بَپَرَدَه نَکُو، چراکه او نزدیکانه آبِه تُو آسته.

^{١٤} شرمگاهِ خاتونِ بِرارِ آتِه خُو ره بَپَرَدَه نَکُو، یعنی قد اُزو نزدیکی نَکُو، چراکه او خاتونِ کاکای تُو آسته.

^{١٥} شرمگاهِ بیری خُو ره بَپَرَدَه نَکُو؛ او خاتونِ باچه تُو آسته؛ آرے، شرمگاهِ اُزو ره بَپَرَدَه نَکُو.

^{١٦} شرمگاهِ خاتونِ بِرارِ خُو ره بَپَرَدَه نَکُو، چراکه او آبرُوی بِرارِ تُو آسته.

^{١٧} قد خاتونی که نزدیکی کدَه، شرمگاهِ دُختر شی ره بَپَرَدَه نَکُو و دُخترِ باچه یا دُخترِ دُختر شی ره نَگِير و شرمگاهِ ازوا ره بَپَرَدَه نَکُو؛ اونا نزدیکانه‌های اُزو آسته؛ ای فِسق-و-فِساد آسته.^{١٨} یگ خاتون ره دَبَله خوار شی نَگِير که آمباق شی شُنَه و دَحَالِیکه خاتون تُو هنوز زِنده يه، شرمگاهِ خوار شی ره بَپَرَدَه نَکُو.

^{١٩} قد خاتونی که دَنَپَاکی عادتِ ماهوار خُو آسته، نزدیکی نَکُو تا شرمگاهِ شی ره بَپَرَدَه کنی.^{٢٠} قد خاتون همسایه خُو یگجای نَشُو و خود ره دَوسیله اُزو نَپَاک نَکُو.^{٢١} هیچ کس ره از نسل خُو بَلِدَه بُتِمُولَک از آتش تیر نَکُو و نامِ خُدای خُو ره بَحرَمَت نَکُو. ما خُداوند آسُم.^{٢٢} قد مردِ رقمِ خاتون‌آلی خاو نَکُو، ای یگ عملِ زِشت

آسته.^{۲۳} قد هیچ حیوان معامله چنی نکُو و خود ره قد ازو ناپاک نکُو. هیچ خانو د پیشِ یگ حیوان ایسته نئُنه که قد ازو نزدیکی کُنه؛ ای یگ عملِ نفراتانگیز آسته.

قد هیچ کدم امزی کارا خود ره ناپاک نکنید، چون د وسیله امزی کارا ملّت های ره که ما از پیشِ روی شمو هی مونم، خودون ره ناپاک کده.^{۲۴} امزی خاطر او سرزمی ناپاک شده و ما او ره بخارطِ گناه شی جزا میدیم و امو سرزمی باشنده های خو ره قی مونه.^{۲۵} پس شمو باید قانون و احکام مره نگاه کنید و هیچ کدم امزی کارای زشت ره انجام ندید؛ نه باشنده های اصلی اسرائیل و نه بیگنه های که د مینکل شمو زندگی مونه،^{۲۶} چون مردمای امزو سرزمی که پیش از شمو د اونجی بود، پگ امزی کارای زشت ره انجام دد و او سرزمی ناپاک شد.^{۲۷} پس اگه او سرزمی ره ناپاک نکنید، او شمو ره ام قی مونه، امو رقم که ملتی ره که پیش از شمو د اونجی بود، قی کد.^{۲۸} چون هر کسی که یکی امزی کارای زشت ره انجام بدهی، او از مینکل قوم خو قطع موشه.^{۲۹} پس، از احکام مه اطاعت کنید و از هیچ کدم امزی قانون های زشت که پیش از آمدن شمو د امزو سرزمی انجام دده موشد، پیروی نکنید و خودون ره د وسیله ازوا ناپاک نکنید. ما خداوند، خدای شمو آستم.^{۳۰}"

قانونای مختلف

۱۹ خداوند قد موسی گپ زده گفت:^۱ "قد پگ جماعت بنی اسرائیل توره گفته دزوا بگی: 'مقدس بشید، چراکه ما خداوند، خدای شمو مقدس آstem.^۲ هر کدم شمو باید آته و آبه خو ره احترام کنید و روزای آرام مره نگاه کنید. ما خداوند، خدای شمو آستم.^۳ سون بُت ها نَرَوِيد و خدایون ریختنده شده بلده خو جور نکنید. ما خداوند، خدای شمو آستم.^۴

۵ وختیکه قربانی سلامتی خو ره بلده خداوند تقديم مونید، او ره د طریقه تقديم کنید که از طرف شمو قبول شنه.^۶ گوشت ازو باید د امزو روز که او ره قربانی مونید خورده شنه یا صباح امزو روز؛ ولے هر چیز شی که تا روز سوم باقی مونم باید د آتش سوختنده شنه.^۷ اگه یکو چیز ازو د روز سوم خورده شنه، امو قربانی مدار آسته و قبول نموشه.^۸ هر کسی که او ره بخوره، جزای گناه خو ره مینگره، چون چیزی ره که بلده خداوند مقدس آسته بے حرمت کده؛ او آدم از قوم خو قطع موشه.

۹ وختیکه حاصل زمین خو ره درو مونید، جغه زمین خو ره درو نکنید و خوشه های باقی مند حاصلات خو ره جم

نَكْبَيْدٍ . تاگِ انگور ره بیخی لُج نَكْبَيْد و خوشه های ره که از تاگ افتاده جم نَكْبَيْد، بلکه اونا ره بلدِه مردمای غریب و بیگنه ایله پدید. ما خداوند، خُدای شُمُو آسْتم.

۱۱ دُزی نَكْنِيَد؛ دروغ نَكْوِيد و يِكْدِيگه خُو ره بازى نَدِيد. ۱۲ دَنَامِ ازمه قَسَمِ دروغ نَخُورِيد و نام خُدای خُو ره بَرِ حُرْمَت نَكْنِيَد. ما خُداوند، خُدای شُمُو آسْتم. ۱۳ دَحِي همساپِيَه خُو ظُلْم نَكْو و مال شِي ره دَ زور نَكْيِير. مُزْدِ
مُزْدُور کار ره تا صُبِح دَپِيش خُو نِگاه نَكْو. ۱۴ آدمِ كَر ره دَو-و-دشَنَام نَدِي و دَپِيش پَاي نَفِر كور سنگ نَه ايل که
يُفْتَهَ؛ از خُدای خُو پَتَرس. ما خُداوند آسْتم.

۱۵ دَ قِضاَوَتْ كَدو بِي إِنْصَافِي تَكُنِيْد؛ نَه از آدِم غَرِيب طَرْفَدارِي كُنِيْد وَنَه آدِم قُدرَتْمَنَد رَه مُحْتَرِم بِدَنِيْد، بِلَكِه دَ بَارِه هَمْ وَطَنْ خُو قَد إِنْصَاف قِضاَوَتْ كُنِيْد.^{۱۶} دَ بَيْنْ قَوْم خُو بَلَدِه غَيْيَتْ كَدو گَشْت-و-گُدَار نَكُنِيْد وَغَيْيَيْكَه زِندَگَى هَمْ سَايِه شُمَو دَ خَطَرْ أَسْتَه دِسْت تَى كَلَه اِيْسَتَه نَشَنِيْد. ما خُدَاوَنَد أَسْتَمْ.^{۱۷} از بِرَار خُو دِل خُو بَد نَبَرِيْد. هَمْ سَايِه خُو رَه بِخَاطِرْ خَطَائِي شَى سَرْزِنِش كُنِيْد تَا از خَاطِرِ ازْو شُمَو گَناهَكار نَشَنِيْد.^{۱۸} از مرْدِم قَوْم خُو إِنْتِقَام نَكِيْرِيْد وَدَ بِرَابِرْ ازوا كِينَه نَدَشَتَه بَشِيْد، بِلَكِه هَمْ سَايِه خُو رَه رقم خُود خُو الَّى دَوْسَت دَشَتَه بَشِيْد. ما خُدَاوَنَد أَسْتَمْ.

^{۱۹} احکام مَرَه نِگاه کُنید. حیواناتی خُوره قد حیواناتی که از جنس ازوا نیبیه، جوره نَکَنید. دَ زمین خُور دُو رقم تُخْم کشت نَکَنید و کالای ره که از دُو قسم رخت دوخته شده بشه، دَ جان خُور نَکَنید.

۲۰ اگه يگ مرد قد يگ خاتۇ خاو كۇنه و او خاتۇ كىنيز بشه كە بىلەد ييگو كىس دېيگە وعده شۇد بشه، ولے بازخېيد و آزاد نىشىد بشه، بايد جىريمه دەد شۇنە، ليكىن اونا كۇشتە تىشىنە، چرا كە او خاتۇ آزاد نىبوده. ۲۱ امۇ مرد بايد جۇرمانە حۇ رە بىلەد خۇداوند دان درگە خىيمە مۇلاقات بىرە؛ جۇرمانە شى يىگ قۇچ بشه. ۲۲ و پىشوا قد امۇرۇ قۇچ جۇرمانە بىلەد ازو آدم د خۇضور خۇداوند كىفارە كۇنه؛ اوختە گۈناھ ازو بخشىيەد مۇشكە.

^{٢٣} وختیکه د سرزمین کِنعان داخل شدید و هر رقم درخنا ره بلده خوراک خو شنید، میوه ازو ره غیر مجاز حساب
کُنید؛ تا سه سال بلده شمو غیر مجاز بشه و خورده شُنَه.^{٢٤} د سال چارم پگ میوه شی مقدس آسته و پگ هدیه
بلده سِتایش خداوند.^{٢٥} مگم د سال پنجم شمو میتنید از میوه شی بخورید؛ ای کار ره کنید تا حاصل خو ره بلده
شمو گلو کنه. ما خداوند، خُدای شمو آشم.

۲۶ هیچ گوشت ره قد خون شی نخورید. پالبینی و جادوگری نکنید. **۲۷** چوقوهای خو ره کل نکنید و گوشه های ریش

خُوره نَكْيِرِيد. ^{٢٨} جِسْمُ خُوره بِخاطِرِ مُرَدِه زَخْمِي نَكْنِيد و هِيج رِقْمِ نِشانِ رَه دَجِسْمُ خُورالکوبِي نَكْنِيد. ما خُداوند آسْتُم. ^{٢٩} دُخْترُ خُوره دَفَاحِشَهَگَرِي وادار نَكْنِيد كَه بِعِزَّتِ شُنَه؛ نَشْنَه كَه مَرْدُم سَرْزَمِين شُمو زِناكار شُنَه و زَمِي پُر از فِسْقِ-و-فِسَادِ شُنَه.

^{٣٠} روزای آرام مَرَه نِگَاه كَنْيِيد و دَجَايِگَاه مُقَدَّس مَه إِحْتِرَام دَشْتَه بَشِيد. ما خُداوند آسْتُم. ^{٣١} دَپِيشِ كَسَايَ كَه أَروَاحِ مُرَدِه هَا رَه حَاضِرِ مُونَه نَرَوِيد و از كَسَايَ كَه قَدْ جِنِياتِ مشَورَه مُونَه كَوْمَك طَلَب نَكْنِيد، تَا دَوَسِيلَه از وا نَاپَاك نَشْنِيد. ما خُداوند، خُدَائِي شُمو آسْتُم. ^{٣٢} دَدَم رَاهِ آدَمِ مُؤَيْسَفِيد باله شُنَيْد و آدمَيِ پَيْرِ رَه إِحْتِرَام كَنْيِيد؛ از خُدَائِي خُور بِتَرْسِيد. ما خُداوند آسْتُم.

^{٣٣} وَخَتِيكَه يِكَ بِيَگَنه دَسَرْزَمِين شُمو قد شُمو زِندَگِي مُونَه، او رَه آزارِ-آذِيت نَكْنِيد. ^{٣٤} بِيَگَنه كَه قد شُمو زِندَگِي مُونَه، دَمِينَكَل شُمو رِقْمِ باشِنِده أَصْلَى إِسْرَائِيلَ يَشَه. او رَه رِقْمِ خُود خُور الَّى دَوْسَت بِدَنِيد، چِراكَه شُمو ام دَسَرْزَمِين مِصر بِيَگَنه بُودَيد. ما خُداوند، خُدَائِي شُمو آسْتُم.

^{٣٥} دَانِدازِه گِرَفتَو، تَولَ كَدو و مَنَكَ كَدو تَبَأَيدَ غَلَطَى كَنْيِيد. ^{٣٦} شُمو بَايدَ تَرَازُوهَايِ صَحِيح، سَنَگَايِ صَحِيح، اِيفَهِ صَحِيح و هِينَ صَحِيح دَشْتَه بَشِيد. ما خُداوند، خُدَائِي شُمو آسْتُم كَه شُمو رَه از سَرْزَمِين مِصر بُرُو آورَدَم. ^{٣٧} پَس شُمو بَايدَ تَامِ احْكَام و تَامِ قَانُونَايِ مَرَه نِگَاه كَنْيِيد و اُونَا رَه دَجَاي بِيرِيد. ما خُداوند آسْتُم. ”

مجازات بَلَده گُناه هَاي مُختَلِف

٢٠ خُداوند قد مُوسَى گَپ زَدَه گُفت: ^٤ دَبَئِي إِسْرَائِيل بُگَي، اِز بَئِي إِسْرَائِيل يا از بِيَگَنهَهَايَ كَه دَإِسْرَائِيل زِندَگِي مُونَه، هَر كَسَيَ كَه يِكَي از بِچِكيَچَاهِي خُوره بَلَدِه بُتِ مَوْلَك تَقْدِيم كُنه، بَايدَ كُشتَه شُنَه؛ مَرْدُم سَرْزَمِين شُمو بَايدَ او رَه سَنَگَسَار كُنه. ^٥ ما خُود مَه رُوي خُوره دَضِيدِ اُزو نَفَر قَرَار مِيدِيم و او رَه از مِينَكَلِي قَوم شَي قَطَع مُونَم، چِراكَه او از بِچِكيَچَاهِي خُور دَبُتِ مَوْلَك تَقْدِيم كَده و دَمَزِي رِقْمِ جَايِگَاه مُقَدَّس مَرَه نَاپَاك كَده و نَامِ مُقَدَّس مَرَه بَسْ خُرَمت. ^٦ اَكَه مَرْدُم سَرْزَمِين شُمو از گُناهِ اِمْزُو نَفَر چِيم پَوشَى كُنه و غَيَّتيَكَه او يِكَي از بِچِكيَچَاهِي خُوره دَبُتِ مَوْلَك تَقْدِيم كُنه او رَه نَكْشَه، ^٧ او خَتَه خُود مَه رُوي خُوره دَضِيدِ اِمْزُو نَفَر و خَانَوار شَي قَرَار مِيدِيم و او رَه از مِينَكَلِي قَوم شَي قَطَع مُونَم، ام او رَه و ام پَگِ كَسَايَ رَه كَه از پُشَتِ اُزو رَفَته و رِقْمِ فَاحِشَه رَفَتَار كَده و خَودُون رَه قد پَيَرَوِي از بُتِ مَوْلَك فَاحِشَه جَور كَده.

^{۱۹} اگه یَگو نفر دَپیشِ کسای که آرواحِ مُرده ها ره حاضرِ مُونه و دَپیشِ کسای که قدِ جنیات مشوره مُونه بوره و ازوا پَیروی کده رقمِ فاحشه رفتار کنه، ما رُوي خُوره دَضید ازو قرار میدیم و او ره از مینکل قوم شی قطع مُونم.

^{۲۰} پس خودون ره تقدیس کنید و مُقدس بَشید، چراکه ما خُداوند، خُدای شُمو آستم.^{۲۱} احکام مَره نِگاه کنید و اونا ره د جای بیرون. ما خُداوند آستم که شُمو ره تقدیس مُونم.

^{۲۲} هر کسی که آته يا آبه خُوره نالَت کنه، باید کُشته شُنه؛ ازی که او آته يا آبه خُوره نالَت کده، خُون شی دَگردون خود شی آسته.^{۲۳} اگه یَگو مرد قد خاتونِ یگ مرد دیگه زنا کنه، یعنی قد خاتونِ همسایه خُوره زنا کنه، مرد و خاتون زناکار باید کُشته شُنه.^{۲۴} اگه یگ آدم قد خاتونِ آته خُواو کنه، او شرمگاهِ آته خُوره بَپرده کده؛ هر دُوی ازوا باید کُشته شُنه، چراکه اونا مُرتکبِ فسادِ اخلاقی شده؛ خُون ازوا دَگردون خودون شی آسته.^{۲۵} اگه یگ مرد قد مرد دیگه رقم خاتوَآلی خاو کنه، هر دُوی ازوا عملِ زشت انجام دده؛ اونا باید کُشته شُنه؛ خُون ازوا دَگردون خودون شی آسته.^{۲۶} اگه یگ مرد یگ خاتو و آبه امزُو خاتو ره بِگیره، ای فسادِ اخلاقی آسته؛ اونا باید دَآتش سوختنده شُنه تا د مینکل شُمو فسادِ اخلاقی وجود نَدشته بشه.^{۲۷} اگه یگ مرد قد حیوان خاو کنه، او باید کُشته شُنه و امو حیوان ره ام بُکُشید.^{۲۸} اگه یگ خاتو د یگ حیوان نزدیک شُنه تا قد ازو خاو کنه، امو خاتو و حیوان ره بُکُشید. اونا حتماً باید کُشته شُنه؛ خُون ازوا دَگردون خودون شی آسته.

^{۲۹} اگه یگ مرد خوار خُوره بِگیره، چی دُختِ آته شی بَشه، چی دُختِ آبه شی و شرمگاهِ ازو ره بِنگره و او شرمگاهِ امزُو مرد ره بِنگره، ای رسوايی آسته. اونا باید دَپیشِ چیمِ مردمِ قوم خُوره رانده شُنه. او شرمگاهِ خوار خُوره بَپرده کده؛ او جزای خُوره مینگره.^{۳۰} اگه یگ مرد قد یگ خاتون که عادتِ ماهوار دَره خاو کنه و شرمگاهِ ازو ره بَپرده کنه، او خُونریزی ازو ره بَپرده کده و امو خاتو ام ایشته که خُونریزی شی بَپرده شُنه. هر دُوی ازوا باید از مینکل قَوم خُو قطع شُنه.

^{۳۱} شرمگاهِ خوارِ آبه خُو و خوارِ آته خُوره بَپرده نَکو، چون ای کار نزدیکانه ثُوره بَپرده مُونه. هر دُوی شُمو جزای گُناهِ خُوره مینگرد. ^{۳۲} اگه یگ مرد قد خاتون کاکای خُواو کنه، او شرمگاهِ کاکای خُوره بَپرده کده. اونا جزای گُناهِ خُوره مینگره؛ اونا بَے اولادِ مُومره.^{۳۳} اگه یگ مرد خاتون بِرار خُوره که زِنده آسته بِگیره، ای یگ کارِ نَجس آسته. او شرمگاهِ بِرار خُوره بَپرده کده؛ اونا بَے اولادِ مُومنه.

^{۲۲} شُمو تمام احکام و تمام قانونای مَرَه نِگاه کُنید و اُونا ره دَ جای بیرِید، تا سرزمینی که شُمو ره دَشی مُوبِرم که شُمو دَشی جای-دَجای شُنید، شُمو ره قَى نَكْنه.^{۲۳} شُمو تَباید دَ مُطابِق قانونای امزُو مِلت که ما اُونا ره از پیش رُوی شُمو هَی مُونُم رفتار کُنید، چراکه اُونا پَگ امزی کارا ره انجام دَد و ما ازوا نَفَرت کَدَم.^{۲۴} لیکن ما دَشُمو گُفْشم که شُمو صاحِب سرزمین ازوا مُوشید و ما اُو ره دَشُمو مِيدِیم که صاحِب شی شُنید، صاحِب سرزمینی که شیر و عسل از شی جاری آسته. ما خُداوند، خُدای شُمو آسَتم که شُمو ره از قَوم هَای دِیگه جدا کَدِيم.^{۲۵} شُمو بايد بَيَن حَيوانِ پاک و حَيوانِ ناپاک و بَيَن مُرغَکوی پاک و مُرغَکوی ناپاک فرق بَيليد. شُمو تَباید خودون ره دَ وسیله حَيوان يا مُرغَک يا چِيزای که دَ روی زمی خَرَک مُونه ناپاک کُنید، چون ما اُونا ره جدا کَدِيم که بلده شُمو ناپاک بَشه.^{۲۶} شُمو بايد بلده ازمه مُقدَّس بَشید، چراکه ما خُداوند، مُقدَّس آسَتم و شُمو ره از قَوم هَای دِیگه جدا کَدِيم تا شُمو از مه بَشید.

^{۲۷} مرد يا خاتُونی که آرواح مُردا ره حاضر مُونه يا جادُوگر آسته، بايد کُشته شُنه؛ اُونا ره سنگسار کُنید؛ خُون ازوا د گردون خودون شی آسته.

مُقررات بلده پیشوایو

^{۲۸} خُداوند دَ مُوسی گُفت: "قد پیشوایو يعني باچه های هارون گَپ زَدَه دَزوا بُگی، هیچ کس از بَيَن شُمو خود ره بخاطِر مُرده دَ مینکل قَوم خُون ناپاک نَكْنه، سِواي که قَومای نزدِیک شی بَشه، يعني آِيه شی، آِنه شی، باچه شی، دُختر شی، بِرار شی^{۲۹} يا خوار شی که دُختر خانه و قد شی يگجای بَشه و شُوي نَكده بَشه؛ بلده ازوا مِيتنه خود ره ناپاک کُنه.^{۳۰} لیکن او دِ عنوانِ شُوي بخاطِر قَومای خاتُون خُون تَباید خود ره دَ مینکل قَوم خُون ناپاک کده بَه خُرَمت کُنه.

^{۳۱} پیشوایو بايد دَ وختِ ماتم سر خُوره کَل نَكْنه، بغلای رِيش خُوره تَراش نَكْنه و جِسم خُوره زخمی نَكْنه. اُونا بايد بلده خُدای خُو مُقدَّس بَشه و نامِ خُدای خُوره بَه خُرَمت نَكْنه، چراکه اُونا هدیه های خاصِ خُداوند، يعني خوراکِ خُدای خُوره تقدِيم مُونه. امزی خاطر اُونا بايد مُقدَّس بَشه. اُونا قد خاتُون فاحِشه يا ناپاک توی نَكْنه و خاتُونی ره که از شُوي خُور خط گِرفته نَكِيره، چراکه پیشوایو بلده خُدای خُو مُقدَّس آسته.^{۳۲} شُمو بايد پیشووا ره مُقدَّس بَدَنِيد، چراکه او خوراکِ خُدای شُمو ره تقدِيم مُونه. پس او بايد بلده شُمو مُقدَّس بَشه، چون ما خُداوند که شُمو ره تقدِيم مُونُم، مُقدَّس آسَتم.

اگه دُخترِ یگ پیشواد و سیلِه فاحشَه گری خود ره بیعَزت کنه، او آته خُوره بیعَزت کده؛ او باید د آتش سوختنده شُنه.

۱۰ پیشوای که د مینکلِ بِرارون خُومقام باله دَره و د سِر شی روغون مسَح شیو شُده و تعیین شُده تا کالای پیشوایی پُوشه، باید د وختِ ماتم مُموی سر خُوره جنگل ایله نَکنه و جاغه خُوره چک نَکنه.^{۱۱} او باید د سِر هیچ مُرده نَروه، حتی بخارطِ آته و آبه خُوام خود ره ناپاک نَکنه.^{۱۲} او باید از جایگاه مُقدَّس بُرو نَروه و جایگاه مُقدَّس خُدای خُوره بیعَزت نَکنه، چراکه روغون مسَح خُدای شی مثلِ تاج د سِر ازو آسته. ما خُداوند آسْتم.^{۱۳} او باید قد خاتونی توی کنه که دُختر خانه بشه.^{۱۴} او خاتونِ بیوه، خاتونِ خط گرفته و خاتونِ ناپاک یا فاحشه ره نَگیره، بلکه قد دُختر خانه از اولادِ باهه خود خُوتوي کنه^{۱۵} تا اولادِ خُوره د مینکل قوم خُوب بیعَزت نَکنه. ما خُداوند آسْتم که او ره تقَدیس مُونم.^{۱۶}

۱۷ خُداوند قد مُوسی گپ زَدَه گفت: "قد هارُون گپ زَدَه بُگی، هیچ کُدم از اولادِ تُو د تمامِ نسل های خُوره که د جسم خُو عَیب داشته بشه، نباید نزدیک بیه تا خوراک خُدای خُوره تقديم کنه.^{۱۸} آرے، هر کس که د جسم خُو عَیب دَره نباید نزدیک بیه: نه آدم کور، نه آدم شَل، نه آدم منقه و کسی که سُوء شکل آسته،^{۱۹} نه کسی که پای میده یا دست میده آسته،^{۲۰} نه پُشت بُغند، نه آدم پیله-غلچه، نه کسی که د چیم خُو گل دَره، نه کسی که دانه ریم تُو دَره، نه گرگی و نه ام کسی که چوره آسته.^{۲۱} از اولادِ هارُون پیشووا هر کُدم شی که د جسم خُو عَیب داشته بشه، باید نزدیک نیه و هدیه های خاصِ خُداوند ره تقديم نَکنه؛ آرے ازی که او د جسم خُو عَیب دَره، نباید بلده تقديم کدون خوراک خُدای خُوره نزدیک بیه.^{۲۲} او میتنه از خوراک خُدای خُوره، ام از مُقدَّس شی و ام از مُقدَّسَتِین شی.^{۲۳} لیکن او باید د پُشت پرده داخل نَشنه و د قربانگاه نزدیک نَشنه، چراکه او د جسم خُو عَیب دَره؛ نَشنه که جای های مُقدَّس مَره بیعَزت کنه. ما خُداوند آسْتم که اونا ره تقَدیس مُونم."^{۲۴}

۲۵ پس مُوسی امی تورا ره د هارُون و باچه های شی و د پگ بَنی اسرائیل گفت.

د بارِه مُقدَّس بُودون هدیه ها

۲۶ خُداوند قد مُوسی گپ زَدَه گفت: "د هارُون و باچه های شی بُگی که قد هدیه های مُقدَّس که بَنی اسرائیل بلده مه وقف مُونه قد احتیاط رفتار کنه تا نامِ مُقدَّس مَره بیعَزت نَکنه. ما خُداوند آسْتم.^{۲۷} دَزوا بُگی،

از پگِ آولادِ شُموَّا تمام نسل های شُمو، اگه کُدم کس د هدیه های مُقدَّسِ که بنی إسرائیل بلده خداوند وقف مُونه نزدیک شنه و ناپاکی د بله شی بشه، او نفر باید از حُضور مه قطع شنه. ما خُداوند آستم.^٤

هیچ کُدم از آولادِ هارُون که مَرْضِ کولی یا آوربزی داشته بشه، اجازه خوردو از هدیه های مُقدَّس ره ندره تاکه پاک نشده. کسی که د یگو چیز دست بزنه که د وسیله جَسَدِ مُرده ناپاک شده یا آدمی که آوِ منی ازوِ إنزال شنه، یا کسی که د خرنده دست بزنه و د وسیله ازو ناپاک شنه، یا د یگو إنسان دست بزنه که د وسیله ازو ناپاک شنه، هر ناپاکی که او داشته بشه،^٥ اوخته امُونفر که د امزی چیزا دست زده تا شام ناپاک مُونه. او تا غَيْتِيكه جسم خُوره قد آو گُسل نداده، باید از هدیه های مُقدَّس بُخوره.^٦ وختیکه آفَتو بِشینه او پاک مُوش و بعد ازو میتنه از هدیه های مُقدَّس بُخوره، چراکه اونا خوراک ازو آسته.^٧ گوشتِ حیوانی ره که خود مرده بشه یا د وسیله جانور درنده کُشته شده بشه او باید بُخوره تا د وسیله ازو ناپاک نشنه. ما خُداوند آستم.^٨

پیشوایو باید احکام مَرَه نگاه کنه تا گناهکار نشنه و بخارط بے ھرمتی د احکام مه نمُره. ما خُداوندی آستم که اونا ره تقدیس مُونم.^٩ هیچ نفر بُرونی باید از هدیه های مُقدَّس نخوره. مهمو و مُزدور پیشووا ام اجازه ندره که از هدیه های مُقدَّس بُخوره.^{١٠} لیکن اگه پیشووا یگ نفر ره قد پیسه خو بخَرَه او میتنه ازوا بُخوره؛ و کسی که د خانه پیشووا زیده شده، ام میتنه از خوراک ازو بُخوره.^{١١} اگه دختر پیشووا قد یگ نفر بُرونی توی کنه، او باید از هدیه های مُقدَّس بُخوره.^{١٢} لیکن اگه دختر پیشووا بیوه یا خط گرفته بشه و آولاد نداشته بشه و پس د خانه آته خو آمده بشه رقمی که د دورون جوانی خو بود، او میتنه از خوراک آته خو بُخوره. خلاصه، هیچ نفر بُرونی باید ازو خوراک بُخوره.^{١٣}

اگه یگ نفر نافامیده از هدیه های مُقدَّس بُخوره، او باید پنج-یگ شی ره د بله شی اضافه کنه و هدیه مُقدَّس ره د پیشوای بیدیه.^{١٤} پیشوایو باید هدیه های مُقدَّس ره که بنی إسرائیل د خُداوند تقدیم مُونه، بے ھرمت نکنه^{١٥} و باعث نشنه که اونا د وسیله خوردون هدیه های مُقدَّس مُرتکب جُرمی شنه که جُرمانه میخایه، چون ما خُداوند آستم که اونا ره تقدیس مُونم.^{١٦}

قربانی که قبول نَمُوش

خُداوند قد مُوسی گپ زده گفت:^{١٧} "قد هارُون و باچه های شی و قد پگ بنی إسرائیل گپ زده دزوا بُگی، از قومِ إسرائیل و بیگنه گونی که د إسرائیل زندگی مُونه هر کسی که کُدم قربانی تقدیم مُونه، چی نذر بشه، چی قربانی

داوطلبانه که دَ عنوانِ قُربانی سوختنی دَ خُداوند تقدیم مُوشه، ^{۱۹} بلده ازی که قُربانی از طرف شُمو قبول شنه او باید یگ حیوانِ نَر و بے عَیب از گاوو، از گوسپندو یا بُرها بشه. ^{۲۰} حیوانی ره که عَیب دَره، تقدیم نَکنید، چون او از طرف شُمو قبول نَمُوشه.

^{۲۱} وختیکه یگ نفر قُربانی سلامتی ره دَ خُداوند تقدیم مُونه، چی بلده پُوره کدون نَدر بشه، چی بلده قُربانی داوطلبانه، چی از گله بشه، چی از رمه، او باید نَر و بے عَیب بشه تا قبول شنه. دَرُو باید هیچ عَیب نَشیه. ^{۲۲} حیوان کور، استغو مَیده، زخمی، آوله دار، رِیمُتو یا گَرگی ره دَ خُداوند تقدیم نَکنید؛ هیچ کُدم امزیا دَ عنوانِ هدیه خاص بلده خُداوند دَبله قُربانگاه تقدیم نَشنه. ^{۲۳} لیکن گاو یا مالی که اعضای جسم شی از حدِ دراز یا کوتاه بشه، او ره میتنید دَ عنوانِ قُربانی داوطلبانه تقدیم کنید، ولی بلده نَدر قابل قبول نیشه. ^{۲۴} حیوانی که خایه شی کفته شده بشه یا فشار دَده شده بشه یا پاره شده بشه یا مُنتَشی شده بشه، او ره دَ خُداوند تقدیم نَکنید. شُمو دَ سرزمین خُوا ای رقم نَکنید ^{۲۵} و از بیگنه گو ام از ای رقم حیوانا نَگیرید که دَ عنوانِ خوراک دَ خُدای خُو تقدیم کنید؛ چون اونا ناقص و عَیبی آسته و از طرف شُمو قبول نَمُوشه.

^{۲۶} خُداوند قد مُوسی گپ زَدَه گفت: ^{۲۷} "وختیکه یگ گاو یا گوسپو و یا بُر زَیده مُوشه، او باید تا هفت روز دَ پیشِ آبه خُوبمنه و از روزِ هشتم بعد او بلده قُربانی دَ عنوانِ هدیه خاصِ خُداوند قابل قبول آسته. ^{۲۸} لیکن گاو یا مال ره قد چوچه شی قَتَی دَ یگ روز حلال نَکنید. ^{۲۹} وختیکه قُربانی شُکرگزاری ره دَ خُداوند قُربانی مُونید، او ره دَ طریقه قُربانی کنید که از طرف شُمو قبول شنه. ^{۳۰} گوشتِ ازو باید دَ امزُرو روز خورده شنه و هیچ چیز شی تا صبح باقی نَمَنه. ما خُداوند آسْتم.

^{۳۱} پس احکام مَره نِگاه کنید و اونا ره دَ جای بیبرید. ما خُداوند آسْتم. ^{۳۲} نامِ مُقدَّس مَره بے حُرمت نَکنید تا ما دَ مینکلِ بنی اسرائیل مُقدَّس بشم. ما خُداوند آسْتم که شُمو ره تقدیس مُونم، ^{۳۳} ما که شُمو ره از سرزمینِ مِصر بُرو آوردم تا خُدای شُمو بشم. ما خُداوند آسْتم.

دَ بارِه زمان های تعیین شده

^{۳۴} **۲۳** خُداوند قد مُوسی گپ زَدَه گفت: ^۲ "قد بَنی اسرائیل توره گفته دَزوا بُگی، اینیا زمان های آسته که خُداوند تعیین کده تا شُمو دَ عنوانِ عیدهای مُقدَّس اعلان کنید. اینیا زمان های مه آسته:

روزِ آرام

^۳ د يگ هفته شش روز کار کنید، ليکن روزِ هفتم، روزِ آرام بله آرام کدو و مراسم مقدس آسته. د امزو روز هیچ کار نکنید؛ او يگ روزِ آرام د احترامِ خداوند تمام جای های بود-و-باش شمو آسته.

عیدِ پ صالح و فطیر

^۴ اينيا زمان هاي تعين شده خداوند آسته، عيد هاي مقدس که شمو باید د وختاي مقرر شده ازوا برگزار کنید. ^۵ د ماه اول، د روزِ چاردهم د غيٰت آفتو ششتوي قرباني پ صالح د خداوند تقديم شنه؛ ^۶ د روزِ پوزدهم امزو ماه، عيدِ فطير بله خداوند آسته؛ د مدت هفت روز شمو نان فطير بخوريد. ^۷ د روز اول شمو يگ جلسه مقدس برگزار کنید؛ د امزو روز هيچ کاري روزمره خوره انجام نديد. ^۸ بله هفت روز شمو هديه هاي خاص بله خداوند تقديم کنيد و د روز هفتم يگ مراسم مقدس برگزار شنه؛ د امزو روز هيچ کاري روزمره خوره انجام نديد. ^۹

عيدِ نوير حاصلات

^{۱۰} خداوند قد موسى گپ زده گفت: "قد بنى إسرائيل گپ زده دزوا بُگى، وختى د سرزمينى که ما دز شمو ميديم داخيل موشيد و حاصل شى ره درو مونيد، اوخته يگ قوده از نوير حاصلات خوره د دير پيشوا بيريد. ^{۱۱} اوخته پيشوا قوده ره د حضور خداوند بلنند کنه تا او از طرف شمو قبیل شنه؛ پيشوا قوده ره د روز بعد از روزِ آرام بلنند کنه. ^{۱۲} د روزی که قوده ره بلنند مونيد، شمو يگ گوسپيون يگ ساله بى عيب ره د عنوان قرباني سوختنى د حضور خداوند تقديم کنيد؛ ^{۱۳} هديه غله-و-دانه ازو دو حصه از ده حصه يگ ايده شراب انگور آسته. ^{۱۴} شمو نان، غله-و-دانه بريو شده و خوشيه هاي تازه ره تا روزی ره نخوريد تا وختيکه قرباني خدای خوره تقديم کنيد. اي يگ قانون دائمي بله پگ نسل هاي شمو د تمام جاي هاي بود-و-باش شمو آسته.

عيدِ پنجاهم

^{۱۵} از صباحِ امزو روزِ آرام، يعني بعد از روزی که قوده هديه بلنند کدنی ره ميريد، هفت هفته پوره ره بله خوره حساب کنيد. ^{۱۶} تا صباحِ روزِ آرام هفتم حساب کنيد که پنجاه روز موش، اوخته يگ هديه غله-و-دانه نو د خداوند تقديم کنيد. ^{۱۷} د امزو روز هر كدم شمو از خانه هاي خوره دونان ره د عنوان هديه بلنند کدنی بيريد، هر نان از دو دهم يگ

ایفه بِهترین آرد خمیر مایه تو پخته شده بشه؛ اونا هدیه نویر حاصلات بلده خداوند آسته.^{۱۸} قد نان ها قتی هفت گوسپون یگ ساله بے عیب، یگ ترگاو و دو قوچ ره تقديم کنید. اونا قد هدیه غله و دانه و هدیه وچی کدنی خویگ قربانی سوختنی بلده خداوند آسته، یگ هدیه خاص و خوشبوی مورد پسند خداوند.^{۱۹} شمو امچنان یگ ٹکه ره بلده قربانی گناه و دو باره نر یگ ساله ره د عنوان قربانی سلامتی تقديم کنید.^{۲۰} پیشوا باید امو دو باره نر ره قد نان نویر حاصلات د عنوان هدیه بلند کدنی د حضور خداوند بلند کنه؛ اونا د خداوند مقدس آسته و بلده پیشوا دده شنه.^{۲۱} د امزو روز شمو باید اعلان کده یگ جلسه مقدس برگزار کنید و هیچ کار روزمره خو ره انجام ندید. ای یگ قانون دائمی د پگ نسل های شمو د تمام جای های بود و باش شمو آسته.

^{۲۲} وخوبیکه حاصلی زمین خو ره درو مونید، جغه زمین خو ره درو نکنید و خوشه های ره که بعد از درو باقی مانده جم نکنید، بلکه اونا ره بلده مردمای غریب و بیگنه ایله بیدید. ما خداوند، خدای شمو آستم.”

عید شیپورها

^{۲۳} خداوند قد موسی گپ زده گفت:^{۲۴} ”قد بنی اسرائیل توره گفته دزوا بگی، د ماه هفتم، روز اول ماه باید بلده شمو یگ روز آرام بشه، یگ مراسیم مقدس یادآوری که قد آوار شیپورها اعلان موشه.^{۲۵} د امزو روز هیچ کار روزمره خو ره انجام ندید، بلکه هدیه خاص د خداوند تقديم کنید.“

روز کفاره

^{۲۶} خداوند قد موسی گپ زده گفت:^{۲۷} ”د روز دهم امی ماه هفتم روز کفاره آسته. او باید بلده شمو یگ مراسیم مقدس بشه. د امزو روز شمو باید خودون ره پرهیز کنید و هدیه خاص بلده خداوند تقديم کنید.^{۲۸} د امزو روز هیچ کار نکنید، چراکه او روز کفاره آسته تا بلده شمو د حضور خداوند، خدای شمو کفاره شنه.^{۲۹} هر کسی که د امزو روز خود ره پرهیز نکنه، او باید از قوم خو قطع شنه.^{۳۰} و هر کسی که د امزو روز کدم کار انجام بده، ما او ره از مینکلی قوم شی نابود مونم.^{۳۱} د امزو روز هیچ کار ره انجام ندید. ای یگ قانون دائمی د پگ نسل های شمو د تمام جای های بود و باش شمو آسته.^{۳۲} او بلده شمو یگ روز کاملآرام بشه و د او روز شمو خودون خو ره پرهیز کنید؛ از شام روز نهم ماه هفتم تا شام روز دهم، روز آرام ره نگاه کنید.“

عِیدِ چپری ها

^{۳۴} خُداوند قد مُوسی گپ زَدَه گفت: "قد بَنَى إِسْرَائِيلَ تُورَهُ كُفْتَهُ دَزْوَاهُ بُكْيَ: دَرُوزِ پُوزَدَهُمِ امْزِي مَاهِ هَفْتُم، عِيدِ چپری ها بَلَدِه هَفْت رُوزَ دَإِحْتِرَامِ خُداوندَ أَسْتَه. ^{۳۵} دَرُوزِ اوَّل يَكْ جَلْسِه مُقَدَّس بَرْگَزَارُ شُنَه؛ دَامْزُو رُوزِ هَبِيجَ كَارِ رُوزِ مَرِه خُو رَه انجام نَدِيد. ^{۳۶} بَلَدِه هَفْت رُوزِ هَدِيه هَای خاص بَلَدِه خُداوند تَقْدِيمَ كُنِيد؛ دَرُوزِ هَشْتَم بَسَم جَلْسِه مُقَدَّس رَه بَرْگَزَارُ كُنِيد و هَدِيه هَای خاص بَلَدِه خُداوند تَقْدِيمَ كُنِيد. اَيْ خَتَمِ عِيدَ أَسْتَه؛ دَامْزِي رُوزِ هَبِيجَ كَارِ رُوزِ مَرِه خُو رَه انجام نَدِيد.

^{۳۷} اينيا زمان هاي تعين شده خداوند آسته که شمو بايد د عنوان مراسيم هاي مقدس اعلان کنيد تا هديه هاي خاص بَلَدِه خُداوند تَقْدِيمَ كُنِيد، يعني قرباني هاي سوختني، هديه هاي غله-ودانه، قرباني هاي سلامتني و هديه هاي وُچي كَدَنَى رَه، هر كَدَم شَى رَه دَرُوزِ مُعَيَّن شَى. ^{۳۸} امي زمان ها علاوه از روزاي آرام خُداوند، علاوه از هديه هاي شمو، علاوه از پَكِ نَذَر هاي شمو و علاوه از تمام هديه هاي داوطلبانه که شمو د خُداوند تَقْدِيمَ مُونِيد آسته.

^{۳۹} دَرُوزِ پُوزَدَهُمِ مَاهِ هَفْتُم، وَخَتِيكَه حَاصِلِ زَمِي رَه جَمَ كَدِيد، عِيدِ خُداوند رَه بَلَدِه هَفْت رُوزِ بَرْگَزَارُ كُنِيد؛ يَكْ رُوزِ آرام دَرُوزِ اوَّل و يَكْ رُوزِ آرام دَرُوزِ هَشْتَم أَسْتَه. ^{۴۰} دَرُوزِ اوَّل مَيِوه بِهٰتِينِ دِرْخَتَا، شَاخَه هَاي دِرْخَتَايِ خُرْمَا و شَاخَه هَاي دِرْخَتَايِ بُرْبَلَكْ و بَيَد هَاي لَبِ جَوِي رَه بَلَدِه خُو بِكِيرِيد و دَحْصُورِ خُداوند، خُدَى خُو بَلَدِه هَفْت رُوزِ خوشى کُنِيد. ^{۴۱} شَمُو هَر سَال امي عِيد رَه بَلَدِه هَفْت رُوزِ دَإِحْتِرَامِ خُداوند بَرْگَزَارُ كُنِيد. اَيْ يَكْ قَانُونِ دَايِمي بَلَدِه تمامِ نسل هَاي شَمُو آسته؛ دَماهِ هَفْتُم امي عِيد رَه بَرْگَزَارُ كُنِيد. ^{۴۲} شَمُو بَلَدِه هَفْت رُوزِ دَچپری ها زِندَگَى كُنِيد؛ پَكِ باشِنَدَه هَاي اَصْلِي إِسْرَائِيلَ بَايد دَچپری ها زِندَگَى كُنه، ^{۴۳} تا نسل هَاي آيَنِدَه شَمُو بِدَنه، که ما بَنَى إِسْرَائِيلَ رَه وَخَتِيكَه از سَرْزَمِينِ مِصْرُ بُرُو آُورُدُم، اُونَا رَه دَچپری ها جَاي-دَجَاي كَدُم. ما خُداوند، خُدَى شَمُو آسْتُم."

^{۴۴} دَامْزِي رقم، مُوسِي زمان هاي تعين شده خُداوند رَه بَلَدِه عِيدَهَا دَبَنَى إِسْرَائِيلَ اعلان کد.

قاُونَن دَبارِه چِراغدان و ميَزِ نان

^{۲۳} خُداوند قد مُوسِي گپ زَدَه گفت: "دَبَنَى إِسْرَائِيلَ اَمْرُ كُو که روغون خالصِ زَيْثُونِ کُفْتَه شُدَه بَلَدِه چِراغ هَا بَيره تا چِراغ هَا دَايِم روشو بشَهه. ^۳ هَارُون بَايد چِراغا رَه دَمِنَه خَيِمه مُلَاقَات دُبرُونِ پَرِده صَنْدُوقِ شَهادَت آماده كُنه،

تاكه از شام تا صبح د حضور خداوند هميشه روشنو بشه. اي بله تمام نسل های شمو يگ حکم دائمي استه.

٤ هارون باید چراغا ره هميشه د بله چراغدان طلای خالص د حضور خداوند آماده نگاه کنه.

نان مقدس

٥ از بهترین آرد بگير و ازو دوازده نان یکي پخته کو، هر کدم شى دو حصه از ده حصه يگ ايفه بشه. ٦ اوخته اونا ره دو قطار، د هر قطار شش نان د بله ميزى که قد طلای خالص پوشنده شده د حضور خداوند بچين. ٧ د بله هر قطار نان، بخور خوشبوی خالص ره بيل تا د عنوان نشاني نان تقديم شنه ويگ هديه خاص بلده خداوند بشه. هر روز آرام هارون باید اونا ره د حضور خداوند د ترتيب بچينه؛ اي يگ تعهد دائمي از طرف بنى إسرائييل استه. ٨ نان ها از هارون و باچه گون شى موشه که باید اونا ره د يگ جاي مقدس بخوره، چون امي نان ها از هديه هاي خاص خداوند بلده ازو کاملاً مقدس استه. اي حق دائمي ازو استه.

مجازات آدم کفرگوي

٩ د امزو غيت باچه يگ خاتون إسرائيلى که آته شى يگ مرد مصرى بود، بُر شده د مينكل بنى إسرائييل آمد؛ و باچه خاتون إسرائيلى قد يگ نفر إسرائيلى د منه خيمه گاه جنگ کد. ١٠ اوخته باچه خاتون إسرائيلى کفرگويي کده نام خداوند ره ناللت کد. پس مردم او ره گرفته د پيش موسى آورد. نام آبه امزو باچه شلوميت دختر دبری از طايفه دان بود. ١١ اونا امو باچه ره د بندي خانه آندخت تا خاست-و-إراده خداوند بلده ازوا معلوم شنه.

١٢ و خداوند قد موسى گپ زده گفت: ١٢ "امو کسى که ناللت کده، او ره از خيمه گاه برو بير و پگ کسای که شينيده دستاي خوره د سر ازو بيله و بعد ازو تمام جماعت او ره سنگسار کنه. ١٣ قد بنى إسرائييل توره گفته بگي، هر کسى که خدای خوره ناللت کنه، جزای گناه خوره مينگره. ١٤ و هر کسى که د نام خداوند کفرگويي کنه، او حتماً باید کشته شنه. تمام جماعت باید او ره سنگسار کنه، چي بيگنه بشه، چي باشنده اصلی إسرائييل. يگ نفر وختيکه د نام خداوند کفرگويي مونه، او باید کشته شنه.

١٥ هر کسى که يگ آدم ره بکشه، او باید کشته شنه. ١٦ هر کسى که يگ حیوان ره بکشه باید تاوان ازو ره بديه، يعني جان د عوض جان. ١٧ هر کسى که همسایه خوره عبيبي کنه، امو کار ره که او کده، امو کار باید د حق ازو انجام دده شنه: ١٨ يعني ميده کدو د عوض ميده شدگي، چيم د عوض چيم، دندو د عوض دندو؛ خلاصه امو رقم

که امُو نفر ره عَيْبِي کده، امُو رقم خود اُزو باید عَيْبِي شُنَه.^{۲۱} کسی که یگ حیوان ره بُکُشه، تاوان شی ره باید بِدِیه، لیکن کسی که انسان ره بُکُشه، او باید کُشته شُنَه.^{۲۲} شُمو باید بَلَدِه بیگنه و باشِنِدِه اصلی إسرائیل یگ قانون دَشته بَشید؛ ما خُداوند، خُدای شُمو آسَم.^{۲۳}

^{۲۴} اوخته مُوسی امی چیزا ره دَبَنی إسرائیل گُفت و اُونا امُو نفر کُفرگوی ره از خَیْمَه گاه بُرو بُرده سِنگسار کد. بَنی إسرائیل امُو رقم کد که خُداوند دَمُوسی امر کُدد.

سالِ آرام

^{۲۵} **۱** خُداوند دَکوه سِینا قد مُوسی گپ زَدَه گُفت: ^۲ «قد بَنی إسرائیل توره گُفته دَزوا بُگی، وختی دَسِرزمینی که ما دَز شُمو مِيدِیم داخل مُوشید، اوخته زمی باید دَاحترام خُداوند آرام کُنه. ^۳ بَلَدِه شَش سال زمینای خُوره کشت کُنید و دَمُزو شَش سال تاکای انگور خُوره تاکبُری کُنید و حاصلِ ازوا ره جم کُنید. ^۴ لیکن سال هفتُم باید کاملاً سالِ آرام بَلَدِه زمی بَشه، یگ سالِ آرام دَاحترام خُداوند. دَامُزو سال زمین خُوره کشت نَكُنید و تاکای انگور خُوره تاکبُری نَكُنید. ^۵ چیزی که دَزمین شُمو سریخود سَوْز مُونه، او ره دِرو نَكُنید و انگورای تاک خُوره که تاکبُری نَكُنید، جم نَكُنید؛ بیلید که امُو سال بَلَدِه زمی یگ سالِ آرام بَشه. ^۶ لیکن شُمو مِيتَنید امُزو چیزای که زمی دَدورون سالِ آرام خُوره حاصل مِیدیه بُخورید؛ خود شُمو، غُلامای شُمو، کِنیزای شُمو، مُزدُورای شُمو و بیگنهای که دَسته دَسِراسِر سرزمین شُمو باید شیپور زَدَه شُنَه. ^۷ شُمو سال پِنجاهم ره مُقدَّس حساب کُنید و آزادی ره دَسِرزمین خُوره دَتمام باشِندهای شی اعلان کُنید. ^۸ ای بَلَدِه شُمو یگ «سالِ جشن» بَشه؛ هر کُدم شُمو پس دَخانه-و-جای خُوره بُخورید و هر کُدم شُمو پس دَمینکلِ اولاد بَایه خُوره بُخورید.^۹ سالِ پِنجاهم بَلَدِه شُمو «سالِ جشن» بَشه؛ دَاو سال کِشت-و-کار نَكُنید و حاصلِ خودروی ره دِرو نَكُنید و انگورا ره از تاک های که تاکبُری نَشده، نَچینید، ^{۱۰} چراکه سالِ جشن آسته؛ او بَلَدِه شُمو مُقدَّس بَشه؛ دَامُزو سال تنها چیزای ره بُخورید که دَزمی سریخود سَوْز مُونه.

سالِ پِنجاهم

^{۱۱} شُمو باید بَلَدِه خو هفت سالِ آرام سال ها ره حِساب کُنید، یعنی هفت ضَربِ هفت سال و سال های هفت سالِ آرام بَلَدِه شُمو چل-و-نُه سال مُوشه. اوخته دَرَوز دَهْمِ ماه هفتُم شُمو دَآوازِ بلند شیپور بِزنید؛ دَرَوزِ کِفاره که روزِ دَهْمِ آسته دَسِراسِر سرزمین شُمو باید شیپور زَدَه شُنَه. ^{۱۰} شُمو سال پِنجاهم ره مُقدَّس حساب کُنید و آزادی ره دَسِرزمین خُوره دَتمام باشِندهای شی اعلان کُنید. ای بَلَدِه شُمو یگ «سالِ جشن» بَشه؛ هر کُدم شُمو پس دَخانه-و-جای خُوره بُخورید و هر کُدم شُمو پس دَمینکلِ اولاد بَایه خُوره بُخورید.^{۱۱} سالِ پِنجاهم بَلَدِه شُمو «سالِ جشن» بَشه؛ دَاو سال کِشت-و-کار نَكُنید و حاصلِ خودروی ره دِرو نَكُنید و انگورا ره از تاک های که تاکبُری نَشده، نَچینید، ^{۱۲} چراکه سالِ جشن آسته؛ او بَلَدِه شُمو مُقدَّس بَشه؛ دَامُزو سال تنها چیزای ره بُخورید که دَزمی سریخود سَوْز مُونه.

^{۱۴} دَ امْرِي «سَالِ جَشْنٍ» هُر كُدَم شُمُو پِسَ دَ جَايِ-و-خَانِه خُو بُورِيد. اگه يگ زمي ره دَ همساپِه خُو سودا مُونيد يا از همساپِه خُو میخَرید، يگدِیگِه خُو ره بازى نَدِید. ^{۱۵} زمي ره دَ مُطابِقِ تِعْدَادِ سَالِ هَاي بَعْد از سَالِ جَشْن از همساپِه خُو بِخَر، يعنى او مُطابِقِ سَالِ هَاي حاصلاتِ باقِيَّة مَنَده، زمي ره بَلَدِه تُو سَوْدَا كُنه. ^{۱۶} اگه تا سَالِ پِنْجَاهِم سَالِ هَاي كَلو مَنَده بَشه، قِيمَتِ شَيِّه كَم مَنَده بَشه، قِيمَتِ شَيِّه ره كَم كُو، چراكه تَنَهَا حاصلِ سَالِ هَاي باقِيَّة مَنَده دَز شُمُو سَوْدَا مُوشَه. ^{۱۷} شُمُو يگدِیگِه خُو ره بازى نَدِيد؛ از خُدَاءِ خُو بِتَرْسِيد. ما خُداوند خُدَاءِ شُمُو آَسْتم.

^{۱۸} شُمُو قَانُونَيِّ مَرَه دَ جَاي بِيرِيد و احْكَامَ مَرَه نِگَاه كَده عَملَى كُنِيد تا بِتَبَيِّنَه دَ سَرْزَمَين خُو دَ آَمنَيَّتِ زِندَگَى كُنِيد. ^{۱۹} اوخته زمي حاصلِ خُو ره مِيدِيه و شُمُو سِير مُوخُورِيد و دَ آَمنَيَّتِ دَز شَيِّه زِندَگَى مُونيد. ^{۲۰} اگه شُمُو بُكِيد، «دَ سَالِ هَفْتَم مو چِيزِ خِيل بُخُورِي اگه كِشت نَكْنَى و حاصلِ خُو ره جَم نَكْنَى؟» ^{۲۱} ما دَ سَالِ شَشْمَ بَرَكَت خُو ره دَ بَلَه شُمُو رَسَى مُونِم، دَ اندازِه كَه زمي حاصلِ سِه سَالَه ره بَلَدِه شُمُو بِديه. ^{۲۲} وختيکه شُمُو دَ سَالِ هَشْتَم زَمَين خُو ره كِشت كُنِيد، هنوز ام از حاصلِ كُنه مُوخُورِيد و دَ سَالِ نُهم تا غَيْتِيکه حاصلِ شَيِّه مِيه، شُمُو از حاصلِ كُنه مُوخُورِيد.

بازخرید مُلك-و-زمي

^{۲۳} زمي ره بَلَدِه هميشه سَوْدَا نَكْنَيد، چُون زمي از مَه يَه؛ شُمُو دَ پِيشِ از مَه مُسافِر و مِهْمو آَسْتَيَد. ^{۲۴} دَ تِعَامِ سَرْزَمَين خُو كَه زمي گِرْفَتَيَد، بَايد حقِ بازخرید شَيِّه ره دَ صَاحِبِ أَصْلَى شَيِّه بِدَيَد. ^{۲۵} اگه يگ بِرَارِ إسْرَائِيلِي شُمُو دِستَتَنَگ شُدَه يگ ٹُوْئِه زَمَين خُو ره سَوْدَا مُونِه، اوخته يكِي از قَوْمَاهِ نَزَدِيَّك شَيِّه بَايد بِيه و چِيزِي ره كَه بِرَارِ شَيِّه سَوْدَا كَده بازخرید كُنه. ^{۲۶} اگه امُو نَفَر كُدَم كَسَى ره نَدَشَتَه بَشه كَه بازخرید كُنه، ولَى پِسانِ امُوقَسِ پِيسَه دَ دِستِ بِيرَه كَه بِتَنَه زَمَين خُو ره بازخرید كُنه، ^{۲۷} اوخته او سَالِ هَاي فِروْشِ زمي ره حِسابِ كُنه و باقِيَّة مَنَده قِيمَتِ شَيِّه ره پِس دَ امْزُو كَسِ بِديه كَه زمي ره دَ بَلَه شَيِّه سَوْدَا كُدد؛ و زَمَينِ شَيِّه دَزُو پِس دَدَه شُنَه. ^{۲۸} ليکِن اگه تَوانِ پِس خِرِيدَنِ شَيِّه ره نَدَشَتَه بَشه، اوخته چِيزِي كَه سَوْدَا شُدَه، تا سَالِ جَشْن دَ پِيشِ كَسَى كَه او ره خِرِيدَه، باقِيَّة بُمنَه؛ مَكَم دَ سَالِ جَشْن بَايد پِس دَدَه شُنَه و صَاحِبِ أَصْلَى زمي پِس دَ مُلك-و-جَاي خُو بِيه.

^{۲۹} اگه يَكُو كَسِ جَاي زِندَگَى خُو ره كَه دَ مَنِه شَارِ دِيوالِدار بَشه سَوْدَا كُنه، بعد از سَوْدَا كَدونِ شَيِّه تا يگ سَالِ حقِ بازخرید شَيِّه ره دَرَه؛ امِي حقِ بازخریدِو فقط بَلَدِه يگ سَالِ آَسْته. ^{۳۰} و اگه پِيشِ از تِكَمِيلِ شُدَونِ يگ سَالِ پُورَه بازخرید نَشَد، اوخته امُو خَانِه كَه دَ شَارِ دِيوالِدار آَسْته بَلَدِه دَايِم دَ امْزُو كَسَى كَه خِرِيدَه و دَ نَسْلِه هَاي ازُو تَعلُقِ مِيگِيرَه؛ او نَبَایِد دَ سَالِ جَشْن پِس دَدَه شُنَه. ^{۳۱} ليکِن خانَهَهَايِي كَه دَ آَغِيلا آَسْته و دَ گِرد خُو دِيوالِ نَدرَه، بَايد دَ جُمِيلَه

زِمِین اطراف حساب شنه. اونا میتنه بازخِرید شنه و د سال جشن پس دده شنه.^{۳۲} د باره شارای لاویا: خانه های که د شارای لاویا آسته، اونا همیشه حق بازخِرید ازوا ره دره.^{۳۳} چیزای که از مُلکیت لاویا قابل بازخِرید بشه، یعنی خانه سودا شده د شارای که دزوا تعلق دره، د سال جشن باید پس دده شنه، چون خانه های شارای لاویا مُلکیت ازوا د مینکل بَنی إسرائیل آسته.^{۳۴} لیکن علفچر های که د گِرد-و-بَر شارای لاویا آسته سودا نشنه، چون اونا مُلکیت دایمی ازوا آسته.

کومک بَلَدِه غَرِيبا

اگه بِرارِ إسرائیلی تُو دِستَنگ شده د حالتِ خَرَاب پیش ازْتُو مییه، تُو دَزُو کومک کُو، رقمی که د بیگنه یا مسافِر کومک مُونی تا او بَشَه قد تُو زِندگی کُنه.^{۳۵} ازو سُود نَگِیر و فایده کشی نَکُو، بَلَکِه از خُدای خُوبِترس و بیل که امو بِرارِ إسرائیلی تُو قد تُو زِندگی کُنه.^{۳۶} پیسِه خُوره بَلَدِه ازو سِر سُود نَدَی و خوراک ره بَلَدِه ازو بخارطِ فایده کشی نَدَی.^{۳۷} ما خُداوند، خُدای شُمو آسَم که شُمو ره از سرزِمِینِ مصر بُرو آوردم تا سرزِمِینِ کِنْعَان ره دَز شُمو بِدِیم و خُدای شُمو بَشَم.

د باره آزادی غُلاما

اگه یگ بِرارِ إسرائیلی تُو که قد تُو آسته دِستَنگ مُوشَه و خود ره دَز تُو سودا مُونه، او ره وادر نَکُو که رقمِ یگ غُلام بَلَدِه تُو خِدمت کُنه.^{۳۸} او رقمِ یگ مُزدُور کار یا مِهمو که قد تُو زِندگی مُونه د پیش تُو بَشَه و تا سالِ جشن بَلَدِه تُو خِدمت کُنه.^{۳۹} بعد ازو از پیش تُو آزاد شنه، خود شی و بچِکِیچای شی قد ازو قتی، و پس د پیشِ خانوار خُو و د مُلکِ بابه کَلَوْنَای خُوبوره.^{۴۰} چون اونا بَنَده های ازمه یه که ما اونا ره از سرزِمِینِ مصر بُرو آوردم. پس اونا بَاید رقمِ غُلاما سودا شنه.^{۴۱} د بَلَه ازوا د سختی حُکْمَرَانِی نَکُو، بَلَکِه از خُدای خُوبِترس.^{۴۲} اگه میخاهی غُلام و کَنیز دَشته بَشَی، از مِلَّت های که د گِرد-و-بَر شُمو آسته غُلام و کَنیز بَخَر.^{۴۳} امچنان شُمو میتَنید از مردمای بیگنه که د مینکل شُمو زِندگی مُونه و از خانوارای ازوا که قد شُمو آسته و د سرزِمِینِ شُمو دُنیا آمده، غُلام و کَنیز بخِرید. اونا مُلکیت شُمو مُوشَه.^{۴۴} بعد از خود خُو، شُمو میتَنید اونا ره دِعْنَوَانِ مُلکیت بَلَدِه بچِکِیچای خُوب بَلَدِه همیشه مُلکیت میراثی ازوا بَشَه. امیا ره شُمو میتَنید غُلام خُو کُنید. لیکن د باره بِرارون شُمو، یعنی د باره بَنی إسرائیل، هیچ کس د بَلَه بِرارِ إسرائیلی خُو د سختی حُکْمَرَانِی نَکُنه.

اگه یگ بیگنه که د مینکل شُمو زِندگی مُونه دَوَلَتَمَنَد شنه و دَعَيْنِ حال یگ بِرارِ إسرائیلی شُمو دِستَنگ شده^{۴۵}

خود ره ڈامزو بیگنه که ڈمینکل شمو زندگی مونه یا ڈیکی از خانوار امزو بیگنه سودا کنه، ^{٤٨} بعد ازو که خود ره سودا کده، باید حق بازخرید خو ره داشته بشه. یکی از براون شی میتنه که او ره بازخرید کنه، ^{٤٩} یا کاکای شی یا باجہ کاکای شی ام میتنه او ره بازخرید کنه، یا یکو کس از اولاد بایه شی که خونشیک شی بشه، او ام میتنه او ره بازخرید کنه. اگه خود ازو دارا شنه، او ام میتنه خود ره بازخرید کنه. ^{٥٠} او باید قد امزو کسی که او ره خریده، از سالی که خود ره سودا کده تا سال جشن حساب کنه و قیمت بازخرید شی نظر ڈتعداد سال ها بشه؛ ^{٥١} مدتی ره که او قد امزو بیگنه بوده باید مطابق مژدیگ مژدورکار حساب شنه. اگه تا سال جشن سال های کلو باقی مئدد، او ڈمطابق امزوا پیسیه بازخرید خو ره از قیمتی که سودا شدد، پس بیدیه. ^{٥٢} و اگه تا سال جشن سال های کم باقی مئدد، قد شی حساب-و-کتاب کنه و مطابق تعداد سال ها پیسیه بازخرید خو ره دزو پس بیدیه. ^{٥٣} امرو رقم که یگ مژدورکار سالانه ڈکار گرفته موشہ او ام ڈپیش نفر بیگنه باید امرو رقم بشه؛ امرو بیگنه نباید ڈپیش نظر تو ڈسختی ڈبله ازو حکمرانی کنه. ^{٥٤} ولے اگه او ڈامزی طریقه ها بازخرید نشد، او باید ڈسال جشن آزاد شنه، ام خود ازو و ام بچکیچای شی. ^{٥٥} چون ما امرو آستم که بنی إسرائیل غلامای شی آسته؛ اونا غلامای مه آسته که ما اونا ره از سرزمین مصر برو آوردم. ما خداوند، خدای شمو آستم.

برکت بلده کسای که اطاعت مونه

٢٦ ^١ بلده خوبت ها جور نکنید و مجسمه های تراش شده و ستون های پرستیشی بلده خو ایستالجی نکنید و سنگای ره که دزشی عکس کنده شده ڈسرمین خو جای ندید تا اونا ره سجدہ کنید، چراکه ما خداوند، خدای شمو آستم. ^٢ روزای آرام مرہ نگاه کنید و ڈجایگاہ مقدس مه احترام داشته بشید. ما خداوند آستم. ^٣ اگه از دستورای مه پیروی کنید و احکام مرہ نگاه کده ڈجای بیرید، ^٤ اوخته بارش ها ره ڈموسیم شی بلده شمو ری مونم و زمی حاصل خو ره میدیه و درختای بیابو میوه میگیره. ^٥ خرمون جعول کدون شمو تا وخت چیندون انگور دوام مونه و چیندون انگور شمو تا وخت کشت کدون زمی. شمو نان خو ره سیر موخورید و ڈسرمین خو ڈامنیت زندگی مونید.

^٦ ما ڈسرمین شمو صلح-و-آرامش ره برقرار مونم و شمو آرام خاو مورید و هیچ کس شمو ره نمیترسن. ما حیوانات درنده ره از سرزمین شمو گم مونم و هیچ شمشیر دشمو از سرزمین شمو تیر نموشه. ^٧ شمو از پشت دشمنای خو مورید و اونا ڈپیش روی شمو قد شمشیر کشته شده موفته. ^٨ پنج نفر شمو صد نفر ره پیش مونه و صد نفر شمو هزارها نفر ره؛ و دشمنای شمو ڈپیش روی شمو قد شمشیر کشته شده موفته.

^٩ ما ڏيله شمو نظر لطف مونم و شمو ره بارور کده تعداد شمو ره ڪلو مونم و عهد خو ره قد شمونگاه مونم.

^{١٠} شمو از غله-و-دانه کنه سال تير شده مُخوري و غله-و-دانه کنه ره بُر کده ٻلده حاصل نو جاي جور مونيد.

^{١١} ما جايگاه خو ره ڏ مينكل شمو قرار ميديم و ما از شمو ڪر ٿموكنم. ^{١٢} ما ڏ مينكل شمو حرڪت مونم و خداي

شمو موشم و شمو قوم مه موشيد. ^{١٣} ما خداوند، خداي شمو آستم که شمو ره از سرزمين مصر بُرو اوردم تا ڏيگه

غلام مصر يا نبيشيد. ما بندهای یوغ غلامي شمو ره ميده کدم و باعث شدم که شمو سر بلند راه بگردید.

جزاي ناطاعتي

^{١٤} ليکن اگه از آيد مه نشييد و پگ امزى احڪام ره ڏ جاي نيري، ^{١٥} اگه دستوراي مره رَد ڪنيد و دل شمو از قانوني

مه بدبر شنه و تمام احڪام مره ڏ جاي نورده عهد مره ميده ڪنيد، ^{١٦} ما ايني کارا ره ڏ حق شمو مونم: ما ترس-و-

وحشت ره ڏ ڦيله شمو ميرم و مرض ڪشيده و تاوي ره که چيماي شمو ره از کار ميله و زندگي شمو ره از يين

^{١٧} موبره. و شمو تخم ره ڏ زمين خو بـ فايده ڪشت مونيد، چراكه دشمناي شمو حاصل شي ره مُخوره. ما رُوي خو

ره ڏ ضيد شمو قرار ميديم و شمو ڏ وسيلي دشمناي خو ڪست مُخوريد؛ کساي که از شمو بد موبره ڏ ڦيله شمو

حڪمانى مونه و ڏ حاليكه هيق کس شمو ره دمبال نمونه شمو دوتا مونيد.

^{١٨} و اگه باوجود امزى چيزا ام از آيد مه نشيدي، اوخته شمو ره بخاطر گناه هاي شمو هفت برابر جزا ميديم. ^{١٩} ما

غورو قدرت شمو ره ميده مونم و آسمون شمو ره ڏ ڦيله شمو رقم آپن و زمين شمو ره رقم مس جور مونم. ^{٢٠} فوت

شمو بـ فايده مصرف موشه، چراكه زمين شمو حاصل خو ره نميديه و درختاي زمين شمو ميوه نميگيره.

^{٢١} و اگه هنوز ام ڏ خلاف مه رفتار کدید و از آيد مه نشيدي، اوخته بخاطر گناه هاي شمو هفت برابر بلها ره ڏ سر

^{٢٢} شمو ميرم. ما جانواراي وحشى ببابو ره ڏ ضيد شمو ربي مونم تا شمو ره از أولادي شمو محروم ڪنه و چاريابي اي

شمو ره نابود ڪنه و تعداد شمو ره کم ڪنه و سـركـهـايـ شـموـ رـهـ خـالـيـ ڪـنهـ. ^{٢٣} اگه باوجود امزى چيزا إصلاح نشيدي

و ڏ خلاف مه رفتار کدید، ^{٢٤} اوخته ما ام ڏ خلاف شمو رفتار مونم و شمو ره بخاطر گناه هاي شمو هفت برابر جزا

ميدينم. ما شمشير ره ڏ ضيد شمو ميرم تا إنڌقام ميده کدون عهد مره بـ گـيرـهـ. وخـتيـكـهـ ڏـ شـارـايـ خـوـ دـوتـاـ ڪـنيـدـ،

^{٢٥} مـرضـ وـبـاـ رـهـ ڏـ مـينـكـلـ شـموـ رـيـ مـونـمـ وـ شـموـ دـستـ دـشـموـ تـسلـيمـ مـوشـيدـ. ^{٢٦} غـيتـيـكـهـ ذـخـيرـهـ آـرـدـ شـموـ رـهـ اـزـ يـيـنـ بـرـمـ،

اوخته ڏه خاتو ڏ يـگـ تـنـدـورـ نـانـ شـموـ رـهـ پـختـهـ مـونـهـ وـ نـانـ رـهـ وـزنـ کـدهـ ٻـلـدهـ شـموـ چـيرـهـ مـيديـهـ، شـموـ مـُخـوريـدـ، وـلـيـ

^{٢٧} سـيرـ نـمـوشـيدـ. اـگـهـ باـوجـودـ اـزـيـ اـمـ، اـزـ آـيدـ مـهـ نـشـدـيـدـ وـ ڏـ خـلـافـ مـهـ رـفـتـارـ کـدـيـدـ، ^{٢٨} اوختـهـ ماـ قـدـ قـارـ وـ غـضـبـ ڏـ

خـلـافـ شـموـ رـفـتـارـ مـونـمـ وـ ماـ خـودـ مـهـ شـموـ رـهـ بـخـاطـرـ گـناـهـ هـايـ شـموـ هـفتـ بـرـاـبـرـ جـزاـ مـيديـمـ. ^{٢٩} اـزـ شـيـدـتـ گـشـنـگـيـ شـموـ

گوشتِ باچه‌گو و دُخترون خُو ره مُوخورید.^{۳۰} ما جای های عبادت شُمو ره خراب کده قربانگاه های بُخور خوشبوی شُمو ره مَیده مُونم و لاش های شُمو ره دَبِله لاش های بُتهاي شُمو پورته کده از شُمو گِرك مُونم.^{۳۱} ما شاراي شُمو ره خراب مُونم، جای های مُقدَّس شُمو ره بیرو مُونم و خوشبوی های خوشایند شُمو ره بُوي تَمُونم.^{۳۲} ما سرزمین شُمو ره بیرَنه جور مُونم و دُشمنای شُمو که دَزشی جای-د-جای مُوشه او ره دیده خیر و مُونه.^{۳۳} شُمو ره دَمینکل مِلت ها تِيتپَرَك مُونم و شمشير خُو ره بُر کده از پُشت شُمو میمیم. سرزمین شُمو بیرَنه جور مُوشه و شاراي شُمو دَخَرَابه تبَدِيل مُوشه.^{۳۴} اوخته زمی دَ تمام روزای که بیرو مُونه و دَ حالیکه شُمو دَ سرزمین دُشمنای خُو آستید، از سال های آرام خُو لِذت مُوبره؛ آرس، زمی آرام مُونه و سال های آرام خُو ره پُوره مُونه.^{۳۵} زمی دَ تمام روزای که بیرو مُونه، امُورِ رقم آرام مُونه که دَ سال های آرام شُمو دَ ختیکه شُمو دَ بَلَه ازو زِندگی مُوكدید، او رقم آرام نَکَدُد.

و باقی مَنده های شُمو که زِنده مُونه، ما دَ دل های ازوا دَ سرزمین دُشمنای شُمو سُستی-و-ضعیفي مینَدْزم؛ حتی صدای بلگی که دَ وسیله باد بُرده مُوشه، اونا ره دُوتا دَلجه مُونه و اونا رقمی دُوتا مُونه که بُگی از دَم شمشير دُوتا مُونه و موقته، با وجود که کس اونا ره دُمبال نَمُونه.^{۳۶} اونا یگ دَبِله دِیگه موقته، فقط بُگی که از دَم شمشير دُوتا مُونه؛ و شُمو توانایی مقاومت دَ برابر دُشمنای خُو ره تَمِیدشته بَشید.^{۳۷} شُمو دَ مینکل مِلت ها مُومرید و زمین دُشمنای شُمو، شُمو ره مُوخوره.^{۳۸} و باقی مَنده های شُمو دَ سرزمین دُشمنای شُمو بخاطر گُناههای خودون خُو و ام بخاطر گُناههای با به کَلونای خُو گَنَدَه مُوشه.^{۳۹}

لیکن اگه اونا گُناههای خودون خُو ره و گُناههای با به کَلونای خُو ره اقرار کُنه که اونا دَز مه خیانت کده و دَ خلاف مه رفتار کده^{۴۰} -- و امزی خاطر ما ام دَ خلاف ازوا رفتار کُدم و اونا ره دَ سرزمین دُشمنای ازوا آوردم -- و اگه اونا دل های ناخَتِنه خُو ره نَرم-و-فروتن کُنه و جزای گُناههای خُو ره قبُول کُنه،^{۴۱} اوخته ما عهد خُو ره قد يعقوب وقد اسحاق و قد ابراهیم دَ ياد خُو میرم و امُورِ سرزمی ره ام دَ ياد خُو میرم.^{۴۲} لیکن اوَل زمی باید از وجود ازوا خالی شُنه و بعد ازو زمی مِیتنه از سال های آرام خُو لِذت بُرره و اونا جزای گُناههای خُو ره مِینگره، چراکه اونا قانُونای مَره رد کد و اونا از احکام مه بَدیر شد.^{۴۳} مگم با وجود امزی چِيزا، ختیکه اونا دَ سرزمین دُشمنای خُو آسته، ما اونا ره رد تَمُونم و ازوا اوقس بَدیر تَمُوشم که اونا ره بیخی از بَین بُررم و عهد خُو ره قد ازوا مَیده کُنم -- چون ما خُداوند، خُدای ازوا آَسْتم -- بلکِه ما بخاطر ازوا عهد با به کَلونای ازوا ره دَ ياد خُو میرم که ما اونا ره دَ پیش چِيز مِلت ها از سرزمین مِصر بُررو آوردم تا خُدای ازوا بَشُم. ما خُداوند آَسْتم.^{۴۵}

۴۶ اینمیا قانون‌ها، دستور‌ها و احکام شریعت آسته که خداوند بین خود خو و بنی اسرائیل د کوه سینا د وسیله موسی قرار دد.

بازخرید کسای که خود ره وقف کده

۲۷ ^۱ خداوند قد موسی گپ زده گفت: ^۲ "قد بنی اسرائیل توره گفته دزوا بُگی، اگه یک نفر نذر خاص د گردون خو میگیره که قیمت انسان ره د خداوند بدیه، ^۳ قیمت بلده مرد اینی آسته: از بیست تا شصت ساله قیمت شی پنجاه مثقال نقره د مطابق مثقال جایگاه مقدس آسته. ^۴ اگه خاتو بشه، قیمت شی سی مثقال آسته. ^۵ اگه عمر امزو نفر از پنج تا بیست سال بشه، بلده باچه قیمت شی بیست مثقال آسته و بلده دختر ده مثقال. ^۶ اگه سی شی از یک ماه تا پنج سال بشه، قیمت بلده باچه پنج مثقال نقره یه و قیمت بلده دختر سی مثقال نقره آسته. ^۷ و اگه امو نفر شصت ساله یا کلوتر بشه، اوخته قیمت بلده مرد پوزده مثقال آسته و بلده خاتو ده مثقال آسته. ^۸ اگه نذر کننده کلو غریب بشه که قیمت تعیین شده ره دده نشه، اوخته او باید د دیر پیشوا اورده شنه و پیشوا نظر د وس-و-توان امزو شخص قیمت بلده شی تعیین کنه.

۹ اگه نذر یک حیوان بشه، از حیوانای که د عنوان قربانی د خداوند اورده موشه، هر چیزی ره که د خداوند بیره، مقدس آسته. ^{۱۰} او ره باید آیش نکنه و د جای شی دیگه ندیه، نه خوب ره د جای بد و نه بد ره د جای خوب. اگه یگ حیوان ره د جای دیگه حیوان بدیه، اوخته ام حیوان اول و ام حیوانی که د جای شی دده شده مقدس آسته. ^{۱۱} و اگه نذر یکی از حیوانای نپاک بشه که د عنوان قربانی د خداوند قابل تقدیم کدو نییه، اوخته امو حیوان باید د دیر پیشوا اورده شنه ^{۱۲} و پیشوا نظر د خوبی و بدی حیوان قیمت شی ره تعیین کنه؛ اوئمُو قیمت شی بشه. ^{۱۳} اگه صاحب شی بخایه او ره بازخرید کنه، او باید پنج-یگ قیمت تعیین شده ره د بله قیمت شی اضافه کده بدیه.

۱۴ اگه یگ نفر خانه خو ره د عنوان هدیه مقدس د خداوند وقف کنه، پیشوا باید نظر د خوبی و بدی شی قیمت شی ره تعیین کنه؛ اوئمُو قیمت شی بشه. ^{۱۵} و اگه امو نفر که خانه خو ره وقف کده میخایه او ره بازخرید کنه، او باید پنج-یگ قیمت تعیین شده ره د بله قیمت شی اضافه کده بدیه و خانه ازو موشه.

۱۶ اگه یگ نفر یگ ٹوله زمی ره از ملک خو د خداوند وقف کنه، قیمت ازو باید مطابق تُخمر و شی تعیین شنه. بلده زمینی که یگ خروار جو کشت شنه پنجاه مثقال نقره بشه. ^{۱۷} اگه او نفر زمین خو ره د سال پنچاهم وقف کنه،

قِیَمَت شَيْ بُورَه باقِي مُونَه.^{۱۸} لِيكِنْ اَكَه زَمِي بَعْد اَز سَالِ پِنْجَاهُمْ وَقَفْ شَنَه، پِيشَوَا بَايِد قِيَمَت شَيْ رَه دَ مُطَابِقِ سَالِ هَايَ كَه تَا سَالِ پِنْجَاهُمْ آينَدَه باقِي مَنَدَه حِسابَ كُنه وَ اَز قِيَمَت شَيْ كَمْ كُنه.^{۱۹} وَ اَكَه اَمُونَفِرِ كَه زَمِي رَه وَقَفَ كَده مِيَخَايِه اوَ رَه بازخِيرِد كُنه، اوَ بَايِد پِنْجِ-يِيكِ قِيَمَت تَعْيَيِن شُدَه رَه دَ بَلَه قِيَمَت شَيْ اِضافَه كَده بِديَه وَ اَمُونَزَمِي كَده دَزُو تَعلُقِ مِيَگِيرَه.^{۲۰} لِيكِنْ اَكَه اوَ زَمِيَنْ خُو رَه بازخِيرِد نَكَد يَا زَمِي دَ بَلَه يِيكِ كَسِ دِيَگَه سَوَادَه شُدَه، اوَ دِيَگَه اوَ رَه بازخِيرِد نَمِيتَنَه.^{۲۱} وَ اَمُونَزَمِي وَختِيكَه دَ سَالِ پِنْجَاهُمْ آزاد شَنَه، اوَ رقمِ زَمِيَنْ وَقَفْ شُدَه بَلَه خُداونَد، مُقدَّسَ آسَته وَ مُلكَيَتِ پِيشَوَا مُوشَه.

اَكَه يِيكِ كَسِ زَمِيَنِي رَه دَ خُداونَد وَقَفَ كُنه كَه اَز كَسِ دِيَگَه خِيرِدَه شُدَه بَشَه وَ اَز زَمِيَنِ مِيرَاثِي خُود شَيْ تَبَشَه،^{۲۲} اوَختَه پِيشَوَا بَايِد مَبلغِ قِيَمَت شَيْ رَه تَا سَالِ پِنْجَاهُمْ حِسابَ كُنه وَ قِيَمَت شَيْ بَايِد دَ اَمُروِ روزَ دَ عِنوانَ هَدِيَه مُقدَّسَ دَ خُداونَد دَدَه شَنَه.^{۲۳} اَمُونَزَمِي دَ سَالِ پِنْجَاهُمْ دَ اَمُروِ كَسِي پَس دَدَه مُوشَه كَه اَز شَيْ خِيرِدَه شُدَه، يَعنِي دَ كَسِي كَه اَمُونَزَمِي مُلكِ مِيرَاثِي شَيْ آسَته.^{۲۴} پِنْجِ-يِيكِ قِيَمَتِه بَايِد دَ مُطَابِقِ مِثَقالِ جَايِگَاهِ مُقدَّسَ تَعْيَيِن شَنَه كَه پِيسَتِ گِيرَاه يِيكِ مِثَقالِ مُوشَه.

اوَلَبارِي حَيَوانَا كَه دَ عِنوانِ اوَلَبارِي دَ خُداونَد تَعلُقَ دَرَه، هَيَچِ كَسِ نَمِيتَنَه اوَ رَه وَقَفَ كُنه، چَيْ گَاوَ بَشَه، چَيْ گَوسِپِ؛ اوَ از خُداونَد آسَته.^{۲۵} لِيكِنْ اَكَه اوَ اوَلَبارِي يِيكِ حَيَوانِ نَاضِاكَ بَشَه، اوَختَه اوَ رَه مِيتَنَه كَه دَ مُطَابِقِ قِيَمَت شَيْ بازخِيرِد كُنه وَ پِنْجِ-يِيكِ دَ قِيَمَت شَيْ اِضافَه كُنه. اَكَه بازخِيرِد نَشَدَه، اوَ بَايِد دَ قِيَمَتِ تَعْيَيِن شُدَه سَوَادَه شَنَه.

لِيكِنْ اَز تَامِ چِيزِي كَه يِيكِ نَفَرَ دَرَه وَ بَلَدِه دَايِمَ دَ خُداونَد وَقَفَ مُونَه، چَيْ إِنسانَ بَشَه، چَيْ حَيَوانَ وَ چَيْ زَمِيَنِ مِيرَاثِي، هَيَچِ شَيْ سَوَادَه يَا بازخِيرِد نَشَنَه، چُونَ هَر چِيزِي كَه بَلَدِه دَايِمَ وَقَفْ شُدَه بَشَه بَلَدِه خُداونَد كَاملًا مُقدَّسَ آسَته.^{۲۶} هَر اَنسانِي كَه بَلَدِه دَايِمَ وَقَفْ شُدَه بَشَه، بازخِيرِد شُدَه نَمِيتَنَه؛ اوَ بَايِد كُشَته شَنَه.^{۲۷}

تَامِ دَه-يِيكِ زَمِي، چَيْ اَز غَلَه-و-دانِه زَمِي بَشَه، چَيْ اَز مِيوِه درختِي شَيْ دَ خُداونَد تَعلُقَ دَرَه وَ بَلَدِه خُداونَد مُقدَّسَ آسَته.^{۲۸} اَكَه كُدمَ كَسِ مِيَخَايِه كَه يِيكِ چِيزِ رَه اَز دَه-يِيكِ خُو بازخِيرِد كُنه، اوَ بَايِد پِنْجِ-يِيكِ قِيَمَت شَيْ رَه دَ بَلَه شَيْ اِضافَه كَده بِديَه.^{۲۹} تَامِ دَه-يِيكِ گَله وَ رَمه يَعنِي هَر چِيزِي كَه اَز تَيِّ سَوْلَه چِيوِه چَوِيبُو تَيِّرَه مُوشَه، بَلَدِه خُداونَد مُقدَّسَ آسَته.^{۳۰} اوَ بَايِد خُوبَه وَ بَدَشَيِه رَه روَشَ نَكَنه وَ آليَشَ نَكَنه؛ اَكَه آليَشَ كُنه، اَم اَمُونَحَيَوانَ وَ اَم حَيَوانَي كَه دَ جَايِ شَيْ دَدَه شُدَه مُقدَّسَ آسَته وَ بازخِيرِد شُدَه نَمِيتَنَه.^{۳۱}

ایَنمِيا اِحْكَامِي بُودَه كَه خُداونَد دَ مُوسَى دَ كَوه سِينا بَلَدِه بَتَى إِسرَائِيلَ دَد.^{۳۲}

سوال دارید؟
+1 807.700.6090
آزرسکی © afghanbibles.org